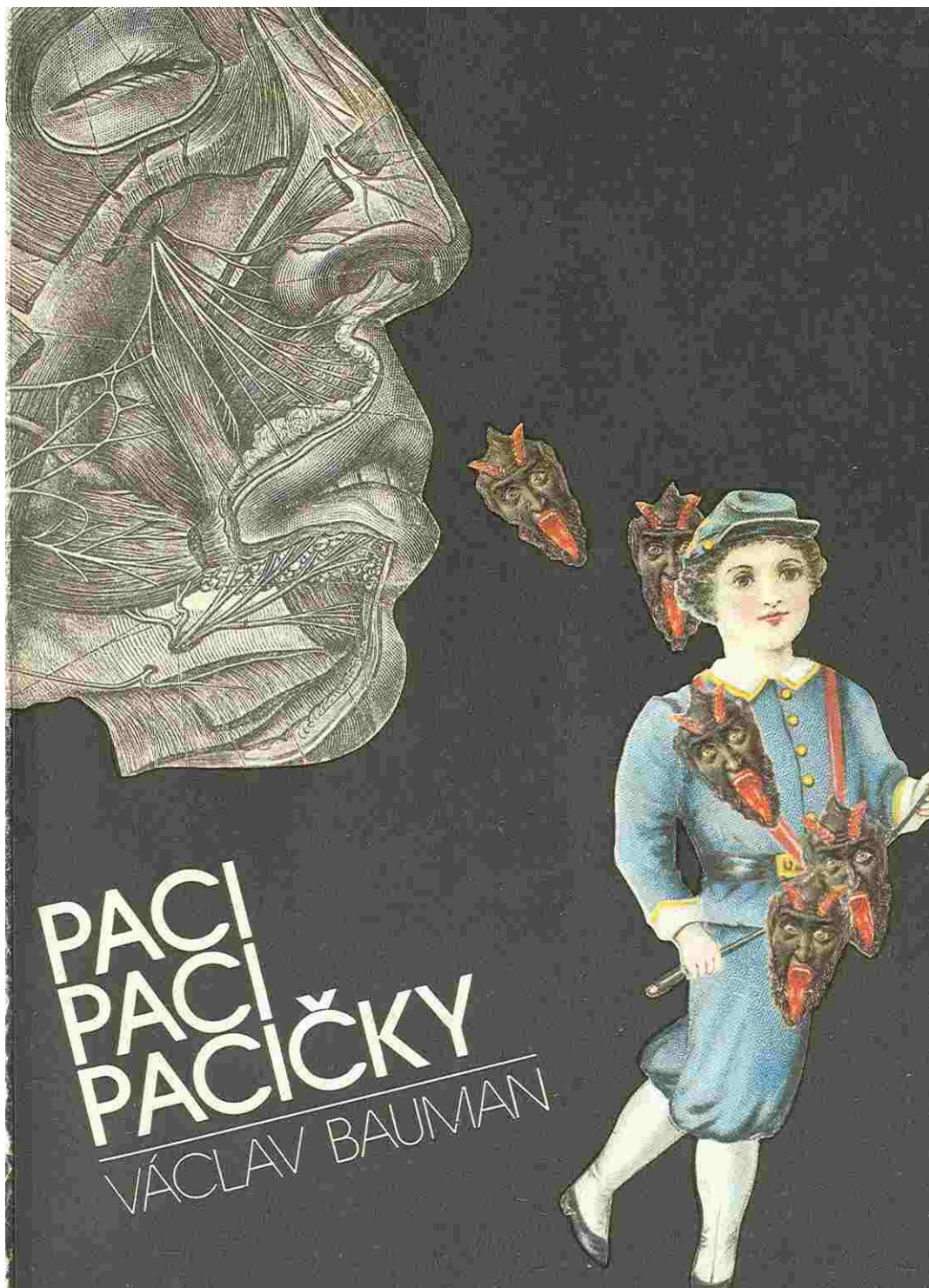

Václav Bauman

Paci, paci, pacičky

(c) Václav Bauman 1990

- I. Jak jsem dospěl v kupé
- II. Krev není voda
- III. Jízda na tygru
- IV. Femina, Feminae, Femininum
- V. Sladký pták mládí
- VI. Žravá dáma
- VII. Veselá prostěradla
- VIII. Kanasta

MOTTO:
PACI, PACI, PACIČKY
TÁTA KOUPIL BOTIČKY
A MAMINKA PÁSEK
NA MYŠÍ OCÁSEK...

Veškerá podobnost
se skutečnými událostmi a osobami
je čistě náhodná.

1. JAK JSEM DOSPĚL V KUPÉ

Všechno začalo tím, že můj babičce spadl v rychlíku Praha - Chomutov kufr na hlavu tím okovaným rohem. Od té doby se jí svět posunul o šest hodin dopředu a my jsme trpěli.

Jezdili jsme k ní na prázdniny - otec, její syn, kterého fackovala celý život za to, že měl v sešitech a knížkách oslí rohy, naše maminka, kterou nenáviděla tak silně, že psala otci anonymní dopisy o tom, s kým mu Jiřina zahýbá. Naučila se kvůli tomu dokonce ťukat svoje motáky na stroji. A potom my, děti: Venca (to jsem byl já) a moje sestra, které dal otec, když se v roce 1959 narodila, jméno Naděžda.

Musím vám popsat, jak jsme všichni vypadali, protože je to dost důležité - potom teprve pochopíte, proč se na nás lidi, když jsme šli pohromadě, třeba na nedělní procházku, tak divně koukali.

Otec byl car. Začínala se mu dělat pleš a špatně viděl. Byl hrozně žárlivý, už kvůli těm dopisům, co od babičky z Horních Počernic dostával. (Tedy, ona s nimi jezdila až dolů do Prahy, aby se neprozradila podle razítka.) Naše maminka se nikdy nesměla na jiného muže ani podívat a jednou, když na titulní obálce Mladého světa vyšel kluk, který vypadal v tepláčkách dost svůdně, tak otec ten časopis někam schoval, aby se maminka na toho běžce nemohla dívat. Pamatuji se, že jsem z toho byl nešťastný i já, protože se ten běžec moc líbil i mně. To mi bylo osm.

Otec trpěl velkými komplexy - žili jsme v Chomutově a jemu bylo líto, že o něm v Praze nic nevědí a že je pryč z velkého světa, o kterém snil, když onanoval v koupelně u umyvadla. Jednou jsem ho takhle v takovém zadumání plném samohany přistihl a on rychle dělal, jako že se holí. To už mi bylo devět.

Otec tedy v Chomutově pilně překládal Majakovského, kterého zbožňoval tak, že se při hlasitém čtení jeho veršů v ruštině celý třásl. My jsme musili ty verše poslouchat, ale vůbec jsme jim se sestrou nerozuměli - to bylo sestře šest a mně deset a s ruštinou jsme ve škole teprve začínali. Jednou jsem byl velmi zvědavý, co vlastně ten Majakovský píše, a zkusil jsem si číst překlady, co otec napsal svým šikmým a strašlivě stejnosměrným písmem, jehož hlavičky se nakláněly k východu jako ukáznění draci. A stálo tam v úvodu:

" Vážená redakce!

Posílám vám, jak jistě sami brzy poznáte a pochopíte, nejlepší a vynikající překlady veršů slavného sovětského básníka, Vladimira Majakovského. Překlady soudruha Taufra jsou velmi zastaralé. "

A potom tam byl podpis mého otce a razítko, které si sám udělal, a pod tím vším verše, které pochodovaly jako mužíci. A stálo tam také: "Buržuům dáme na prdel." Začal jsem se tomu moc a moc smát, potom jsem si musil sednout, jak jsem hýkal u psacího stolu, nad nímž visela podobizna Lenina. Vtom vešel otec, vmžiku pochopil, co se stalo, a dal mi obrovskou facku. To mi bylo jedenáct let.

Maminka nosila v zimě pilky a strašně vysokánskou čepici, kterou jsme všichni obdivovali. Byla moc krásná, ale měla jeden čas dost silné nohy, kterým jsem říkal bandasky. Měla taky dost málo vlasů. Často nosila hubertus a svetr jen tak přehozený přes ramena a stále měla s sebou síťovku na nákupy. Byla z otce nešťastná, třeba když se nahlas uprdnul nebo když srkal a mlaskal. Taky se dost rád drbal v rozkroku. Ale nikdy neměl na žádné knížce ani sešitu oslí rohy. Když se tam přeci jen objevily, byl to důkaz, že se mu, jak říkával, v jeho věcech někdo štrachal. Potom mně i sestře nafackoval a sešit spálil v kotelně na našem sídlišti.

Moje sestra Naděžda byla dost tlustá, když byla malá, a já jsem se za ní styděl, když jsem ji ráno musil vodit do školky. Jednou jsem do ní, když brečela, strčil, a ona si odřela na ledě nos. Ještě že byl otec na služební cestě v SSSR. Jinak by mě zmlátil. Když přijel, přivezl mi červenožlatou medaili s profilem Vladimíra Iljiče Lenina a malou hvězdičku s dítětem

Leninem. Řekl mi, že bych měl ve 4. C, kam jsem chodil, založit Rudý koutek, kterých je v SSSR hodně. Šel jsem proto na smetiště za školu, kde ležela malá bystička Klementa Gottwalda, donesl jsem ji do školy, pěkně ji umyl kartáčkem na ruce a šel jsem za naší soudružkou učitelkou Průchovou, která uměla krásně kreslit do památníků. Byla dost překvapená, ale když jsem jí řekl, odkud se otec vrátil, přinesla z klubovny prapor naší třídy a všichni jsme se u něj postupně musili nechat vyfotografovat. Založili jsme Rudý koutek. To mi bylo jedenáct a půl.

Naděžda měla krásné vlasy. Maminky se všechny sousedky ptaly, jestli jí je myje v heřmánku. A ona pyšně říkala, že ne, že je to přírodní záležitost. Tedy - sousedky. My jsme vlastně žádné neměli, protože jsme bydleli ve škole, kde byl otec ředitelem. Všichni se ho báli.

Naděždu mi dali vždycky na opatrování a já jí musil tahat všude s sebou, když jsme si s klukama dělali bunkry ve křoví. To mě ponižovalo.

A jak jsem vypadal tenkrát já, když naší babičce spadl ten kufr na hlavu okovaným rohem a všechno to začalo doopravdy? Měl jsem obrovskou hlavu, jako švestku. Otec mě vodil k holiči a říkal mu: "Jen mu to, holomkovi, pořádně vyberte, ať se na svět tváří skromně a nemá roupy! Pořád by si ho jen honil, zkurvysyn!" A holič byl hodný a velmi starý a bylo mu mě moc líto. Hladil mě po hlavě, jak jen to šlo a jak se jen otec nedíval a říkal mi šepem do malého odstálého ucha, které bylo vidět pořád víc a víc a trápilo mě: "Nic se neboj, můj maličký chlapečku! Jednou ty budeš velkej, on bude malej a potom mu namlátíš. Teď to musíš vydržet. Musíš bejt silnej. Víš?" A potom dodával: "Sčeš ti to jen tak za uši, snad to nepozná, chlapečku můj bosý." Ale otec vstal, a když pan holič řekl: "hotovóóóóóó, mladý panéééééé" a zkoušel mě tahat za vlásy nad ušima, až mě to bolelo. "Hotovo? Nehotovo!" říkal panu holiči a dodal: "Povídal jsem vám, vemte toho parchanta pořádně! Kněz dvakrát nekáže! Tak to pořádně vemte, jestli se mnou nechcete mít malér." A pan holič si velmi povzdech, znovu mi uvázal kolem krku to bílé plátěné vězení a šeptal mi: "To je hrůza, chlapečku můj zlatej, ale snad nejsi jeho vlastní. Mysli na to, to pomůže. Musím ti to teď kolem těch oušek trochu vybrat, ale nesmíš mě za to nenávidět. Vždyť by mě ten sviňák zabil. Jednou mu to nandáš za nás oba. Na to si počkám. A potom sem přijdeš a já ti nechám velikánský pejzy. Pejzy..." A otec řekl: "Co si to tam povídáte?"... A pan holič na to: "Pět korun". A pak jsme šli ven a mně vítr foukal do uší a já byl velmi pokořený a bylo mi moc líto pana holiče.

A když jsme si pak dělali ty bunkry v křoví, tak se mi kluci smáli. Jednou mě o přestávce chytil za ruku Rikša, náš velitel, a povídá: "Proč jsi, ty vole, nebyl včera dělat bunkry? Jestli ti vadí, že blbě vypadáš, tak se na to vyser. Přinesu odpoledne Upřímný slovo." To byla knížka o pohlavních orgánech, my jsme si ji prohlíželi a honili jsme si malé ocásky - jen Rikša měl už chlupy, moc se s nimi vytahoval a funěl při tom. Jemu se taky dělala ta malá bílá kulička na konečku žaludu a my jsme mu ji záviděli, protože jsme mu záviděli hlavně to, jak je svobodný. Když ho to nebavilo ve škole, šel do bunkru a četl si Upřímné slovo nebo Manželství očima soudce. Doma ho potom vždycky mlátili, ale on se ani za natržené ucho nestyděl a nezlobil. "Ať si mě fotr mlátí, stejně chcípne dřív," říkal - "každá svině jednou dochrochtá."

Jezdili jsme na prázdniny ho Horních Počernic. Napřed otec zabalil všechny deky a gumová nafukovací lehátka, míč a všechny sportovní potřeby, my jsme si připravovali batohy zvané ledvinky, tedy já a Naděžda a maminka musila celé dopoledne péci kuřata a smažit řízky. Vyjžděli jsme v poledne, kdy bylo velké horko. Otec vycházel z bytu poslední. Všechno mnohokrát zkontroloval a zamknul. My jsme potom vyšli ze školy. Školnice na nás mávala, byla ráda, že otec jede pryč a chtěla mít jistotu. Byla červená a vždy zpocená v šátku s růžemi.

Šli jsme velmi dlouho na vlak a tam otec hledal volné kupé a hádal se s lidmi. Díval se na ně velmi zle a nejednou lidé raději vylezli z oddělení, aby tam s ním nebyli. Říkal, že musíme

sedět se sestrou u okna, abychom poznávali krajinu, stromy i ptáky. Lidé se na něj dívali jako na hada.

Když jsme jednou nastoupili do vlaku, tak se otec posadil zvyška a paní, vedle něj, velmi hezká, úplně vyskočila nahoru. A potom se otec uprdl do koženky, až se to rozlehlo po celém oddělení. Ta paní vystoupila a on řekl, že je kráva, a že on, když má větry, tak se kvůli ní neposere. Potom vytáhl velkou plechovou krabici a už měl v obou tvářích velké boule, které si nacípal rízky a chlebem. Před Prahou mi vlítla saze do oka a on mi nadával, že ji tam mám. Moc jsem brečel, až se mi saze vyplavila a on potom řekl, že mě schválně trápil, aby mi slzy tu nečistotu dostaly ven.

Po velmi dlouhé a horké cestě jsme přijeli k babičce a ještě jsme nevěděli, že jí spadl kufr tím okovaným na hlavu. Byli jsme v Počemicích v šest hodin večer a ona říkala: "Děti, děti! Cože jedete takhle na noc?" Kufr jí totiž porouchal hlavu a ona žila o půl dne a půl noci dopředu. Otec se jí velmi bál, protože ho bila v dětství pro ty oslí rohy a tím ho přikovala k Počernicím na celý život, a tak řekl: "To víš, maminko, to víš." Potom se oba velmi náruživě líbali a mně to přišlo divné, protože babička vždy silně páchla močí.

Dědu jsem měl moc rád, protože ona ho mučila. Byl na tom stejně jako já, věděl o tom, a tak jsme se spolu moc milovali.

Jen jsme přijeli, už nám bylo divné, že mají rozestlané postele ve svátečním pokoji a v tom horku leží pod peřinami. Dědeček velmi vzdychal. Byl šťastný, že jsme tam, hlavně já, a hladil nás. Babička řekla: "Nechce se mi vařit, teď v noci, ale host do domu, Bůh do domu" a pokřičovala se, protože velmi často líbala sošku Panny Marie, kterou vzala na hřbitově z nějakého cizího hrobu. A otec se také pokřičoval, i když byl v KSČ, protože jinak by dostal facku, a to nemohl před námi dovolit. Babička se potom začala oblékat do smradlavé zástěry a spínala si mastné dlouhé vlasy. Odšourala se k plotně a začala vařit polévku. Vždy si povídala nahlas a tentokrát jsme se z jejího monologu dozvěděli, že jí spadl, když jela od nás z Chomutova, kde kradla v lese laťky na plot, ten kufr na hlavu, a že v tom kufru vezl nějaký pán borůvkové kompoty a babičce zničily baloňák. A že ho bude žalovat. Babička mluvila sama pro sebe a my jsme ji musili poslouchat, nejvíce otec. Děda se ke mně přikradl a řekl mi velmi tiše: "Přijď hned ke králíkámě!" A já jsem tam šel, řekl jsem, že se jdu napít k pumpě a potom vyčůrat na hnůj, abych měl více času si s dědou promluvit. Děda tam stál a celý se třásl. Říkal mi: "Venoušku můj drahý, ty jsi jediný náš chytrý člověk, který mi rozumí. Syn Jarda je služebně v SSSR na tři roky, tvůj otec překládá ruské básníky a před tvou krásnou maminkou se stydím. Jsem z báby nešťastný. Podívej se: já dám králíkům trávu, onaji vyndá. Nasypu slepicím, ona mi vynadá. Já shrabu listí, ona ho rozhrabe. My se k sobě, Venoušku, vůbec nehodíme, jak vidíš." A málem plakal. Hladil jsem dědečka po ruce, která byla velmi žilnatá a tvrdá a moc jsem ho miloval. A potom jsme musili jít do kuchyně, kde u stolu seděla celá rodina a babička v koutě u kamen. "Jsem ospalá," říkala. "Brzy musím na kutě."

Jaké bylo naše překvapení, když už ve čtyři ráno jsme musili snídat a v devět obědvat. Vpoledne byla večeře a pak jsme musili dělat, jako že lezeme do postelí. "Mamince by bylo líto, že se tu dobře nechováme," říkal otec a my jsme se tvářili v tom parnu, že nám to nevadí a že v posteli jsme rádi. Nejnešťastnější byl děda, potom maminka, potom Naděžda a já.

Na prázdninách jsme krmili králíky, houpali se potichu na houpačce a házeli si opatrně míčem. Babička spala.

A potom se to všechno stalo, když jsme jeli nazpátek. Otec mi dovolil stát na chodbičce, kde byl sympatický společenství. Vyprávěl jsem mu, jak mě babička, když mi bylo šest, vodila s sebou na ministerstvo pošt, aby dojala úředníky. Myslela si utkvěle, že jí listonoška otevírá dopisy, které dostává pravidelně od svého syna ze Sovětského svazu. Jednou mě nechala sedět na chodbě a plakala u těch úředníků. Jeden z nich vyšel ven, přistoupil ke mně a řekl mi: "To je tvá vlastní babička?.. Ubohý hochu!"

Na tohle jsem si vzpomněl, protože onen spolucestující měl stejný pohled jako ten úředník. A jak se tak na mě soucitně díval a chvílemi pozoroval otce, který jedl velmi nahlas v kupé, řekl mi velmi rozumně, že můj otec je kreatura a vysvětlil mi, co to znamená. Řekl mi také, co to je, když někdo dělá kariéru a potom mi uvedl všechny údaje o otci, protože ho znal. On s ním studoval. Pán byl velmi hezký, i když byl stejně starý jako otec, a mně bylo líto, že nemám takového krásného tatínka, se kterým bych se mohl výborně mít. A řekl jsem si, že nikdy nebudu jako můj otec, ale jako tenhle něčí cizí tatínek, také tak hodný a pěkně oblečený. Potom mi ještě ten pán odpověděl na mou otázku, co je to B komplex a další zajímavé věci a pozorovali jsme spolu krajinu, která ubíhala vesele kolem. A potom jsem otevřel kupé a šel dovnitř k naší rodině. To mi bylo už skoro dvanáct a tenkrát jsem asi začal být dospělý a velmi nešťastný.

II. KREV NENÍ VODA

V osmé třídě jsme začali hodně chodit na pionýrské schůzky, protože k nám přidělili vedoucího Matějku. Měl podpisy všech zpěváků a říkal nám, jak utíkal do jedné restaurace v Praze s Karlem Gottem. Scházeli jsme se v naší třídě u ručníků, kde byl pod zrcadlem větší prostor. Seděli jsme kolem Matějky a on nám všechno vypravoval. Nejvíc na něj koukala Vízková, která byla největší z celé třídy a milovala Gotta. Jednou Matějka řekl, že u ručníků bude jenom s Vízkovou a my že máme jít do druhého rohu třídy pod nástěnku s prvním letem Gagarina a opravovat tam písmenka. Potom stáhl Vízkové kalhoty a strčil jí ruku mezi nohy. Vízková držela, protože měla ráda Gotta a taky Matějku. Potom jí sundal zelené zvony, které pořád nosila a kousal ji do zadku. Když jsme šli za schůzky a byla už tma, tak Vízková řekla, že jí teče ze zadku krev, ale že jí teče i jindy a že jí nic nebude a že to nemáme nikomu říkat. My jsme to neřekli, protože jsme mohli Vízkovou v lese ošahávat. Řekl jsem otci, že jdu na samorosty a s Mrskošem jsme pak ošahávali Vízkovou. Vízkové byla zima, měla kropenatá velká prsa a tlustou kůži. Říkala: "Dělejte rychle, mně je hrozná zima." Mrskoš jí dal najednu kozu pusinku a já jsem jí do druhéjen tak klofal nosem, protože jsem nevěděl, co mám dělat. Potom jsme se jí zeptali, jestli si ji můžeme ošahat i dole a ona řekla, že můžeme a stáhla si zelené zvony, ale že musíme dělat rychle, protože už musí domů. Dolů jí šahal jen Mrskoš, protože měl staršího brácha, co zpíval v Apollu a brácha mu všechno řekl. Potom se Vízková přestala třást, natáhla si zvony a utíkala velmi rychle domů, protože její otec byl koloťuk na nádraží a bil ji, když přišla pozdě.

Jednou se otec ptal "kamjdeš?", já řekl "na pind'oura" a on mi dal velikou ránu, ještě větší, než když jsme si vyměnili s Čonkem přezůvky. "To už v životě neříkej! Za to jsme nebojovali," křikl a ještě mě zmlátil. Když jsem se vrátil, řekl mi: "Chtěl bych si s tebou pohovořit."

V té chvíli se mi chtělo umřít. Zapomněl jsem totiž, že jsem roztrhal žákovskou knížku, nechal ji roztrhanou na kousičky v kapse u kalhot a ty že visí na ramínku v pokojíčku, kde jsme měli se sestrou každý válečku a nad ní obraz od Lady. Šel jsem do pokoje a tam na stole ležela rozprostřená žákovská knížka.

Dostal jsem totiž čtyřku ze semen, protože jsem nepoznal žito, oves a ječmen a pamatoval si jen pšenici. Na chodbě byla vystavená semena a Jirkovská, co nás měla na pozemky, nám

říkala, ať si o přestávkách pěkně ta semena prohlížíme, protože je bude zkoušet a já poznal jen jedna semena a dostal jsem čtyřku. V žákovské knížce bylo napsáno: Semena...4. Byl jsem nešťastný, protože jsem za dvojku dostával dvě rány, za trojku tři a čtyřku jsem ještě nikdy předtím nedostal. Chtěl jsem žákovskou knížku spálit ve sklepě, ale načapala mně paní Málková, která si tam schovávala za hydrant peníze, aby to její muž nevěděl. Tak jsem tu žákovskou zapomněl v kapse a teď přede mnou ležela.

Otec našel na stole jeden lísteček, kde byl zlomek pionýrského slibu a zařval na mě: "Čti ty hajzle! Čti!" A já řekl slabým hláskem: "Já, mladý pionýr..." V té chvíli mě otec uhodil a já upadl na zem. Začala mi téci krev z nosu na koberec a otec na mne zakřičel: "Znova, ty zkurvysynu!" Modlil jsem se, aby mi pomohla maminka, ale ta jen stála a koukala, a už nevím, možná, že jednou zasykla, když mi tekla krev a kapala na náš nový koberec peršan, který koupil otec, když byl na školení v Praze.

Druhý den šel otec k nám do školy a já měl na tváři od něj prsty. To už jsme se musili přestěhovat na sídliště, protože ve škole udělali z našeho bytu různé jiné místnosti. Z ložnice sborovnu, z pokojíku knihovnu a z obývacího pokoje ředitelnu.

Potom mi otec nařídil, abych si vyrobil vlastní žákovskou knížku vlastními silami a přepsal si do ní všechny získané známky, i tu nešťastnou čtyřku ze semen. Naše soudružka učitelka Sokolová, která mu před tím napsala, když jsem tu žákovskou jako ztratil "Věřím, že žák je bez viny," mi všechny známky zkontrolovala a pak mi řekla, že můj otec pro mne navrhnul u ředitele dvojku z chování a ona že za to nemůže. Měl jsem ji moc rád, protože nás učila češtinu a já jsem ji jednou popisoval při slohu a napsal jsem, že chodí do školy vkusně oblečená v županu.

Otec mi zhotovil rozvrh, kde jsem měl barvami nakresleno, co musím celý den dělat: 7.00 budíček (v neděli) - jinak v 6.00, 6.05 individuální očista, 6.15 rozcvička, 6.30 příprava do školy a kontrola čistoty v pokojíku, 7.00 hlášení dne (to jsem musil říkat, co budu celý den v těch vymezených barvách dělat). 7.15 odchod do školy. V neděli jsem musil vždy měnit nástěnku, protože otec na nás chtěl velmi působit. Zhotovoval jsem ji k různým výročím, která mi dal vypsána na lístku. Podle rozvrhu jsem se měl vrátit ze školy ve 13.30. Jednou jsem přišel ve 13.45 a otec už byl doma a uhodil mě do nosu, že mi zase tekla krev, takovou ránu jsem od něj

ještě v životě nedostal. Křičel: "UŽ mi nikdy nebudeš lhát, rozumíš? Rány se bojíš jako čert kříže, ale já to z tebe vytluču. Takhle se na mě dívat nebudeš, ty hovado." Večer mi potom řekl, že jsem to nejhnusnější, co

v životě viděl. Šeptal mi: "Jsi tak odporný, že snad ani nejsi můj syn. Máš ošklivé ruce, žilnaté jako starý dědek." A tak pokračoval.

o vánocích koupil otec malou televizi, které říkala naše kamarádka Mind'a monitor, chodila k nám, když otec nebyl doma. A my jsme dostali se sestrou pod stromeček vysavač. "Hned si ho můžete vyzkoušet," řekl nám otec. "Pod stromkem je jehličí, až běda." Sestra vzala hadici a já jsem za ní vysavač postrkoval. Druhý den otec řekl: "Že jste dnes ani neluxovali? UŽ vás to omrzelo? To brzy! Kdybychom neměli vás, už jsme mohli mít dvě auta. Stojíte hodně peněz. Ale, to vám říkám, jednou všechno vrátíte do posledního haléře."

Maminka neříkala nic, ale babička chtěla jednou otce zabít žehličkou, když hledal knihu Dospíváte v muže, ve které jsem si prohlížel všechny orgány a ochlupení a nad kterou se krásně honilo. Schoval jsem si ji ve sklepě a on mi přeházel celý stoleček a bil mne. Knihy měl seřazené jako vojáky a když nějaká chyběla, nemohl usnout. Když jsem byl jednou nemocný, tak jsem to nevydržel a vzal jsem si pod pijáky klíček od knihovny, do které jsem nesměl. Našel jsem si knížku Frantina a také Zběsilý život. Na

tyhle stránky mi vytryskla krev z nosu a já musel knížku rychle vyhodit. Otec mne však bil jen za Dospíváte v muže, protože ji potřeboval. Babička se přede mnou postavila a vykřikla: "UŽ ani krok, nebo tě zabiju!" A on se zarazil a šel do obývacího pokoje.

To byla babička od naší maminky a pořád ji se mnou přemlouvala, ať se s otcem rozvede. Ale maminka byla zamilovaná do učitele kreslení Kozla, otec to věděl a vždy jí říkal, kde je kdo viděl dohromady a že Kozel jednou přišel do sborovny při večírku MDŽ a měl otevřený poklopec. Maminka že byla na chodbě. Maminka totiž učila na škole jako Kozel a sledoval je učitel dějepisu Jobák. Kozel se mi velice líbil, protože jsem rád kreslil a on mi moje výkresy vždy posuzoval, protože mu je tajně nosila maminka. Říkal, že jsem talentovaný, ale za tu perspektivu že by mne vytahal za uši.

Otec rozhodl, že do rozvrhu přibude škola umění a já budu hrát na klarinet, sestra na housle. Přišli jsme před komisi, otec rozkázal: "Tři, dva, jedna.." a já začal zpívat: "Nad námi rudá plá hvězda, ta hvězda přešastná, na našich vlcích z dálky už ji každý rozeznáááááá.." "Stačí, stačí," mávala komise rukama. "Přijat."

Jenomže mně se hra na klarinet vůbec nelíbila a mému učiteli Horskému tatínek ani já. Nosil krásná saka, byl velice černý, krásný a opovrhoval naší rodinou. Říkal, že je můj otec idiot a že už by "s nima měl někdo zamávat". Říkal také, že držím klarinet v hubě jako párek a zlobil se, když jsem rozkousal plátek za 2 koruny deset.

Přehrávky se kvapem blížily a já foukal na klarinet tak nešťastné tóny, že mi zakazovali ukazovat se s nimi před ostatními rodiči. Na nástroj jsem hrál již půl roku, ale byl jsem stále ze všech chlapců nejhorší, jak mi to učitel Horský stále opakoval. Musil jsem s klarinetem něco udělat a velice jsem si přál, aby mi jej někdo ukradl a zakopal až na dno Země. Tak jsem jednou, když jsem šel z hodiny, schoval klarinet pod schody a řekl otci, že mi jej ukradli cikáni v Mánesovce. Otec se na mne zadíval a řekl: "Jdeme!"

Šli jsme do Mánesovy ulice a tam se mne otec zeptal: "Kde to bylo?" Řekl jsem: "Tady někde, přesně nevím, protože již byla tma" a otec: "Kolik jich bylo?" A já: "Šest." A on: "Když byla tma, jak víš, že jich bylo právě šest?"

Dal mi velkou ránu přes ústa a já vykřikl. Z jednoho domu vyšli ven mladí cikáni a dívali se na nás. "Tak který z nich to byl, ty hajzle?" Mlčel jsem a potom jsem musil jít před otcem až domů a řekl jsem mu, že klarinet je pod schody. "Jestli tam nebude, tak tě už přizabiju, ty hovado blbý!" křičel na mne otec a lidé, kteří šli do kina a divadla, se za námi otáčeli. Nástroj tam ležel jako malinké dítě, já jej musil vzít a jít nahoru do přízemního bytu, kde se konal pohovor dlouho do noci. Otec mi sdělil, že budu dělat přesně to, co on chce a že není možné, abych měl nějaké názory. Tenkrát jsem se rozhodl, že uteču, protože maminka by mi stejně nepomohla. Říkala, že by od otce odešla, ale že on má všude známé své lidi a že by na ni nasadil psí hlavu v okresním městě. Stále byla přítelkyní učitele kreslení Kozla. On měl velkou dceru a mne vždy zajímalo, jak ta dcera vypadá. Kozel byl velmi silný a měl krásné oči.

Maminka byla nešťastná, ale také mne trápila. Jednou jsem utrl ve třídě bakelitovou kliku, když jsme se přetahovali o dveře se Sátkovou, která měla třináct sourozenců a bydlela v Hájích hned u trati. Soudružka učitelka Sokolová rozhodla, že každý zaplatíme polovinu, tedy sedm korun. Moc jsem se bál, že ty peníze neseženu. Svěřil jsem to mamince a ona hned otci, takže jsem jí potom už nevěřil. Abych si ty peníze vydělal, musil jsem venku na mraze vyčistit všechny boty. Otcovy troje, mamčiný, Naděždiny i svoje. Po čištění se konala prohlídka, já stál na balkóně a díval se na sídliště, kde si krátce po setmění hrály děti u vypuštěného bazénu. "Hele, Bauman čistí boty!" křičel jeden kluk a hned se všichni nahrnuli tak, aby slyšeli, co se bude dít. Otec vyšel na balkón a prohlížel ve světle, které sem dopadalo z pokoje, všechny boty. Musil jsem je krémovat i zespodu a leštit, až se blýskaly. Otec po nich přejížděl prstem a stále říkal: "To je nějaká práce? To je nějaká práce?" Potom velmi nahlas: "Na blbosti, to jsi generál! Ale na práci svobodník!" A děti se začaly ve tmě smát.

Potom řekl, když je slyšel: "Nevydělal by sis ani na slanou vodu. Za hodinu to přijdu zkontrolovat!" - a zavřel dveře balkónu zevnitř, abych nemohl do teplého pokoje. On si tam lehl, dal si jednu ruku za hlavu, jako když plave pozadu, v druhé měl knihu. Podložil se

polštářem a četl si. Potom šli s maminkou a Naděždou večeřet do pokojíku, kde byl rozhlas po drátě - otec vždy pouštěl v půl sedmé zprávy a zpíval si: "Kupředu, levá, kupředu levá, zpátky ni krok!"

Po večeři šel na balkón a řekl: "Vezmi si svou práci, pokud si ovšem myslíš, žeš ji bezvadně udělal, a připrav se s botami v předsíni." Šel jsem do předsíně a boty tam vyrovnal. Otec se objevil, uprdl se a začal zase přejíždět prsty po botách. Kontroloval maminičky pilky, ze kterých šlo bláto dostat velmi těžko. Já na balkóně na tu špínu dobře neviděl. "Já jsem zapomněl!" řekl jsem a otec řekl: "Zase zapomněl!" a uhodil mne. Maminka prošla kolem a nic neříkala. Mlčela. "Tohle si vyřídíme později," řekl otec a potom dodal: "V kuchyni máš práci. Jdi tam a utři nádobí, které jsme s tvou matkou umyli. Za půl hodiny to přijdu zkontrolovat." Potom se postavil ke kuchyňské lince a díval se, jestli na talířích nejsou zespodu kapičky vody. Když jsem to všechno opravoval, sednul jsem si k oknu na štokrdle a strčil jsem si nos ke škvírce, odkud do kuchyně proudil vzduch zvenku, protože mi bylo špatně a měl jsem velký hlad. Vtom otec vešel do kuchyně a řekl: "Okamžitě vstaň! Stále unavený, že ano! Ovšemže!"

Potom jsem se musil učit na druhý den do školy a když jsem šel spát, moc jsem si přál, abych takhle mohl ležet pořád, být stále ve spánku, protože jsem se všeho hrozně bál.

Strašné bylo, když k nám přijel na návštěvu bratr z otcovy strany, důstojník Jarďa. Měl obrovské díry do nosu, které roztahoval jako kůň a koukaly mu z nich chlupy. Mluvil velmi hlasitě a vždy k nám přijel hned ze SSSR a říkal, že Mileně dělali výtěr. Milena byla jeho žena, asi cikánského původu, narozená v Nitře.

Když zazvonil u dveří, tak šel otec otevřít a hned se spolu objímali a líbali, byli jako ta socha Sbratření. Potom šel Jarďa na záchod a byl tam velmi dlouho. Pak do koupelny. Tam se vždy zamknul kličkou tak, že nemohl ven a musil přijít inženýr Horký, aby jej vysvobodil a on, Jarďa, pak vyšel ven celý červený a roztahoval ještě víc ty nosní díry. Potom se zavřeli s otcem do pokoje a my jsme tam nesměli. Maminka musila rychle začít vařit a my cvičili na hudební nástroje a psali noty. Potom přišel otec s Jarďou k nám do pokoje a nastal ten nejhroznější okamžik. Oba dva si nás začali prohlížet a najednou otec řekl: "Ukaž nohy!" A já jsem se musil svléknout a oba se mi dívali na nohy, jestli je mám čisté. "Zmiz mi z očí, ale rychle!" zařval otec a pak řekl: "Za minutku nástup tady a předvedete našemu Jarďovi, co jste se v hudební škole naučilil." Potom se začali s důstojníkem oba dva smát a Jarďa řekl: "Tak doma funguješ jako postrach rodiny? Hahahahaha!" a oba dva se chechtali. Pak jsme musili hrát na nástroje. Naděžďe to šlo dobře, ale já jen tak uboze pískal. Potom Jarďa řekl, když se na mne zadíval: "Ta holka se ti povedla, je pěknájak mandlička."

Poté se vzali s otcem kolem pasu, chodili po bytě a říkali si "bráško". Otec náhle řekl: "Co kdybychom si, bráško, dali tu naši?" a začali zpívat velmi hlasitě, 'šmugljanku' a 'Hučí a sténá Dněpr šířý'. Zpívali velmi falešně, hlavně otec. Potom si sedl strýc Jarďa k našemu stolu v pokojíčku a bylo jídlo. Důstojník nemlaskal jako otec, ale stále roztahoval ty díry u nosu a smál se, když vyprávěl vtipy. Maminka mlčela.

Potom otec řekl: "A jak to má Milča s tím výtěrem?" a Jarďa odpověděl: "Myslíš snad s výškrabem" a začal vyprávět o tom, jak chodí do nemocnice ve městě, kde bydleli. Stále mluvili o babičce, co jí spadl kufr tím okovaným na hlavu a říkali: "Maminka naše drahá, maminka naše" a tak. O dědovi nikdy nemluvili.

Velmi mne bavil granát. Vždy jsem totiž dohodil nejdále, a to o několik metrů. Chodili jsme na hřiště Lokomotivy a když nesl tělocvikář Vondra granáty a nářadí, byl jsem rád. Když však to byl fotbalový míč a ostatní se radovali, byl jsem nešťastný, že hod granátem nebude.

Nenáviděl jsem ty hodiny, kdy jsem musil stát v brance a polykat suchý prach ze škváry. Když šla střela vedle nebo do branky a míč letěl hodně daleko až k mantinelu, s radostí jsem pro něj běžel, protože jsem byl vysvobozený a ze zoufalství jsem si zpíval: "Expresso Tea!"

Expresso Tea!" a tak pořád dokola. Moc mi to pomáhalo a já jsem si představoval, že máme doma láhev z umělé hmoty, na které je tenhle nápis. Byla z toho výborná šťáva. Šťávu jsem měl vždycky rád, protože jsem se jí mohl napít, kolik jsem chtěl. Také jsem však hodně jedl. Když jsem si sedl ke stolu a otec se dal do jídla, chtěl jsem sníst co nejvíce knedlíků a ukázat mu, co dovedu.

Hrozně jsme se vždycky těšili, když otec jel na služební cestu. Nejraději jsem byl, když jel do SSSR, protože nebyl doma někdy až tři týdny. Jezdil ovšem také do Ústí nad Labem na odbor školství. Když měl přijet, dívali jsme se se sestrou do zatačky na sídlišti a modlili se, že mu snad ujel vlak. Ale už ho vidíme: Jde v dlouhém těžkém vrzajícím koženém kabátě, dělá předlouhé kroky a mává velmi aktovkou. Rychle jsme utíkali od okna a začali se učit. Potom zachrastily klíče u zámku...

Na konci pololetí v osmé třídě přišla do naší školy soudružka učitelka Sokolová a řekla, že dva žáci z 8.C musí přestoupit do 8. A, protože se musí vyrovnat počty dětí. Rychle jsem se přihlásil, že tam půjdu, protože tam byl Franta malý, co bydlel vedle nás na sídlišti a mně se hrozně líbil. Byl vysoký, nejvyšší ze všech kluků ve škole, nosil krásné tepláky a vypadal ještě krásněji než ten běžec na obálce Mladého světa. Seděl jsem s ním tedy v předposlední lavici a byl velmi šťastný.

Na češtinu jsem získal soudružku učitelku Šťastnou, která nám stále zadávala různá témata - a my psali. Stále nám vysvětlovala, jak se píše sloh. Jednou jsme měli popisovat obrazy, které přinesla do školy. Na jednom byl kůň jak jede do svahu a táhne za sebou velký vůz a ten kůň nemůže už jít. Na druhém byla Lálinka, malé dítě s červenou čepicí, které sedí a dívá se před sebe. Začal jsem psát o tom dítěti, ale hlavně mne zaujaly pastelky, které tam ležely a říkal jsem si, proč si to dítě zrovna na tom obraze nekreslí, když má tak pěkně barevné pastelky. A tak jsem začal psát o tom, na co se ta Lálinka asi dívá a co ji tak zaujalo, že nechala hry. Napsal jsem, že se dívá na babičku, která jí plete svetr a které, až bude velká, pomůže Lálinka vstát ze židle.

Když přinesla soudružka Šťastná slohy do třídy, tak si sedla za stůl a řekla: "Nejlépe Bauman." Připadal jsem si jako největší vůdce, protože jsem byl v té 8. A jen krátký čas a sloh byl pro mne důležitý. Stejný pocit jsem měl jednou, když jsem střelil v tělocvičně koš z poloviny hřiště a Franta Malý se ke mně vrhnul a políbil mě, jakou měl radost, že naše družstvo vyhraje.

V osmé třídě nám začala chemie a my měli soudružku učitelku Myškovcovou, kterou jsme stále v laboratořích zlobili. Tam jsme seděli s Frantou Malým v první řadě a jednou jsem se hádal s Kořínkem, co seděl za námi, jestli bude lepší Dukla nebo Rudá hvězda a já řekl: "Nás už nic nemůže ohrozit." A Franta Malý na to: "Máš pravdu, nás už nic nemůže ohrozit," ale já nevěděl, proč to říká, protože on fandil Dukle a já Rudé hvězdě. A Franta Malý povídá: "Víš, v čem nás nic nemůže ohrozit?"... A já jsem řekl: "V čem?" On vzal můj sešit na chemii, otevřel jej a na zadní stránku modrých desek napsal: "V naší lásce." Vzvedmula se ve mně hrozná touha, stejná jako v létě, když všechno voní zelení, já vzal opatrně ten sešit a posunul si jej před sebe, aby to nikdo neviděl a říkal jsem si, že jsem zamilovaný a že mě Franta Malý určitě taky miluje, když mi tohle napsal.

Doma jsem si sešit celý schoval a udělal jsem si nový. Otec mi jej jednou kontroloval a zjistil, že mi začala v 8. třídě chemie. Jednou mi řekl: "Za minutku se hlaš v prádelně." Přišel jsem do páry a tam se pohyboval otec ve velké gumové zástěře, vždy pral celý den, od sedmi od rána do sedmi do večera. Dal mi za úkol mydlit ponožky mýdlem a dřít je kartáčkem. Náhle se mne zeptal:

"Jak je to možné, že dříve špinavé prádlo je po použití mýdla čisté? Máte přece chemii, že ano? Tak mi to vysvětli!" "Já nevím.", řekl jsem. A otec se na mne zadíval jako tehdy, když jsem byl nemocný a shodil jsem ze štokrdlete aktovku, ve které maminka přinesla kápie v oleji. Láhev se rozbila a všechny papriky se zvrhly do tašky mamince na přípravy do školy.

Plakala, že to řekne otci, že už si se mnou neví rady, ať si to se mnou vyřídí on. Ležel jsem v posteli a trásl se. Zdálo se mi, že se mnou postel jezdí nahoru a že z ní spadnu. Volal jsem maminku, řekl jsem jí, co se mi děje s postelí a ona tlačila tu postel dolů, když vedle mne seděla a říkala mi, že až se uzdravím, že mi koupí uherák. Pak odešla a mně se zase začalo zdát, že jezdím i s postelí v obrovském vyhlazeném umyvadle a že vždy jen o kousek minu výlevku. Potom přišel otec a maminka mu řekla, co jsem udělal. Otec zavolal z kuchyně, kde ležela ta taška s rozbitými kapiemi: "Pojď sem!" Šel jsem tam nějak a přistoupil k otci, až těsně k němu a strašně jsem si přál, ať už mě zabije, že už nechci žít a přál jsem si, abych měl revolver a zastřelil se do hlavy. Ale otec mě neuhodil a řekl: "Okamžitě si jdi lehnout, tohle si vyřídíme později. Táhni mi z očí! Vypadáš tak hnusně, že se s tebou nebudu špinit."

A v té prádelně, když se mě ptal, jestli máme chemii, se zeptal: "Jak se tedy vyloučí špína z prádla?" A když jsem řekl „Já nevím," tak se na mne podíval tím pohledem a řekl: „Je to jasné, že ano? Mýdlo se slučuje s nečistotou chemickou cestou, a tak se prádlo zbavuje špíny. Opakuj to!" Řekl jsem: "Mýdlo vyplavuje špínu!" "Opakuj to ! Opakuj to!" křičel otec a dupal holíčkami. Potom strašně křičel: "Rychle pryč! Rychle pryč! Zmiz pryč! Počkej, až přijdu nahoru!" A já šel nahoru, oblékl jsem si kabát a utíkal rychle k Jirkovu, že mě tam nikdy nenajde a že umřu v lese a potom že bude i maminka brečet, ale já budu ležet v rakvi a všechny vytréstám.

Hned na začátku Jirkova jsem potkal Sátkovou s jejími bratry. Všichni jezdili na sáňkách. Sátková mi řekla, že můžu klidně k nim domů a že ona také nepůjde další den do školy, protože musí hlídat.

Domů jsem se vrátil za dva dny s panem Sátkem, který pracoval jako dělník na nádraží v dílnách. Otec nebyl doma a maminka mi řekla, že mne hledala ve škole policie. Potom přišel v noci otec a řekl panu Sátkovi, že je kurva a že si to s ním vyřídí jinde. Naděжда moc plaka1a, protože si myslela, že jsem jel k tetě do Tábora a že mne na cestě někdo přepadl. To byla teta, která v Táboře vykládala lidem karty a když se léčila v Teplicích, tak u nás byla často na návštěvě. Otec se jí bál, protože byla veselá, i když seděla někde třeba u stolu s ním. Byla odvážná. Jednou mi řekla: "Až budeš chtít, sedni si na vlak, co vozí uhlí, a jeď k nám do Tábora." Pověděla mi to, když mi bylo asi sedm let, ale já si to pamatoval a se sestrou jsme o tom mluvili.

Potom nastalo období, kdy mne otec bil jen málo, ale maminka se mnou někdy nemluvila třeba čtrnáct dní a když jsem se jí na něco zeptal, tak jen otočila hlavu pryč a odešla.

Soudružka učitelka Šťastná věděla, co se stalo, a často mne určovala, abych četl před celou třídou nahlas z nějaké knížky. Věděla, že čtu rád a já jsem se snažil vždy všechny charaktery z knížky vykreslit, aby na ně posluchači nikdy nezapomněli. Četl jsem 0 milionáři, který ukradl slunce a také různé povídky, ale rovněž romány, kde bylo hodně postav. Soudružka učitelka Šťastná vždy říkala: "Tak si něco přečteme! Kdopak začne?" A všichni křičeli: "Ať čte Bauman!" A já tam stál a nahlas jsem jim říkal všechno, co bylo v knize a byl jsem blažený.

Také jsem recitoval v Soutěži tvořivosti mládeže báseň Vítězslava Nezvala "Zpěv míru" a zvítězil jsem ve školním kole. Porota si šeptala, že jsem syn toho Baumana z okresu, dobře jsem to slyšel. A potom se mne zeptal soudruh učitel Jičínský, který byl předsedou: "Kdopak ti, Vádave, poradil s výběrem básně? Tvůj tatínek, vid'?" Jak řekl to tatínek, tak jsem se až zatrásl, protože tak jsem mu nikdy neříkal a zašeptal jsem, že ano.

Soudruh Jičínský potom řekl: "A znáš ještě nějakou báseň?" Povídám: „Ještě znám z paměti Petrolejovou lampu od Jaroslava Seiferta." "Tak spust'!" řekl soudruh učitel Jičínský a potom: "Postupuješ do dalšího kola."

Doma se mne otec zeptal: "Jak dopadla recitace v Soutěži tvořivosti mládeže?" A já mu odpověděl: "Postoupil jsem do dalšího kola, ale recitoval jsem ještě Petrolejovou lampu od Jaroslava Seiferta!" A otec na to: "Vždyť jsme nacvičili Zpěv míru! Co to má znamenat?"

Když jsem mu vše vysvětlil, řekl: "Jičínský je starý reakcionář, divím se, že může vůbec taková zrůda působit ve školství. Tohle budu hlásit na okrese."

Ale já jsem byl rád, že jsem měl s tou Petrolejovou lampou takový úspěch a nevadilo mi, že mi otec zakázal postoupit do dalšího kola. To bych jel až do Ústí ještě s Kožákovou, která byla nejchytřejší z celé školy a nikdy nedostala ani dvojku. Její maminka byla herečka v divadle, kde jsme měli předplatné.

Vždy večer jsem si prohlížel ten sešit s větou "V naší lásce". Měl jsem jej chovaný až úplně na dně stolečku, kde jsem měl knihy a ostatní sešity.

Jednou, když jsme seděli s Naděždou v sobotu odpoledne v pokojíčku a poslouchali hru pro děti, vešel otec. "Co to posloucháte?" zeptal se a já jsem řekl: "Hru." "To vidím, že hru, ale jakou?" "Hru," odpověděl jsem a díval se jinam, abych na něj nemusil vůbec vidět a bylo mi všechno jedno, protože jsem stále myslel na ten sešit, co mám ve stolečku a na Frantu Malého, že je krásný a že teď zrovna hraje závodně fotbal za dorost a má úspěch. Otec přistoupil k rozhlasu po drátě a pomalu, žlábkem za žlábkem, otáčel tím knoflíkem, až úplně vyhasly všechny postavy, které v rozhlase účinkovaly. Potom šel ke stolečku, otevřel jej a řekl: "Naděždo, půjdeš se mnou bruslit." A mně pověděl: "Ty si pečlivě srovnáš a překontroluješ všechny školní potřeby. Přijdu za půl hodiny a vše si prověřím."

Když odešli, tak jsem se hrozně bál o sešit s tou větou od Franty a nevěděl jsem, kam jej mám schovat. Chtěl jsem s ním jít někam ven a dát si jej třeba do sklepa, ale doma byla maminka, aby mne hlídala. Tak jsem všechno pečlivě srovnal a sešit s chemií jsem si dal až úplně dolů.

Otec se vrátil, otevřel mi stoleček a řekl: "To je nějaká práce? Copak je tohle? A co tohle?" A začal mi vyhazovat všechny věci na koberec, i pravítka a trojúhelníky. Potom se sehnul dolů a vystrkoval pryč i věci z nejspodnější přihrádky. Až navrchu najednou byl ten sešit, otec jej vzal do ruky, otevřel jej, jako by se ho štítíl a řekl: "Na tomhle jsi snad jezdil po prdeli!!!"

Potom se mne zeptal: "Copak je to za předmět?" Já mu odpověděl, že chemie. Začal mne zkoušet ze všech reakcí, které tam byly napsané, a najednou se dostal až k datu, které platilo před několika měsíci, protože já jsem si rychle ten sešit opsal, abych si větu od Franty Malého mohl schovat. "Kdepak máš látku probíranou za poslední dobu?" zeptal se přísně a postrčil si brýle až nahoru k čelu. "Já jsem si ten sešit přepsal," řekl jsem. "A pročpak?" zeptal se otec a pak zakřičel: "Ale pravdu a nic než pravdu, rozumíš?" "Já jsem...mně to nakázala soudružka učitelka." "Jak pak se jmenuje?" zakřičel otec a já mu řekl, že Myškovcová. Otec mi pověděl, že se půjde do školy zeptat a že mu musím říci, kdy máme chemii a že si oba dva sešity vezme k sobě.

Moc jsem se bál, aby si otec nečetl i obálku a aby nenašel tu krásnou větu.

Druhý den jsem se probudil a díval se úplně zblízka na stěnu s válečkovým vzorem, dotýkal jsem se nosem studené panelové stěny. Zachtělo se mi přitisknout se k ní a úplně se na ni tak přilepit, až bych nebyl už nikdy vidět. Chemie byla totiž už první hodinu v laboratořích.

Otec zaklepal a já i soudružka učitelka jsme musili jít na chodbu, protože otec byl okresní inspektor. Soudružka učitelka se na mě zadívala a řekla otci, že jsem musil ten sešit přepsat kvůli úpravě a že všechny rovnice o slučování musí být velmi přehledné. Otec ji stále pozoroval a blýskal brýlemi, ale ona mu všechno vysvětlila a on se mne pak zeptal, proč tedy mám na chemii sešity dva, že je to nepořádek a že každý musíme začít mýtit nešvary u sebe - že ano, soudružko Myškovcová? Ona řekla, že ano, a otec se jí zeptal, který tedy je ten pravý sešit a ona řekla, že ten přepsaný a on: "V tom případě tento ztrácí cenu." Dal si jej do aktovky. Potom s větou od Franty Malého odešel a já jsem ten sešit už v životě neviděl.

V té době jsem si ho strašně moc honil a vždy mi to přineslo velký pocit úlevy. V otcově nočním stolku jsem našel velkou zásobu "Prinieros gum" a vždy jsem si jednu vzal, nafukoval ji a potom jsem si na ten velký balón lehl a hýbal jsem se, jak to jen šlo. Potom jsem rychleji

stříkal a myslel jsem na Frantu Malého, jak vypadá při tělocviku, když běží 60 m proti větru a jsou vidět všechny krásné orgány.

Začal jsem kvůli němu chodit do kroužku házené, a protože jsem s tím granátem hodil velmi daleko, tak jsem brzy měl největší rány a trenér mi řekl, že budu spojka. A jednou po tréninku se mnou šel Franta Malý domů a řekl mi: "Šárová mrdala se Smrčkem a já jsem mrdal s Máčkovou." Já myslel, že se z toho snad zblázním a strašně jsem záviděl Máčkové. Všichni Frantovi říkali, že vypadá jako sedmnáctiletý, a on se naparoval, i když mu bylo čtnáct.

Chodili jsme s Honzou Vítkem špehovat párky do čubčího háje a potom jsme si je honili a říkali jsme si, jaké by to bylo, kdybychom i my mrdali a Honza Vítek, který byl krásný a zrzavý, si představoval, že on má třeba Šiklovou nebo Máčkovou a bylo mu to jedno, ale já jsem chtěl jen Frantu Malého.

Jednou si mne otec zavolal do ložnice k otevřenému nočnímu stolečku a zeptal se: "Kdo se mi tady štrachal? Mám přeházené dopisy od brášky ze SSSR i ty o těch výtěrech, které měla Milena." Já všechno moc zapíral, on na mně nic nepoznal a řekl: "To asi udělala ta kráva. Jednou už to s ní skoncuju. Ani vysrat se tu člověk v klidu nemůže."

A druhý den, když maminka náhodou otevřela dveře od záchoda, kde se otec nezavíral, aby ho ta klička, co tu byla stejná jako u koupelny, nezradila, tak otec zařval, když tam seděl a my ho viděli z předsíně: "Ty krávo blbá! Ani vysrat se tu člověk nemůže!"

Naučil jsem se velmi dobře lhát a zapírat, a vždy, když jsem něco vyvedl, tak jsem si již dopředu zhotovil v hlavě konstrukci. Všechny své výmluvy jsem na ni pak zavěsil tak, aby nespadly ani když otec s tím lešením třese nebo když mi dá ránu.

Jednou jsme šli všichni - celá rodina - na procházku kolem říčky a tam jsme dorazili na jedno velmi tajemné místo, kde byla pod námi temně hnědá udusaná zem od všech lidí, kteří tudy kdy chodili. Já si tenkrát řekl: "Nikdy nebudu lhát. Nikdy nebudu lhát." A vždy, když jsem měl zalhat, tak jsem si vzpomněl na tu zem, jak tam byla udusaná a říkal jsem si, jak je život krátký, tak sotva padesát, šedesát let a mně že je už skoro čtrnáct a dělám stále věci, které dělat nechci a které mi přikazuje otec, když maminka stále mlčí. Ale vždy, když se na mne podíval, tak jsem si rychle něco vymyslel. Jednou mě načapal při lži a vše vyšetřil. Pak si sedl za stůl, řekl mi "Posaď se" a zeptal se mne: "Proč jsi mi lhal?" Já odpověděl: "Protože jsem se bál." A otec řekl: "Bál????!! A čeho?" A když jsem nic neříkal, uhodil mne do nosu, až jsem spadl na knihovničku s vybranou sovětskou literaturou, kde byl Gorkij, Šolochov, Majakovskij a hlavně 'Legenda o řece' od Kuzněcova, kterou otec mamince předčítal vždy, když vařila - nejčastěji svíčkovou nebo štěpánskou.

Celou sobotu jsme vždy musili uklízet celý byt a dělali jsme to až do dvou hodin odpoledne, kdy byla v rozhlase po drátě hra pro děti. Otec vždy luxoval, protože si myslel, že je to nejdůležitější práce. My jsme mohli vysávat jen za odměnu. Jednou, když jsem leštil knihovničku se sovětskou literaturou, jsem viděl, jak otec shodil z maminčina nočního stolku malou broušenou vázičku a jak jí urazil nahoře hrdlo. Rychle ji sebral a chvíli ji různě rovnal, aby to nebylo vidět. Potom vypnul vysavač a zavolal nás všechny do ložnice. Ukázal na lahvičku a pronesl šeptem, ale velmi důrazně: "Kdo to udělal?" Už jsem to nemohl vydržet, protože když jsme mlčeli, on řekl: "Zase nikdo! Zase nikdo! Do prdele! Práce zatracená, za sraná, prašivá!" A potom jsem řekl tichým hlasem: "Já jsem tě viděl. Tu broušenou vázičku jsi rozbil ty." Maminka se stále dívala na stranu a mlčela. "Co jsi to řekl?" zařval otec. "Opakuj to, opakuj to okamžitě!" Já mlčel, protože jsem ani nemohl dýchat, jak jsem se bál, že mně zabije. Udělal ke mně krok a já si přikryl hlavu. "Ukaž ten svůj blbej ksicht!" zařval na mě. "Ty nenormální chudinko! Myslíš si, že s tvou matkou nevíme, co děláš na záchodě? Nikdy se nebudeš chovat jako chlap! Rány se bojíš jako čert kříže, ale pamatuj si! Už jsme se s tvou matkou mnohokrát radili, že tě dáme do dětského domova! Nemysli si, že když ti je čtnáct, že s tebou nezatočím! Půjdeš z domu! Drzý si jako opice! Nikdo, nikdo ti nepomůže,

ty zmetku nenormální. Chováš se jako buzerant! Pořád před zrcadlem, všímáš si každého uhru! Ale to z tebe udělala tvoje matka!!!!"

Potom mne povalil na manželské postele, jednou rukou mi držel hlavu a druhou mě bil nekonečně dlouho. Maminka zakřičela: "Proboha, nech ho, nech ho!!!!!" A když Naděžda začala plakat, tak mne pustil, protože byl velmi unavený. Pode mnou byla na polštáři krvavá skvrna, a to ho rozzuřilo ještě víc. Křičel: "Neumíte si vážit peněz! No jistě, když se něco po kazí, koupí se nový!!!!" A odešel ven.

Asi za tři dny mi maminka řekla: "Tvůj tatínek je velmi zoufalý, představ si, že když s ním tady nemluví, tak jde do polí a povídá si sám pro sebe." A říkala to, jako že je jí otce líto, ale já jsem byl velmi rád, že je tak nešťastný a moc jsem si přál, aby ho v těch polích někdo potkal a aby se s ním začal prát a zabil ho. Potom bych byl svobodný... Lehl jsem si ke stěně, díval jsem se zblízka na všechna zmíčka na omítce a šeptal jsem si pořád dokola: "Ať umře, panebože dej, ať umře a ať ho to strašně bolí. Ať umře, ať umře, ať umře..."

III. JÍZDA NA TYGRU

Když jsem ukončil s vyznamenáním osmou třídu, začali jsme s otcem hodně jezdit na výlety a připadalo mi, že se trochu změnil. Já jsem vyrostl tak, že jsem byl jen o hlavu menší než on.

Jednou, když jsme s otcem věšeli prádlo před naším domem a já jsem se hrozně styděl, že mě s ním vidí všichni ti lidé kolem, se mne zeptal: "Nechtěli byste s Naděždou ještě Serjožku?" Nevěděl jsem, co mu mám odpovědět. On také mlčel.

Když jsme večereli za velkého vedra, tak otec řekl: "Zítra pojedeme na výlet do Blatna, projdeme se bažinami a možná, pokud se budete slušně chovat, že se i vykoupáte"... A po chvíli zase řekl, tentokrát už před matkou a před Naděždou: "Nechtěli byste mít ještě bratříčka Serjožku?" Maminka sklopila hlavu nad talíř a mlčela, byla úplně rudá, ale otec znovu řekl: "Chcete mít ještě sourozence, abyste si s ním mohli hrát?"

Potom oznámil, že utře nádobí on a v kuchyni, když jsem šel pro kbelík se smetím, dával mamince pusku. Pak ji vzal za ruku, odvedl ji do ložnice a my jsme nevěděli, jestli s Naděždou můžeme to nádobí domýt nebo ne. Asi za hodinu přišel a byl veselý, maminka mlčela, potom vzdychla a řekla: "Jdeme se s tatínkem projít." A my jsme zůstali doma po dlouhé době úplně sami.

Jednou mi maminka řekla: "Nezdá se ti, Vendo, že se náš tatínek změnil?" Byl jsem zticha a ona řekla: "Myslím si, že je lepší než dříve a jestli ano, tak jsem jej změnila já, protože jsem se obětovala. Jednou všechno pochopíš, život je velmi složitý."

Pokud myslela to, že mu poskytla soulož, kterou mu odpírala, tak mi nic nemusela vysvětlovat. Věděl jsem, že sedí v pokoji a čekává, až zhasne otec, unaven četbou, svou lampičku. Potom se asi jen tak tiše přikradla jako myš a lehla si až na okraj postele. Někdy jsem slyšel z předsíně, jak spolu zápasili, asi když otec otevřel ten noční stolek a vyndal si Primeros.

Otec, rozveselen souloží a výhledy na Serjožku, nás začal vozit na výlety a nám nastal palší čas utrpení. Vždy totiž říkal, že se nerad vrací stejnou cestou a my jsme musili pochodovat za ním. Když jsme vystoupili na nádraží v Blatně se spoustou výletníků, tak otec náhle zavelel: "V řad nastoupit!" My jsme si s Naděždou musili stoupnout vedle sebe a potom on kontroloval, jestli jsme si doma vzali všechny potřebné věci a jestli jsme samostatní. Když o tom vyprávěl svému bráškově Jardovi, tak se oba velmi smáli. Potom řekl: "Pochodem vchod!" jako na vojně a my jsme pochodovali k lesu, i když bylo velké vedro. A on nám říkal,

že kdyby zůstal ve vojenské službě, tak by už byl nejméně generálem a že jednou, když měli cvičení tak sebou seknul přímo do louže a nic nedbal na to, že se umaže a umokří. A že jednou píl z potůčku, i když viděl, jak nad ním někdo do toho potůčku čurá a že měl takovou žízeň, že to musil vypít. My jej musili sledovat. A když jsme dobře neposouchali, tak jsme se nesměli ani jednou vykoupat.

Maminka někdy jezdila s námi, a to byly dny odpočinku. Tehdy jsme leželi na slunci a nesměli jsme se mazat žádným krémem, tedy hlavně já - abych se oťužil. Když mi ~tec řekl, musil jsem jít do vody a učit se plavat různými styly. Otec vždy kolem nás udělal místo a vyhnal děti, které byly na mělčině, na břeh.

V té době jsem četl Syna pluku, Mého syna od Olgy Košové, Mladou gardu a Medvídka Pú. Toho jsem dostal ke svým čtrnáctým narozeninám a měl jsem z něj nejhorší výpisky, protože jsem medvídka nesnášel a knihu nikdy celou nepřečetl.

Když nastala zima, rozhodl otec, že se budeme všichni věnovat zimním sportům, a vždy o víkendech jsme jezdili k jeho sestřenici na Západ. Tam jsme navoskovali lyže a jeli až k hlaničnímu pásu, velmi daleko za Aš, kde jsme se až za tmy zastavili. Naděžda velmi plakala, protože jí byla strašná zima, ale otec nepovolil. Když jsme dojeli až tam, kde jsme slyšeli štěkat psy našich pohraničnicků, tak otec zavel "Stát" - říkal to však pouze mně, protože Naděžda byla s' o metrů za námi. Než k nám dojela, přikázal mi otec: "Pojď ke mně, ale rychle." Už jsem téměř nemohl, ale snažil jsem se k němu velmi rychle šustit sněhem, ve kterém se odrážel svit hvězd. Potom jsem se vedle něj zastavil a on ukázal z kopce dolů, do západního Německa. Dal si obě hůlky do levé ruky a pravou mne na lyžích posunul tak, že jsem stál vedle něho jak na startovní čáře. Potom si odkášlal, zadíval se do doliny, kde svítala ta německá světla a řekl: "Dobře si všechno zapamatuj. Vidíš dobře ta světla?" ...a položil mi ruku kolem ramen. Bylo mi to velmi nepříjemné, chtěl jsem nějak uhnout, ale on mne ocelově sevřel a řekl: "Tak vidíš ta světla, nebo ne?" A já jsem odpověděl: "Vidím." A on řekl: "Znovu ti opakuji, aby sis tohle všechno dobře zapamatoval. Tam, před námi, to všechno jsou naši nepřátelé." Potom jsme se obrátili na lyžích cvikem, který jsme se dlouho učili - a jeli jsme k otcově sestřenici. Napřed otec, potom já a nakonec Naděžda, která plakala.

Jednou s námi šla v Chomutově bruslit Lukešová, kamarádka Naděždy. Její rodiče také pracovali ve školství. Lukešová uměla provaz a také tancovala v divadle ve Slaměném klobouku, kde hrála baletku, ještě s mojí sestrou a Kozákovou. Lukešová k nám přišla, protože neznala našeho otce. Když zazvonila, tak jsme ještě uklízeli, a tak čekala v mraze u poštovních schránek.

Potom jsme vyšli ven a Lukešová řekla: "Páni! To je dost." A můj otec: "Páni????! Kdepak ses to naučila, Lukešová? To se říká?" a Lukešová jen koukala. Potom jsme šli k malému rybníčku, který byl zamrzlý jen pro nás, protože otec nás zde učil různým cvikům a všechny děti, které to věděly, sem přestaly chodit, protože je vyhnal.

Měl červenočerné kanady a já a sestra šlajfký na kličku. Lukešová si obula bílé krasobruslařské boty a směla s námi jezdit na tom malém rybníčku. Otec se na ni velmi zle díval, protože se směla, a když jsme začali jezdit, tak on se rozjel na tom malém prostoru a strčil do ní tak, až spadla na zadek a moc se uhodila. Zůstala sedět na ledě a když otec odjížděl od ní, tak viděla, že jí nepomůže vstát a bylo jí z toho asi moc špatně, protože jej neznala. Začala brečet a otec na ni zavolal z druhé strany toho malého rybníčku: "Vstávej, Lukešová. A jestli budeš řvát, tak ti dám na zadek, abys měla proč." Lukešová brečela ještě víc, jela ke břehu rybníčku a sundávala si boty. My jsme musili pořád jezdit, abychom se zahřáli. Když Lukešová odešla, tak otec řekl: "Fracek jeden. Jestli tě, Naděždo, s ní ještě někdy uvidím, tak si mě nepřej." A potom jsme dále musili jen my s Naděždou jezdit na tom malém rybníčku a moc jsme si přáli, aby už byla tma a my jsme si mohli lehnout do postelí.

Tenkrát jsem také dostal černý baret se šňůrkami, který jsem musil stále nosit, hlavně na nedělní procházky. Těch jsem se děsil, protože jsem se za naši rodinu moc styděl. Vždy jsem

se těšil, až budu nemocný a dostanu hnisavou angínu, horečky a nebudu musít s otcem na veřejnost. Babička, co jí spadl ten kufr okovaným rohem na hlavu, velmi těžce onemocněla a my si vzali na opatrování psa Míšu, který s ní dříve bydlel v Počernicích. Míša byl hravý, ale bál se otce. Vlastně se bála, protože to byla fenka, ale my jsme to nevěděli. Jednou Míša roztrhala mamince punčochy se švem. Otec vzal vařečku a honil Míšu po bytě. Míša rychle zaběhla pod váleodu v našem pokojíčku a cenila na otce zuby. Otec vzal smeták a začal s ním pod postel silně rýpat, až jsem se bál, že Míšu zabije... Ale když už se kňučení neozývalo, tak otec přestal a dovolil nám, abychom Míšu ošetřili.

Bylo mi Míšenky, jak jsme jí říkali, líto, a tak jsem ji vzal na noc k sobě do postele, hladil jsem ji a říkal jsem jí všechny něžné věci, které jsem znal. Míša mě olizovala a mně bylo blaženě. Ráno jsem se probudil a strnul jsem. Polštář i kousek povlečení z deky byly celé od krve, protože jak se ke mně malá zrzavá Míša tiskla, podrápala mi celá prsa. Rychle jsem vstal, šel jsem s krvavými povlaky do koupelny a chtěl jsem je rychle vyprat, aby to otec neviděl.

Náhle stál za mnou v pruhovaném pyžamu a vypadal v něm jako zlý tygr. (To jsme se jednou musili s otcem vyfotografovat v zoologické zahradě u klece s tygry. Já jsem měl na krku dalekohled a musil jsem mít na hlavě látkový kříž, aby mi vlasy držely na ježka. Otec nám vyložil, jak zlé je tygr zvíře a potom, náhle, když byl v prostředku toho vyprávění o hlubokém lese, na mne zařval před klecí, až se lidé otáčeli. Mně skutečně vstaly všechny vlasy na hlavě, úplně mi nadzvedly ten upletený kříž, udělala se mi husí kůže. Zvedl jsem ruku k těm vlasům a sahal jsem si na ně, jak stály a otec se smál, až se uprdnul.)

A když za mnou stál v tom tygřím obleku, tak se mne zeptal: "Co to tu děláš?" Já mu pověděl: "Mně maminka nakázala, abych umyl vanu" - a schovával jsem ty krvavé povlaky. Otec mne odstrčil a když vyšetřil, co se stalo, řekl mi: "Stejně jsi nenormální! A páchne ti z úst!"

Potom mě k sobě hrubě obrátil a viděl obrovské škrábance na hrudníku. "Stůj tady, ani se nehni!" přikázal mi. "Ať tě takhle vidí tvá matka!" A šel do ložnice, kde se maminka česala před toaletkou. Potom oba dva přišli a maminka rychle řekla, že se to musí vydezinfikovat. Otec však pověděl: "A co ta krev?" Když jsem mu to vysvětlil, šel do kuchyně ke štokrdleti, zvedl jeho desku a vyndal vařečku, se kterou vždy honil Míšu a s níž i mne již dlouho bil. Musil jsem jít před něj a sehnout se. Potom mne začal švihát přes zadek, ale mně to bylo jedno, protože mě ještě víc pálily ty rány od Míšenky. Potom jsem si lehl na záda a maminka mi polévala ty rány francovkou, abych nedostal infekci.

Za trest jsem dostal za úkol vyklepat všechny koberce, které jsme doma měli. Bál jsem se, aby se mnou nešel ke klepadlu mezi paneláky otec a hlavně, aby mne neviděl Franta Malý nebo jeho bratr, který se mnou chodil na klarinet.

Když mi Franta Malý řekl, že mrdal s Máčkovou, zeslábla mi kolena na dlouhý čas a já jsem začal nenávidět píseň "Až zazní volání divokých husí", kterou měla Máčková ráda. Všichni kluci měli lásku a tak jsem se jako zamiloval do Jarky Kacerovské, která byla velmi krásná a pěkně zpívala. Vždy odpoledne jsme se scházeli na jejich klepadle před domem. Jednou se mě Franta Malý zeptal: "Už jsi jí ošahal kozy? Musíš jí pořádně cvrknout do bradavky, a pak bude pořádně přirážet!" A já jsem nevěděl, jak a kudy a co by měla přirážet, a tak jsem jen pokyvoval hlavou a díval jsem se na jeho krásné přirození, které měl tajemně skryté za bleděmodrými tepláky. A potom mi Franta Malý ještě radil: "Vem jí kozu do huby, ty píčo!" protože tak mluvili kluci, co chodili hrát fotbal za dorost a Franta chtěl být jako oni. A Jarka se naučila píseň: "Všichni chlupci a děvčata v mém věku" a zpívala ji na Soutěži tvořivosti mládeže. Všichni úžasem zmlkli, protože to bylo o dospělé lásce, a učitel Motyka z komise se jí zeptal: "Kacerovská, kde jsou zaměstnáni rodiče?" A ona mu odpověděla: "Maminka je doma a tatínek jezdí s větřieskou" a on jí řekl: "Tak ty ještě budeš drzá?" A ona odpověděla: "Jak to myslíte, drzá? Zpívala jsem ze všech nejlépe a vám vadí, že je to píseň z

rádí. Zpívá ji Francoás Hárdy." A já jsem Jarce záviděl, že je tak odvážná a vše dokáže soudruhu učitelí říci.

Franta Malý mi však pověděl, že se do mě zamilovala Zuzana Pálková. A že s tou si určitě musím zamrdat, že on teď bude chodit s Pinkavovou a já s Pálkovou. Ta měla velké zuby a byla velmi snědá, všichni obdivovali, jaké nosila svetry, které dostávala z NSR. Měla i bílý rolák, manšestráky a modrý šusták.

Pálková mi jednou řekla, jestli nechci jít na rande. Tomu jsem nerozuměl, protože jsem si myslel, že při rande se jenom stojí a že si lidé povídají a potom se začnou líbat. Řekl jsem, že se sejdeme odpoledne u mostu nad kolejemi, které vedou do Ústí.

Ráno mne však otec prohlížel a řekl mi, že musím jít k holiči, abych se nechal ostříhat do vytracena, a žádného havla. Já však jsem odpoledne přišel a bál jsem se, že budu zase ošklivý, jako vždy, když jsem se vrátil po zásahu. Tehdy jsem si stále říkal, že mi ještě zbývají oči a ty že mi nikdo stříhat nemůže, protože to nejde. Lidé, když nás potkali, třeba i cizí v autobuse nebo ve vlaku, říkali mamince: "To je váš chlapec? Ten má ale krásné oči!" A tak jsem chtěl být odpoledne hezký a rozhodl jsem se, že se ostříhám sám.

Vepředu jsem to udělal nůžkami, které měla maminka v šitíčku a vzadu jsem si chtěl ořezat vlasy žiletkou, kterou jsem držel jen tak v ruce. Díval jsem se přitom do malého zrcátka a tím jsem vše kontroloval. Žiletka mi však zajížděla neslyšně do krku a brzy mne to začalo moc štípat a do ran se mi dostávaly kousky vlasů. Již se blížily dvě hodiny a já jsem musil jít k mostu. Tak jsem si vzal na hlavu šátek a uvázal jsem si jej na babku, aby ta krev a zhyzděné vlasy nebyly vidět.

Pálková se divila, proč mám šátek, ale když jsem jí řekl, že mám bolavé uši, tak se začala smát a vedla mě do lesa. Řekla mi, že už mě dlouho miluje a že je zvědavá, kdo mi sundá masku přetvářky a jestli to je pravda, že miluji Milana Chladila. Hovořili jsme o všech zpěvácích a ona mi pověděla, že jednou Přenosilové vlétla při koncertě moucha do krku a že Cliff Richard je buzerant. "Co to je?" zeptal jsem se a ona mi řekla: "To brzy poznáš - náš tatínek říká, že buzerant unese na pyji kýbl vody" a zase se začala smát a pak už jsme šli domů.

Ona šla směrem k Jirkovu a já potkal Nováka, který hrál na kytaru cestou po sídlišti. Za ním šli kluci, také Bartáček, o kterém Pálková říkala, že je hezký, protože má malou prdel. Bartáček se chlubil, že by mohl jezdit závodně na kole, ale že mu to maminka nedovolí, protože by měl moc silná stehna.

Novák vždy zpíval sprosté písně a velice mě přitahoval. Jednou mu totiž při matematice vstal a on s ním cvičil jen tak za hnědými kalhotami a ukazoval mi to - to už jsem neseseděl vedle Franty, protože nás soudružka Šťastná přesadila, když zjistila, že ho hladím po vlasech. Novák šel proti mně a zpíval: "A já na to, vole, pěknou kundu máš, vona na to, vole, vole, proč jí nemrdáš!"

A já nevěděl, jak se mám tvářit. Tak jsem se otočil a šel jsem za Novákem jako očarovaný a doufal jsem, že mi ho ukáže.

Ale neukázal. Jen mi řekl, že jestli chci, že přijde s něčím k nám domů, abych si ho mohl pěkpě vyhonit! Tak jsem šel domů, a čekal na něho, ale Novák pořád nešel.

Šel jsem tedy přes celé sídliště k Novákům. Paní Nováková se na mne podívala dlouhým pohledem a řekla mi, že Zdeněk není doma a že neví, kdy přijde. Tak jsem šel domů, vzal jsem si v koupelně hadr na podlahu, který byl z modrých tlustých tepláků, lehl jsem si na válečku pod Ladův obraz Rvačka v hospodě, honil jsem si ho a myslel na Nováka, jak mu stál pod těmi hnědými tenkými kalhotami a představoval jsem si, že bych mu ho mohl hladit. Potom jsem vystřínul tak silně, jako ještě nikdy a v přirození mě to tak svědilo, že se mi všechno nahrnulo až do hlavy. Poprvé jsem viděl spousty nažloutlé hmoty, které mě začaly hrát na obnaženém břiše. Byl jsem z toho moc překvapený a začal jsem si tu žlutou nádheru

po sobě rozmazávat, až mě hladila a objímala a bylo mi krásně. Potom jsem tu žlutou spoustu utřel do hadru a hodil jsem jej zpátky pod umyvadlo.

V noci jsem se probudil a šel jsem si pro ten hadr, abych znovu stříkal a připadalo mi, že v tom hadru je zakletý kousek Zdeňka Nováka. A nešel jsem zpátky do postele, ale stál jsem u vany a díval se, jak mi přirození rychle roste. Vtom se otevřely dveře a v nich stál otec.

Neuhodil mne. Řekl: "Na tyhle věci máš času dost. Umyj si ruce a přijď hned do obýváku.

Když jsem tam přišel, seděl otec za stolem, za sebou měl skleněné dveře vedoucí na balkón. Za nimi jen černá tma.

Řekl mi: "Posaď se!" A potom mi pověděl: "Dobře vím, co v posteli děláš. Ode dneška budeš ležet vždy s rukama na dece. Nařídím si budíka a budu tě, ty zmetku nenormální, chodit pravidelně kontrolovat. Ztrácíš těmi sprostěrnami mnoho psychických a fyzických sil a budeš z toho na celý život poznamenaný. Už teď jsi méněcenný a za to, jaký máš prospěch, vděčíš jenom mně. Teď jdi a přines mi žákovskou knížku!"

Šel jsem potichu do našeho pokojíčku, kde spala Naděžda, a opatrně jsem donesl do obýváku aktovku. Otec ji otevřel a vyndal pravítko, které se mi na jednom koni trochul odštíplo. "Co to má znamenat?" vykřikl. "To si, ty hajzle myslíš, že kradu? Přistup sem, ty vadnej úchyláku!" A potom mne velmi rychle švihnul tím pravítkem přes obličej a řekl: "To aby ses naučil vážit si peněz! Sám by sis nevydělal ani na slanou vodu a nikdy si na ni nevyděláš! A teď ukaž svou žákovskou knížku! A stůj rovně a netvař se tak blbě, jako hovado!"

Pak začal procházet všemi známkami a já jsem mu musil říkat, za co jsem dostal dvojky. Potom jsem si směl sednout a on mi řekl: "Vysvětlím ti, co je to zákon jednoty a boje protikladů. Dělej si zápisky." A začal mi, vše pomalu říkat a ukazoval si přitom v knize od ruského autora. Byl jsem velmi ospalý, ale vždy, když mi padala hlava na ubrus, tak mi ji otec tvrdě narovnal a mluvil více nahlas. Cítil jsem jeho smradlavý pot a díval jsem se mu velmi zblízka do očí, ve kterých měl v koutcích malé bílé žmolky. Seděl jsem tam s hlavou sklopenou a náhle jsem zahlédl, jak se mu otevřel poklopec u pyžama a v něm leží scvrklý velký úd, celkem spokojeně na velkých varlatech. Kolem bylo úplně černo a já se v tu chvíli nemohl dívat jinam, protože něco takového jsem nikde ještě neviděl, ani ve sprchách po tělocvilru. A říkal jsem si v duchu: vždyť tvůj otec ho také má a je také muž, opakoval jsem si to pořád. Probrala mne velká rána do nosu, kterou mi dal otec zespodu. "Kam to čumíš ty prase? Máš to snad stejný jako já, ne? Vstaň a stáhni si kalhoty! No ukaž mi ho, ty úchylo!" Stál jsem tam a nepovažoval se pohnout. Otec mi stáhl kalhoty od pyžama a v tom se vedle v ložnici rozsvítilo. To byla maminka. Modlil jsem se, aby nepřišla do obýváku. Otec mi tiše řekl: "Máte ve škole přeci zdravotvědu, že ano? Rodiče přeci na všechnu výchovu v žádném případě nestačí. Tak stáhni předkožku! Tak slyšel jsi? Nebo nevíš, co to je? Tak dělej!" Připadalo mi v té chvíli, že mám úplně nejmenší přirození na světě a dal jsem si na něj ruku. "Tak stáhneš si tu předkožku, nebo ne?" zařval otec. "Nebo ti mám pomoci?" Vzal jsem opatrně za tu tenkou kůžičku, zavřel jsem oči a stál jsem před příborníkem, ve kterém bylo mnoho broušeného skla s kazy, které nám vozil strýc Saša, který pracoval ve sklárnách v Poděbradech. "Fujtajbl!"

A potom jsem musil jít do koupelny a napustit si o půlnoci plnou vanu horké vody a mýt si přirození štípačným mýdlem.

Ráno odjela maminka na služební cestu do Mostu, kde měla být v létě předsedkyní maturitní komise a my jsme zůstali s otcem sami. Rozhodl se, že uvaří krupicovou kaši, ale vše se mu srazilo a zbyly jen velké tuhé kusy, které vypadaly jako moduritové a on je posypal kakaem.

Potom si sedl a začal jíst velkou lžící. My se v tom rýpali velmi horlivě, aby se nerozzlobil, ale nemohli jsme polknout. Proto jsem si rychle nacpal co nejvíce té tuhé hmoty do úst a když

otec odešel do obývacího pokoje, aby si připravil své spisy do práce, tak jsem běžel na záchod a rychle jsem ty věci z pusy vyplivl.

Když se maminka vrátila, tak se na ni otec velmi zle podíval, protože držela pod paží velký obraz a na něm byla kytice ve džbánu. "Kdes to vzala?" zeptal se a maminka tiše položila ten obraz vedle prádelníku, na kterém stál rozhlas po drátě. "To jsem dostala," řekla. A otec, který také maloval, hlavně topoly, vzal rám do rukou a podíval se na podpis. Potom řekl: "Kdo je to ten Münster? To už se musíš kurvit i v Mostě? Kolikrát jsi mu dala? Stejně je to šmejdl!" A maminka se jen po nás podívala a odešla do kuchyně, kde vzlykala a plakala.

Potom jsme šli s Naděždou ven a otec zůstal s maminkou sám. Báł jsem se, že ji zabije, a tak jsem poslouchal za dveřmi, kde jsem všechno slyšel. Otec začal: "Ty se kurvi s kým chceš, ale pamatuj si, že o ty děti se budu rvát! Rozumíš? Rvát!" Maminka nic neříkala a on pokračoval: "Maminka mi vždy říkala, že jsi kurva a že roztáhneš nohy každému. Ale, to si paniatu, že tě zničím a že ty děti vychovám podle sebe, jak já budu chtít! Z kluka je dnes hovado, ale ještě není pozdě. Vstoupí do ČSM a potom do strany. Pamatuj si, že jestli tobě ano, mně není lhostejný osud celého lidstva! Vzpomeň si, odkud jsem tě vytáhl! Co by z tebe bylo, kdybych tě nedostal z té vaší prdele? I tvoje matka je kurva! Moje maminka měla pravdu, ta tě prokoukla hned na začátku! Ale takhle to dopadne, když si člověk vezme první běhnu, na kterou narazí!"

Rychle jsem utíkal pryč ode dveří a šel jsem do sklepa, kde to vonělo uhlím a bramborami. Potom jsem vyběhl na půdu, kam jsem vylezl vždy, když to na mne přišlo, díval jsem se na obrovské přirození, které tu namaloval můj kamarád Dáda a rychle jsem si ho honil, ale vůbec mi to nepomáhalo.

Moc jsem se báł konce školního roku, protože to znamenalo konec deváté třídy a moje rozloučení s Frantou Malým. Jednou jsme šli v horku domů ze školy a on se bavil s Kurzem a ještě s Havrdou a najednou Kurz řekl o někom, že je "buzík". Zeptal jsem se Franty Malého, co to je vlastně ten buzík, protože jsem to všechno chtěl slyšet od něj a on mi odpověděl: "Kdybys byl buzík, tak tady radši api nejseš," ve mně se sevřelo úplně všechno.

Když jsme dostali vysvědčení, měl jsem na něm vzadu zvláštní poznámku "vynikající stylist" - od spudružky učitelky Šťastné. Franta Malý šel rychle ze školy, protože se těšil na prázdniny. Utíkal jsem za ním a on řekl, že jdou s klukama z fotbalu na koupátko a jestli chci, že tedy můžu jít s nima. Potom jsem chodil kolem řeky a díval se na Frantu, který měl velikánské modré plavky a obrovská ramena, ale hlavně největší přirození na světě. Potom on začal chodit tak, abych na něho zepředu neviděl, a pak jsem si sednul ke klukům na deku a všichni se bavili, co budou po škole dělat. "A na co půjdeš ty?" zeptal se mne Malásek: "Na buzíka, vid'?" Zasmál se já jsem si říkal, že nebudu jako ten buzík, co o něm mluvil Franta Malý, protože já jsem tu rád, když vidím lidi, jako je on.

Když jsem šel z koupaliště domů, začalo mne hrozně bolet břicho a točila se mi hlava, že jsem si musil pořádně sedat. Myslel jsem na Frantu a na to, jaký je a že ho už v životě neuvidím. Když jsem šel od řeky, tak za mnou přišel až k východu, ohlédl se ke klukům na deku a řekl mi: "Tobě vadí, že mrdám s holkama, vid'?" Ale nic si z toho nedělej, budeme si psát."

Přišel jsem domů a otevřel si klíčem, který jsem stále nosil na krku. Na vysvědčení jsem měl samé jedničky. Když jsem vešel do našeho pokojíčku, stála tam Naděžda a otec držel v ruce obě dvě vysvědčení - její i moje. Udělal veliký posunek ústy, když mne viděl, zatvářil se, jako když mi chce něco povědět, a potom pohládl Naděždu po hlavě: "Ty můj pejsánku." To jí říkal pořád. A mně: "Udělal jsi mi radost. Vynes kýbl."

Na prázdniny jsme jeli stanovat na zahradu do Horních Počerní, kde bydlela babička, které spadl ten kufr okovaným rohem na hlavu. Štítil jsem se otce a chtělo se mi utéci pryč, když jsem si vzpomněl, že s ním budu muset být ve stanu, v takovém malém prostoru. Ale musili jsme se učit tábořit.

Maminka a Naděžda směly spát na nafukovacích matracích a ve spacích pytlech, já a otec jsme dostali jen deky. Vždy ráno přišla před naše stany babička, která měla za sebou dlouhé léčení, a za ní děda. Nesli nám jídlo, které jsem musil ohřívat na lihovém vařiči. Po snídani byla rozcvička a potom mytí u studny. Když bylo příliš velké horko, jeli jsme na výlet do Prahy do zoologické zahrady nebo do Stromovky a babička s dědou nám hlídali stan.

Když se náš pobyt chýlil ke konci, bydleli jsme v Horních Počernicích v domku u babičky a dědy. Stany již byly sbalené. V obou místnostech bylo mnoho mucholapek a na novinách zaschlá vajíčka, která jsme pořád jedli. Když jsem hrál s dědou a babičkou karty, tak si před sebe babička vždy dala ty velké noviny a říkala: "Já nesu?" "Ne, slepice nese!" odpovídal děda a hrál.

Nejvíce jsem se bál obědů. Vařila babička a my jsme vždy musili všechno sníst do posledního sousta. Myslel jsem si, že babička zadělává knedlíky kozím mlékem, které jsem nenáviděl, protože mne otec nutil, abych ho pil. Knedlíky vždy plavaly v omastku. Babička mne brávala s sebou na nákup, pyšnila se a říkala řezníkovi: "Dejte mi nějaký pěkně prorostlý kousek!" A já jsem si vždy přál, aby se řezník spletl a zabalil babičce něco jiného. Ženy v šátcích kolem rozháněly rukama mouchy, upevňovaly si uzle na šátcích a říkaly: "Paní Baumanová, to je váš vnuk? To je ale fešák! Ten má zuby jako perly!" A je od Vendy nebo od Jardy ze SSSR?" A babička říkala, že jsem Venoušek, že mám samé jedničky a půjdu studovat na gymnázium.

Kolem domku bylo lešení a já jsem po něm jednou po obědě lezl. Vtom jsem zaslechl babičku, jak říká dědovi, který ležel natažený vedle ní na kanapi pod troubícím jelenem: "Jak se ti líbilo u rybníka?" On odpověděl: "Hlavně, že se tam líbilo dětem. Koupaly se. Ale ten náš Venoušek jim nedá vydechnout." A babička na to: "Přísnost na děti musí být a stromek se musí ohýbat, dokud je mladý. On ví, co dělá. Všiml sis těch dvou na přehradě? Ona měla puntíkové plavky a on červené. Šli spolu do vody a potom ven a jemu to stálo. To bylo tak velký! Měl to moc velký! Tobě už se to nepostaví." Děda vzdychl.

Odpoledne před svačinou, když byl otec s Naděždou a s maminkou u druhé babičky v Praze, si ke mně babička sedla na gauč před vyšívaného jelena a začala mne hladit po pravém stehně. Vždy třikrát, z toho dvakrát dlouze a po třetí mne vzala za maso na noze. Stále se mi blížila víc a víc nahoru mezi nohy, v kuchyni nikdo nebyl a tikaly tam hodiny ze Sovětského svazu, které představovaly Kreml a stály u vařiče před oknem, které vedlo na dvůr plný hnoje. Babička si mumlala a najednou mi položila ruku až nejvýš a začala mne hladit po trenýrkách. Začal jsem dělat, jako že se chci natáhnout pro chleba se, salámem. Lezly po něm mouchy a ležel na stole před Kremlem. Babička ale zachrptěla a stáhla mne dolů na gauč. A řekla mi: "Copak je ti, Venoušku? Snad by ses před babičkou nestyděl? Tak co, už máš nějakou? Neboj se, já to tatínkovi neřeknu! Ale ne aby to byla nějaká taková vidrbína!" pověděla a vzala mne za gumu červených trenýrek.

Stáhla mi tu gumu dolů a mne dole ovanul průvan, který dělala rukou. Potom se podívala a řekla: "To je nádhera! Máš tak hladké tělíčko! To tvůj tatínek nikdy neměl! No, už mu také roste břicho, už není nejmladší! Snad by ses mě nebál?" Sklonila hlavu, vzala mi ocásek mezi umělé zuby a začala mne na něm lechtat jazykem. Seděl jsem a myslel na tu větu, co řekla dědovi, díval jsem se nahoru nad stůl na válečky na zdi a říkal jsem si: mně také nestojí, mně také nestojí. Už jsem měl celý od jejích slin. Hýbala mi nad břichem květovaným šátkem a mlaskala, jako když ráno srkala bílou kávu s chlebem.

Na chvíli se narovnala a strkala mi prst tam, kde se mi žalud dělil na dvě půlky. "To je nádhera," šeptala a pohybovala rukou zvolna a něžně. Zavřel jsem oči a myslel jsem na Frantu Malého, na všechny muže, které, jsem viděl ten den u rybníka v plavkách a hlavně na ty, kteří leželi kousek od všech lidí, měli roztažené nohy a z adamek jim koukaly chlupy a najednou se

to stalo. Vyjekl jsem a babičce náhle vytryskl na zástěru dlouhý proud, několikrát narazil do té zkoženělé špinavé zástěry, a já sebou cukal.

K večeři byla polévka od oběda, kterou babička ještě jednou osolila. Pálila mne moc ústa, ale musil jsem vše sníst, protože otec řekl: "Je výborná, maminko. Jen trošinku jsi to přesolila."

IV. FEMINA, FEMINAE, FEMININUM

V roce 1966 zdramatizoval otec Kómunistický manifest. Když byl mladý, hrál též divadlo a vždy nám ukazoval fotografie z ochotnického představení Bílé nemoci, kde hrál jednoho z lékařů. Když jsem se na ty snímky díval, jak tam otec stojí, pouze prsty se po leninsku opírá o slabounkou destičku stolu před ním, říkal jsem si, že on by jistě nikoho nevyлéčil. Oči měl velmi zlé a na všech fotografiích s nimi koulel jako s divokými míčky. Na snímcích bylo potom vyfotografováno celé jejich divadlo a otec nám vždy říkal: "Tohle je Josef, Váša, náměstek ředitele Laboratorních přístrojů, komunistů. A zde, dobře se podívejte, Pepík Ulm, můj největší přítel, s nímž jsem chodil na toulky, dnes ředitel Polygrafie, též je v Praze jako Josef Váša a také je komunistou." Potom se odmlčel a řekl: "Tohle byla také věrná soudružka, Zdena Urbánková, ta ovšem zradila a je nyní za hranicemi." A nakonec nám ukázal pyšně Pavla Máru, který sním též studoval a vyhazoval ostatní studenty z Filosofické fakulty. - V té době tam s ním byla také naše maminka a mne zajímalo, proč si vybrala mezi všemi studenty zrovna otce, který byl pro školu postrachem. Řekla mi: "Všichni povídali, že se otec velmi změnil, když jsem s ním začala chodit, a já jsem si myslela, že je to pravda. A potom jsem měla možnost odejít s ním do Chomutova, kde nám nabídli učitelská místa a tvůj otec se stal nejmladším ředitelem gymnázia v r. 1952 -to mu bylo jedenadvacet let."

V prvním roce mých studií na gymnáziu jsme tedy začali hrát doma povinně divadlo. Otec si stoupl doprostřed pokoje a vše nám vysvětlil. Potom šel za dveře do předsíně, odkud vykřikl: "Evropou obchází strašidlo, strašidlo komunismu!" My s Naděždou jsme tloukli do dřevěných prkének a dělali jsme různými zvuky zkázu. Maminka si musila dát na hlavu starou deku, která byla na žehlení a chodila kolen našeho pokojíku. Také jsme hráli hru Čapí mládě, v níž jsem představoval Honzíka a Naděžda čapí mládě. Říkal jsem: "Jeho křídla rozpjatá zapadají do bláta..." - to bylo o tom, jak otec toho mláděte zahyne střelou zlého muže. Všechna zvířata se potom spojí a mládě tak získá mnoho adoptivních rodičů. Otec hrál psa, kohouta, kozla a vola, maminka kočku, slepici a krůtu. Hra měla velký úspěch u našich příbuzných, kteří nás navštívili na cestě do NSR, odkud se již nevrátili. Otec však jistě nevěděl, jaké mají úmysly, protože jsme jim hráli i Komunistický manifest, kterému se smáli ještě více než Čapímu mláděti a my jsme nevěděli proč.

Mým prvním třídním učitelem byl Jobák, ten dějepisář, který sledoval mou maminku a učitele kreslení Kozla, potom se opil "Na růžku" nebo "U čápa" a vše hlásil otci. Chodil trhavě po třídě, nikdy neposeděl. Když k nám přišel na úplně první hodinu, tak šel k tabuli a napsal na ni velkým inteligentním písmem: "Laisser faire, laisser passer," a ptal se, jestli z nás někdo ví, co to znamená. V té době jsem se již rok učil francouzštině, protože maminka mi řekla, že se jí učila v mládí také a že je to krásná řeč. Proto jsem se přihlásil a řekl jsem: "Znamená to nechte dělat, nechte jít nebo nechte běžet? Možná, že by se tato věta dala přeložit: nechte všechno, ať se to vyvíjí samo a po svém. Ať to dělá, co umí!" A to mi bylo blízké, protože doma na mne každý den čekal otec.

Učitel Jobák se na mne zadíval a řekl: " Výborně." Sedl jsem si a on se mne zeptal! "Jak se jmenuješ!" A já mu odpověděl: "Bauman." Jobák si odchrchl ty hleny, co měl stále v krku, a řekl: "Ty si dej pozor, aby ses nepopíchal o svoje vlastní trny." Řekl mi to i proto, že nenáviděl otce i maminku, každého po svém. A já k nim patřil.

Otec se stal v roce 1966 krajským inspektorem a velmi často musil jezdit do Ústí, někdy i na tři dny, což byla velká úleva pro

všechny. Jednou večer jsme čekali, že přijde od vlaku, který přijížděl do Chomutova o půl deváté večer, a on nikde. Tak jsme se s Naděždou radovali, že zůstal v Ústí přes noc. Směli jsme se večer dívat na televizi, já nemusil podávat hlášení dne, takže jsem byl na vrcholu blaha.

V noci se však v bytě ozvaly rány. Vyběhl jsem ven. V předsíni otec klečel na kolenou. Z hlavy mu kapala krev. Vždy nosil klobouk, a tak mne vyděsilo ještě více, že jej neměl. Pocítil jsem v té chvíli strašně velkou radost a myslel jsem si, že již brzy umře a my budeme doma bydlet sami. Ale otec zvedl hlavu najednu stranu jako raněná kachna, podíval se na mne jedním okem, které

bylo za rozbitým sklem brýlí se zlatými obroučkami, a řekl: "Zavolej matku! Co čumíš?" Šel jsem do ložnice...maminka pak otce ošetřovala v koupelně. My s Naděždou stáli za dveřmi v pokojíčku a poslouchali, jak se maminka otce ptá, kde se mu to přihodilo. On jenom kňučel a stále říkal, že někdo musí jít utřít tu jeho krev.

Za půl hodiny jsem viděl maminku, jak stojí v rozsvícené předsíni za zasklenými dveřmi do našeho pokojíčku. Poznal jsem, že váhá. Potom otevřela dveře a tiše zavolala: "Vendo, Vendo, pojď sem!" A tak jsem dostal úkol...

Otec se ve vlaku seznámil s nějakou mladou ženou, která mu říkala, že ji manžel doma nerozumí a hned na otci vylákala 100 Kčs. Potom s ní šel tmávými ulicemi až k malé prodejně Supraphonu, která byla zastrčená na starém městě. Tam žena zahrála, že se dívá do výlohy a na něco upozorňovala otce. Sehnul se, díval se zblízka na nějaký předmět a potom jej kdosi silně udeřil do hlavy. Několikrát."

Tohle otec vyprávěl druhý den matce. Ještě jí poveděl, že jich určitě muselo být více, protože jinak by se s nimi vypořádal.

Tu noc jsem musil vzít modrý hadr ze starých tepláků a jít podle maminčina příkazu k prodejně Supraphonu a utřít tam krev, kterou tam nechal otec. Měl totiž obavy, že kdyby se vyšetřovalo, kdo a kdy a proč tu výlohu rozbil, že by podle krevního vzorku přišli až k otci, a to on nemohl dovolit, protože už by nemohl být krajským inspektorem a neměl by pod sebou tolik podřízených.

Rychle jsem si navlékl přes pyžamo silonovou bundu a manšestráky, které mi do Chomutova z Prahy přivezla teta z Vinohrad a s hadrem za bundou jsem šel v mrazu do prodejny Supraphonu. Všude byla tma, jen místy jsem viděl malinké sněhové vločky, jak létají kolem lampy v parku a potom na náměstí. Zahnul jsem kolem galérie a šel průchodem až do ulice, kde byla prodejna. Stále jsem si v duchu představoval, jaké to místo asi bude a kolik tam je asi krve. Občas jsem se snažil také objevit nějakou krev na sněhu, ale otec asi vrávorál domů jinou cestou.

Když jsem došel k prodejně, viděl jsem vlevo dole v malé výkladní skříni díru a pod nohama mi zachrupalo sklo. Rána ve skle byla ještě větší, než moje hlava, já jsem jí prostrčil ruku a ucítil lepkavou kapalinu. Rychle jsem ruku vyndal a začal velmi zvracet, až jsem se dávil. Tohle byla hmota, která stále obíhala v otci a bylo to ještě horší než pach jeho potu nebo smrad, když se uprdnul nebo i bílé žmolky, co měl stále v koutcích očí. Sedl jsem si do sněhu a začal si otírat ruce všude kolem sebe, jak jsem jen mohl a kam jsem dosáhl. Když jsem si představil, jak vypadá otcova krev, tak se mi vždy udělalo tak zle, že jsem hned myslel na to, jak pro něj přijede sanitka a on v nemocnici pod všemi přístroji zahyne. Zvedl jsem se a šel domů.

Druhý den odpoledne otec ležel v ložnici a maminka říkala, že musila telefonovat až na kraj, že otec nemohl jít do práce a že nesměla zavolat doktora, aby se vše neprozradilo. Potom šla za ním a já viděl, jak si sedá na pelest manželských postelí; zrovna na tu otcovu stranu, které se vždy bránila.

Vše jsem slyšel a moc jsem matce nerozuměl, protože jsem věděl, že otci odepírá stále soulož. Říkala mu: "A kolik té ženě bylo?" Otec řekl unaveným hlasem: "Asi pětadvacet." Maminka: "Není na tebe nějaká mladá?" a bylo slyšet, že na otce žárí. "A co jsi s ní měl?" zeptala se pak. Otec odpověděl: "Nic. Vždyť byla veliká zima." A maminka na to: "Takže kdyby nebyla zima, tak co?" A tak pořád dokola. Byl jsem z toho udivený, a tak jsem stál v obýváku a poslouchal, co si říkají. Vtom maminka vešla do pokoje mezi knihy a řekla: "Co tady děláš?" A měla stejný výraz, jako otec, když jednou mrštil maminčinou podprsenkou přes celý pokoj. Řekla: "Ztratil se mi šampon Igora roayal a myslím si, že vím, kde je, vid'?" Šla ke stolečku, kde jsem měl ten šampon schovaný, protože jsem v té době chtěl mít velmi světlé vlasy. Sáhla najisto a vyndala tubu. A řekla mi: "To se dělá? Vždyť jsi nenormální! Ty jeden narcísku ubohý! Ty chudinko nenormální! Kdo už z tebe jednou udělá chlapa?"

Matka totiž v té době šampón již neužívala, protože si dala udělat jinou barvu vlasů u lholiče. Vždy, když přišla od kadeřníka, vypadala velmi hezky, protože jinak měla na hlavě jen takové chmýří. Jednou se vrátila a otec se jí ostře u večere zeptal: "Co to máš na hlavě?" A ona odpověděla: "To se teď nosí." Otec se nadechl, polknul velký kus knedlíku a řekl: "Pro mě za mě, já se na

tebe můžu vysrat a ty děti se na tebe jednou taky vyserou. Chod' si třeba klidně s palicí oranžovou, mně to je jedno." Já si vzal ten šampón a aby dlouho působil, tak jsem si jej natpal na vlasy a měl jej tam celou noc. Ale ráno jsem měl hlavu stále stejnou, jako před tím, tedy hnědou, protože šampón byl asi starý a již neúčinkoval.

Ve škole jsem měl nejraději učitele Jičínského, který nás učil českému jazyku, i když o něm maminka říkala, že učí ostatní jen to, co jeho samého baví. Stále se zajímal moderní básnické směry a o současnou českou literaturu a říkal nám: "Hlavně hodně čtěte. Tolik už toho v životě nepřečtete, co teď!" A my jsme se velmi smáli, hlavně však Mikešová z Krásné Lípy, které jednou řekl Jičínský, že je blbá. A když je blbá, ať zůstane v Lípě a ušetří za vlak.

Často jsme také recitovali. Dohnalová si připravila báseň Polednice. Vypadala jako velké dítě od Heleny Zmatlíkové, jenže obživlé. Nosila jen jednu červenou náušnici, protože druhou ztratila, a také měla pytlík na cvičky a tašku nosila na zádech. Její otec byl taxikář, ale zastřelil se, protože se s ním paní Dohnalová chtěla rozvést. Marie Dohnalová říkala, že by chtěla jít na Vysokou báňskou do Ostravy nebo na Vysokou dopravní do Žiliny. To proto, že chtěla být daleko od domku, kde se její otec zastřelil. Jednou se tedy postavila před všechny lavice a řekla: "U lavice dítě stálo..." Učitel Jičínský si v té chvíli dal hlavu do dlaní a jeho silný ježek se začal celý třást. Potom Dohnalová vyhrkla: "z plna hrdla křičelo," a to velmi nahlas. Vtom se pan učitel Jičínský vymrštil ze židle, až mu málem spadly brýle, a zavyl jako veselý pes. Rychle běžel ven ze třídy a my jsme se začali smát. Ale Dohnalová měla před sebou tu krásnou žilinskou vidinu, a tak začala s ještě větší chutí o kohoutovi, jak letí do kouta a podobně. Potřebovala přeci vynikající známku z Polednice, aby se dostala na vysokou školu do daleka.

Učitel Jičínský se mi velmi líbil, protože byl čistotný a šarmantní člověk. Krásně se uměl smát, také hrál volejbal a jako jediný z celého gymnázia měl lesklé trenýrky, po straně s rozparky. Ale když hrál proti výběru školy, tak se styděl a hrál jen v červených s bílým pruhem.

Matka učila na gymnáziu český jazyk a literaturu a já jsem si moc přál, aby byla oblíbená, protože jsem věděl, že má doma těžký život. Ale jednou mě potkala na cestě ze školy Králová a řekla mi, že je moje matka pokrytec. Že rozebírali Máchův Máj a ona že se zeptala, jak to věděl Hynek, že Jarmilaje ještě panna? A že moje matka zrudla a odmítla se o tom bavit.

Králová tomu nemohla rozumět. Já jsem však věděl, že má matka velké sexuální problémy a že se nemůže často uvolnit souloží.

Vcěčku jsme byli jen tři kluci: já a potom hned Jan Košnar, který měřil 142 cm. Chtěl jít pracovat do banky k přepážce, snad aby jen seděl a nebylo vidět, jak je malinký. Hrál výborně fotbal a když učitel tělocviku rozdělával áčko, béčko a céčko do dvou fotbalových družstev, tak se všichni prali a křičeli: "My chceme Košnara! Ten umí dávat perfektní góly!" V. Mrskoš byl již tehdy vyhlášeným homosexuálem a říkalo se mu holčičkář. Přišel do Chomutciva až z Prahy. Stále říkal, že má krásnou sestru, že nejllepší barva vlasů je oříšková a znal všechny krasobruslařky ze všech mistrovství světa, na což měl tlustý sešit. Krasobruslaře si vystříhával a k nim si psal umístění. Byla s ním legmce. To ano. Třeba recitoval celý telefonní seznam Ústí nad Labem a my jsme se vždycky smáli, až jsme už vůbec nemohli.

Já jsem bydlel na jednom sídlišti, Mrskoš na druhém na konci města. Měli jsme kus společné cesty domů, a tak jsem s ním tudy chodil. Jednou mi matka řekla: "Soudružka učitelka Martínková, která bydlí na stejném sídlišti jako Mrskoš, říká, že jej doprovází domů. Co je na tom pravdy?" Odvětil jsem, že s ním ze školy nikdy nechodím, ale matka mi řekla:

"Martínková vás viděla. Chtěla bych ti jenom říci, že si tím neprospěješ a naší rodině děláš jen ostudu. Mrskoš je úchylný. Tvůj otec by chtěl, aby sis dopisoval s nějakým děvčetem. Co ta Červenkova z Plzně, kterou jsi poznal na pionýrském táboře Hvězda? Máš ještě její fotografii?" Úplně, jsem na ten portrét zapomněl, a tak jsem jen pokrčil rameny, ale matka pokračovala: "Nerada bych, abys podlehl nějakému módnímu směru a byl z toho potom celý život nešťastný. Úkolem muže je oženit se a založit rodinu, třeba tak, jak to dělá tvůj otec. Ještě bych ti chtěla říci, že musíš věnovat dostatečnou pozornost svému pohlavnímu ústrojí a mýt si je ráno i večer." Potom odešla dělat recenzi knihy "Psychologie dítěte mladšího školního věku" a "Psychologie dítěte staršího školního věku (II.)", protože musila poslat posudek na ministerstvo školství.

Tehdy jsme si s Mrskošem vzpomněli, jak jsme ošahávali v lese Vízkovou, a tak jsme začali chodit do lesa sami bez Vízkové. Mrskoš mne stále různě provokoval, ale já jsem se vždy stahoval do ulity. Jednou mi řekl: "Čeho se pořád bojíš? Určitě nevíš, že je v Praze holanda, kde se schází jí...Hodně lidí z Prahy by tě rádo poznalo..."

Jednou se vrátil a v pondělí mi řekl u restaurace Kosmos: "Ani nevíš, jak jsem se bezvadně v Praze měl. " A já jsem řekl: "Jak to v Praze? Vždyť jsi měl opět jet do Ústí za otcem!" Ale on pověděl: "Ano, měl jsem jet za otcem, ale jel jsem do Prahy. Nechceš, vědět proč?" "Proč?" zeptal jsem se a on mi řekl: "Byl jsem doma u jednoho muže. A tentokrát to bylo úplně se vším, poprvé jsem byl u něho celou noc. Nic na mně nepozoruješ? To člověka strašně změní. Víš, u toho se třeba i jí!" Strašně jsem to Mrskošovi záviděl a rychle jsem se chtěl dozvědět, co všechno zažil. A on mi řekl: "Povím ti jen jedno! Už jsem jich viděl dost, ale něco takhle obrovského ještě nikdy! Bydlí v Blanické ulici, jmenuje se Ota a bylo to krásný. Tak krásný, že se mi pořád chce spát." Potom šel večer do vinárny Obzor, kde jeho bratr zpíval a vystupoval s novým repertoárem. To nám bylo oběma už téměř sedmnáct let a já jsem byl nešťastný, že on tohle už zažil a já ne. A musím si ho stále jen honit a honit. A všechna ta kapalina, která se ve mně vzpíná, vystřikuje jen tak nazmar a nevidí to nikdo jiný, kdo by z toho měl radost.

Na konci prvního ročníku jsem měl nejlepší vysvědčení z celé školy a bylo rozhodnuto, že pojedou na Hrad do Prahy k prezidentovi. Měl jsem v té době ušité šaty se zlatou nitkou a matka mi koupila nové boty, které mi však byly velmi těsné. Měl jsem povoleno spát u babičky v Karlíně a nemusil být na ubytovně, kde se nocovalo před návštěvou u soudruha presidenta i po padesáti v jedné místnosti.

Na Hradě mne velmi bolely nohy a točila se mi hlava a když jsem řekl soudružce učitelce Martínkové, že bych ještě chtěl jít navštívit babičku a pojedu domů až v půl osmé večer, tak souhlasila.

Šel jsem rychle do Blanické ulice, protože jsem stále nevěděl, kde bych jinak sehnal člověka, se kterým bych mohl dělat v životě úplně všechno, tak, jak to říkal Mrskoš. Ploužil jsem se v těch malých botách všemi patry a všemi domy v Blanické ulici, ale jméno Ota jsem nikde nenašel.

Přirození mi zvedala obrovská síla, protože jsem si stále představoval, co všechno Mrskoš s tím Otou dělali a jak se líbali na svá přirození a jak má ten Ota, ten vysněný Ota, mezi nohama obrovský silný ocas, na který bych si mohl i sednout a on by mne vozil po celém tom bytě v Blanické ulici.

Ani jsem nemohl jít a rychle jsem přemýšlel, kam bych mohl zajít a kde bych si mohl ulevit. Do vlaku na záchod, to už asi nevydržím, říkal jsem si, a tak jsem rychle zašel do jednoho průjezdu, vyndal jsem tvrdý velký úd z kalhot a začal s vervou pracovat. Představoval jsem si, jak chodí Ota nahý po bytě a jak při tom jí, jak kouše do jablka a chlípně se ná mne směje. Jak si potom vezme ten ocas do ruky a mává mi s ním na pozdrav. Bílá vazká tekutina vystříkla až vysoko na poštovní schránky a pomalu sjížděla dolů. Trásl jsem se tak, že jsem se ani nemohl narovnat a stále jsem ještě viděl toho Otů: teď už přišel až ke mně, hladil mne a říkal mi: "Ty jsi tak krásnej kluk! Tak krásnej! Kdy zase přijdeš? Přijdeš, jak jen budeš moct. Řekni, že jedeš k babičce a hned z nádraží přijď ke mně. Přijdeš?" Potom jsem vyndal kapesník a chtěl jsem se dole otřít, ale žalud mne tak bolel, až mi drkotaly zuby. Tak jsem si kapesník jen tak zastrčil za trenýrky, aby matka, až mi bude kontrolovat prádlo, nic nepoznala. (Často s totiž s otcem bavila o tom, že vůbec nemám poluce a že by mne měli nechat vyšetřit u nějakého lékaře - specialisty).

Ve vlaku, který jel v půl osmé z Prahy, byl jídelní vůz a já jsem si sedl hned vedle něho, protože takový vagón to pro mne byl velký svět, něco krásného - toužil jsem vždy, když jsem se díval na západoněmecké reklamy, jet jídelním vozem a dát si tam nápoj, který šumí, zatímco krajina ujíždí nenávratně pryč.

Sebral jsem všechnu odvahu a šel z kupé do jídelního vozu. Byla tam téměř tma a u jednoho stolu seděl mladý silnější člověk. Zamířil jsem k němu a řekl si o limonádu. Číšník mi ji donesl, já jsem se s tím klukem začal bavit a on mi řekl, že dělal přijímací zkoušky na filosofickou fakultu, na obor čeština - francouzština, ale že jej určitě nevezmou a že je z toho smutný. Řekl jsem mu, že také studuji francouzštinu a chtěl jsem se mu moc zalíbit, protože byl velmi sympatický. Povídali jsme si dlouho, v Rakovníku vystoupil. To už byla tma. Dal mi svou adresu a řekl: "Někdy napiš - a třeba se v Praze uvidíme." Až se mi z toho zatočila hlava, když jsem si představil, že bych chodil po Praze po nábřeží, bydlel v intemátě a měl za kamaráda toho krásného silného kluka.

Když jsme byli už před mým městem, tak si ke mně sedl ten číšník, který stále skládal všechny ubrusy, které sundal ze stolů, a řekl mi: "To byl tvůj kamarád, co tu seděl?" A já, protože jsem na to byl pyšný, řekl jsem: "Ano, už se s ním znám dlouho." A číšník pověděl: "A byl to opravdu kamarád?" A já jsem řekl: "Ano, kamarád." A ten v bílé kazajce pověděl: "A nebylo to snad něco víc?" A zasvítily mu v té tmě oči, jak tak občas pohleděl ven na rozsvícené nádražíčko, které jsme rychle minuli. "Musím to tady ještě sklidit. Ale na konečné si na mě tady počkej," řekl a šel do druhého rohu vagónu, odkud na něj volali nějakí zpustlí hosté.

Dost jsem se bál, co se mnou udělá. Musil jsem si počínat podle jeho pokynů - čekal jsem na nástupišti, a když všichni vystoupili, vlezl jsem zpátky do jídelního vozu a tvářil se, že mu pomáhám a že se už dlouho známe. Potom to s vlakem cuklo a začali nás posouvat. Pak se vše zklidnilo a on řekl: "Tak co?" A řekl to s takovým důrazem, že jsem se rychle obrátil a vyběhl z vozu. Přeběhl jsem přes všechny koleje a vyškrábal se na nástupiště. Za mnou byla jen tma.

Venku před nádražím jsem se však zastavil a řekl si, že jsem udělal velkou chybu. Že konečně už jsem to všechno mohl zažít. A tak jsem tam stál v té voňavé letní noci v přetěsných botách a šatech se zlatou nitkou, díval se na nádražní hodiny, které ukazovaly půlnoc a vroucně si přál, aby ten usmolený člověk vyšel před nádražní budovu.

Zamířil rovnou ke mně a řekl: "Čeho se bojíš? Neříkej, že to bude poprvé. Jsi vůbec na to?" Já neříkal nic. Zeptal se: "Chodíš s nějakou holkou?" "S Helenou," řekl jsem a on pověděl: "No, no, no! To nebude tak vážné, co? Tak jestli chceš, můžeš se mnou jít zpátky na vůz. Teď už tam nikdo nebude." Vyškrábal jsem se tedy zpátky do jídelního vozu a on šel do přístěnku pro deky. Potom je hodil na zem a řekl mi zdušeně: "Lehni si." Lehl jsem si a měl jsem úplně křečovitě natažené nohy, jako mrtvola. "Nesvlékneš si to sako?" zeptal se a začal mi jezdit rukou po svalu nahoře na paži. Sundal jsem si jen sako, ostatní mi už svlékl on. A také jsem tam ležel na dekách, které moc štípaly, a on říká: "Ty jsi krásnej kluk. Bože, to je krása!" a začal mi líbat krk. Měl jsem najednou pocit, že musím být od toho ušmudlaného chudinky v myšlenkách co nejdál a že o mně nesmí vědět, jak strašně to chci. Začal jsem proto jako ze sna vzpychat: "Kde je Helena? Kde te Helena?" "Helena? Kde by byla??! Doma přece!" řekl a stále mne celého olizoval velkým jazykem. Našel jsem jeho úd jen tak poslepu a stále jsem mu jej pouze držel a nevěděl, co s ním mám dělat. Jak se to asi mezi muži dělá? říkal jsem si. Chtěl mne políbit na ústa, ale já uhnul, až jsem se uhodil o hranatou nohu stolu, který byl mezi námi.

Netrvalo to dlouho, protože jsem poprvé zažil ten pocit, kdy můj úd do něčeho vniká. Trochu mne kousl, ale potom se, když jsem zasykl, snažil vše napravit a po chvilince mu bílá hmota tekla z koutků a na mne přišla sladká únava, kterou jsem nikdy dřív nepoznal. Náhle jsem i ve tmě, kterou rušilo jen houkání vlaků a světýlka létající po nádraží, viděl toho člověka ostřeji a všiml si, jak je nehezky a řekl jsem si jediné: rychle pryč. Rychle domů! A představil jsem si, jak asi na mne dnes čeká otec s matkou. Kam to vlastně musím teď nocí jít?

Zvedl jsem se a začal se rychle oblékat. On seděl na zemi pod stolem a říkal mi tiše a naléhavě: "Prosím tě, udělej mě! Udělej mě! Počkej, to už si nemáme co říct?" Já hledal kravatu, on si ho stále honil a říkal: "Počkej ještě chvilinku, jen chvilinku! Už to bude, už! Jen mi ho na chvíli ukaž!" Rychle kmital rukou a třásly se mu faldíky na břiše. Potom začal naříkat, vyrazet krátké silné zvuky a já od nich pospíchal přes všechny koleje a prázdné nádraží, daleko, daleko domů.

Ráno jsem se probudil a slyšel z kuchyně otce, jak říká matce: "V kolik včera vůbec přišel ten kluk?" Matka odpověděla: "Vlak přijíždí v půl dvanácté, však víš, že telefonovala Martínková, že chce jít ještě k mé matce do Karlína. Nevím, spala jsem. Ale zdá se mi, že před jednou hodinou v noci tu nebyl!" A otec křičel: "Co se zdá, to je sen! Všechno mu povolíš a potom se divíš, že na tobě lpí, má v tobě vzor a je tak měkký a zženštilý! Je to vysloveně feminní typ, že ano? Jestliže přišel domů až po jedné v noci, kde byl? Co dělal? A jak se domů vůbec dostal? Už jsi mu prohlédla kapsy?" "Ano," řekla matka. "Byla tam jízdenka a na lístku pro rychlíkový příplatek jsem našla nějakou adresu do Rakovníka." "Je to adresa s ženským či s mužským jménem?" zeptal se otec a matka mu řekla: "S mužským." "Ukaž mi to, buď tak laskava!" řekl otec a matka mu pověděla: "Raději jsem to již vyhodila" a otec řekl: "Proč? To by mne moc zajímalo, kdo mu tu adresu dal? Teď nemáme v ruce nic. Stále říkám, že toho kluka kryješ. A že je z něj potom ten feminní typ!" Ten den mne však již nevyšetřovali, protože jsem odjížděl hned na kurs ruského jazyka do Krčkovic do Českého ráje. Na vlak se mnou šla matka a než mne na horkém nádraží opustila, položila mi ruku na hlavu: "V Krčkovicích se o prázdninách dobře uč a hodně sportuj. Semam se spějakou dívkou, se kterou by sis mohl dopisovat. Tatínek by z toho měl radost."

V. SLADKÝ PTÁK MLADÍ

V Českém ráji jsme se na kursu ruského jazyka učili, jak se rusky řekne mech, kapradí a výstřel roku 1917. Vždy s námi odešly do lesa lektorky ze SSSR, které si nás hned u snídaně rozdělily. Já jsem dostal Jelenu Konstantijevnu Fjodorovovou, která stále plakala. Nikdy se s námi nekoupala a vzpomínala na syna, kterého jí v Moskvě přejel taxík.

Někdy jsem se podíval nahoru do korun stromů, které se kývaly nad tím ruským jazykem a říkal jsem si, jak by to bylo krásné, kdyby za mnou přijel do Krčkovic na kurs ruského jazyka otec, který by se hned zamiloval do Jeleny Konstantijevny a jak by spolu přes Košice odjeli do Sovětského svazu. Jeli by spolu zdoluhavým sovětským vlakem, průvodčí by jim naléval čaj a potom by se oba dva ztratili v hlavním městě Moskvě.

V Krčkovicích jsem se zamiloval do Pavla Kostelky, který také nikoho neměl a kterého na kurs rodina poslala za trest, protože měl stále špatné známky z ruského jazyka. Chodili jsme spolu nahoru do lesa, kde byla malá mýtina a vystrkovali jsme na prudké sluníčko zadky, abychom je neměli bílé a také jsme si přáli, aby nám zmizely ze zad uhry.

Pavel Kostelka se nikdy nestyděl. Vždy se velmi klidně svlékal a říkal: "Kdyby mě viděla máma, ta by vystříkla do trenek"... a potom se rozvalil někde u pařezu a ani mu nevadilo, že ho ta vzteklá lesní tráva štípe do těla.

Lehl si i do vřesu a roztáhl nohy, aby si pod sluncem udělal pohodlí. Vždy jsem se na ten okamžik hrozně těšil a když on tam ležel kousek ode mne, tak jsem byl posedlý. A když už kapičky bílé tekutiny padaly smutně z borůvčí, usnul jsem a zapomněl na "Fjodorovnu" i na otce.

Otec mi napsal, že na mne bude celá rodina čekat na nádraží Praha Těšnov, kam měl přijet celý kurs ruského jazyka. Už jsem stál na nádraží, ale otce, matku ani Naděždu jsem neviděl. Chtělo se mi moc na záchod, a tak jsem šel do dveří "MUŽI", kde jeden stál. Postavil jsem si batoh kousek od žlábků a začal čůrat, ale on vůbec žádnou moč ze sebe nevypouštěl a jen se na mne ze strany díval. Potom se ke mně obrátil a začal se svým krásným přirozením kroutit stále dokola, jako kdyby ho na mne chtěl odhodit. Zatočila se mi hlava, vzpomněl jsem si na Pavla Kostelku a říkal si, jak je to strašné, že pro mne za chvíli přijde do haly otec a odveze mne do Horních Počernic ke hromadě hnoje a já tu musím toho velkého muže nechat, aby tady byl tak sám, když by sám být nemusil a měl by mě. Rychle jsem si nahoru vytáhl zip a šel do haly. Tam stála matka, otec a Naděžda. Matka mi řekla, když spatřila, jak jsem rudý: "Krásně ses na kursu ruského jazyka opálil. Jaké to bylo?"

Když začal školní rok, tak k nám přijel do města Bohumil Hrabal a já jsem byl hrozně zvědavý, jak vypadá opravdový spisovatel. Ve školní knihovně jsem si četl jeho knihy, které mi otec zakazoval, a velmi jsem chtěl Bohumila Hrabala vidět. Představoval jsem si, že má velikou hlavu a mnoho vlasů jako lev, které se mu různě ježí a kroutí. Otec mi povolil jít na besedu se spisovatelem, protože chtěl, aby mu Bohumil Hrabal podepsal knihu Ostře sledované vlaky, kterou měl zamčenou v knihovně.

V muzejním sále už sedělo mnoho lidí v sametových šatech a všichni mluvili potichu. Čekali. Byl tam lékárník, ředitelka galérie, která vždy byla silně zmalovaná různými líčidly, a také učitelé z různých škol. Já jsem seděl vedle Jirky Pavlaty, který chodil o rok výš a psal povídky i do novin. Jednou uveřejnil v okresním listě báseň "Tak jaksi" a náš otec řekl: "Co to má znamenat... tak jak si? To je jako kdyby nějaký překladatel přeložil text "jste spokojen s pokojem? Hahahaha!" A já jsem řekl, že se mi ta báseň od Jirky Pavlaty líbí. Otec mi pověděl: "Potom jsi stejný kretén, jak je on. Ještě mi řekni, že se otáčí Slunce kolem Země! Podívej se dobře!" vykřikl a zdvihl pěst, takže vypadal jako úderník z plakátu: "Tato ruka je

Slunce, že ano?" Otec neměl Pavlatu rád, protože jeho tatínek navrhoval scény v divadle a přátelil se s učitelem kreslení Kozlem, kterého si vybrala jako oporu naše maminka.

Všichni jsme tedy seděli v sále a nikdo nevěděl, co má dělat. Bohumil Hrabal stále nešel a všichni už si říkali, že se mu po cestě musilo něco stát. Potom se otevřely dveře a vešel pán v kostkované košili a v manšestrových kalhotách a my jsme se všichni dozvěděli, že je to Bohumil Hrabal. Ukázal nám napřed, jakou má na hlavě jizvu, jak ho v huti na Kladně uhodil jeřáb a potom také vyprávěl, jak prodával se svým bratrem hračky a jak krásně žil ve výkupně sběrných surovin, také hovořil o koťatech a o své chatě a my jsme se na nic neptali a jenom poslouchali. Ani jsem si nevšiml, že už je mnoho hodin a když mi Pavlata ukázal na hodinky, tak jsem strnul. Byla již půlnoc a já si představil, jak otec pochoduje po kuchyni vedle dřezu a čeká ne mne, až se vrátím s podpisem spisovatele v Ostře sledovaných vlacích. Beseda skončila a já jsem si říkal, že teď nemohu jít za Bohumilem Hrabalem s tou knihou, aby mi ji podepsal, protože nešlo, abych ten hezký večer takhle zabil. A tak jsem na první stránku knihy podepsal Bohumila Hrabala sám a moc jsem se snažil změnit svůj rukopis.

Ráno jsem se probouzel a slyšel otce, jak říká v kuchyni matce: "Podívej se, máme knihu podepsanou od Bohumila Hrabala! Zvláštní, jaké máten člověk dětské písmo!"

Naděžda začala v té době chodit do tanečních a já jsem na ni byl velmi pyšný, protože byla velmi krásná a všichni říkali, že vypadá jako madona. Krejčí Šiška z Karlína jí ušil kostýmek z dyftýnu, který nosila asi tři roky, protože si jej velmi oblíbila. Byla to bundička se dvěma kapsami a zvláštními knoflíky, potaženými látkou, jaké se vyráběly v roce 1930, protože krejčí Šiška byl velmi starý. Já měl taneční docela rád, ale všichni mi říkali, že dělám příliš velké kroky. Ale jednou Kurzová řekla: "Podívejte se na Vencu! Ten vypadá tak krásně, když je takhle vymydlený!" a já jsem se pak snažil dělat na parketě nejkrásnější pohyby a kroky menší.

Naděždě však jsem záviděl, jaké má krásné šaty, které jí také ušil krejčí Šiška. Složil jsem o něm báseň:

Žil jeden krejčí Nitka
nešťastný trasořitka
už nesloužil mu zrak
Ach, bože, je to tak.

Šil košile, bundy, fraky
a pro Naděždu taky.

Jednou se Naděžda připravovala na valčíky - oblékla si stříbrné punčochy. Na hlavě měla velké natáčky. Jedli jsme zrovna všichni svíčkovou. Vtom otec zahlédl, že má na krku zlatý křížek, který dostala od pražské babičky z Karlína. Odhodil příbor, až se omáčka rozsříkla po umělém ubruse, chytil za křížek chlupatou rukou a vykřikl: "Co to má znamenat?" Naděžda odpověděla: "To je křížek." Zařval: "Okamžitě to sundej z krku!" A uhodil Naděždu přes ty velké natáčky, až se jí zaryly do hlavy a na halenku jí začaly kapat malinké slzičky krve.

Naděžda často tancovala v Kulturním a společenském středisku s Mrskošem. Ten začal chodit do pokročilých tanečních a vypomáhal tanečnímu mistru Černému, který se vždy před námi na hodinách vytahoval Jeho partnerka byla donucena dělat velmi drobné krůčky, rychle běžela kolem jeho těla a táhla postavu za sebou. A on jel po naleštěném parketě jako kdyby měl před sebou zapřaženého koně, díval se nahoru do světél kulturního a společenského střediska a chlubil se jízdou.

Jednou jsem si odkládal v šatně kabát a dvě společenské šatnářky si povídaly o panu Černém. Ta jedna říkala, že má poměr s mladým Mrskošem ze sídliště, ale že jsou to oba dva nešťastní lidé, protože nemohou mít děti.

Jednou jsme přišli do tanečních a řekli nám, že hodina odpadá. To už jsem také začal chodit do pokročilých a byl jsem zvědavý na Černého, jestli je opravdu nešťastný, i když se třeba veze pod těmi světly a obsazenými balkóny, kolem stojí všichni v uctivém půlkruhu, vykřikují "to je něco" a tleskají. Šli jsme domů bez tance a za dva dny jsme se dozvěděli, že Černý měl nějaké pokoutné vztahy s cirkusy, kterým sjednával přes kulturní a společenské středisko výhodná představení. Ředitelé cirkusů a artisté mu za to dávali peníze. Místo tanečních jsme si s Mrskošem sedli do malé vinámy blízko sídliště.

Když jsme vypili svařené víno, tak Mrskoš začal brečet a říkal mi, že nikdy nemohu pochopit, jaký byl Černý krásný člověk. Já mu pověděl, že se mi Černý nikdy nelíbil, že se stále jen vytahoval a chtěl oslňovat naivní lidi, když se nechal tahat od té partnerky a že vlastně nic jiného neuměl. Mrskoš mi řekl, že ani nevím, co to znamená, když teď bude Černý zavřený ve vězení a začal vzlykat. Dýchal stále rychleji, až ten plamen svíčky mezi námi dvěma úplně obživil a vždy čekal, až Mrskoš řekne něco o Černém. Potom Mrskoš vyhrkl, že nikdy nemohu pochopit, co on s Černým prožil a že si dávno myslí, že jsem na obě strany a jistě budu spát se ženami i s muži a že s takovými lidmi společnost nejvíce opovrhuje. Potom rychle vyběhl ven do vánice.

Šel jsem v jeho stopách. Utíkal od vinámy a rozhazoval nohama do strany čerstvý sníh. Zastavil jsem se u Zeleniny, kde prodávala paní Hanáková. Krám byl teď bez ní pustý a všechno za sklem, i jablka a cibule, mi připadalo najednou tak špinavé, že jsem si nabral do úst co nejvíce toho bílého sněhu před Zeleninou a chroustal ho. Byla tam se mnou jen mlha.

Nenáviděl jsem geometrii, i když jsme na ni měli učitele Pergla. Byl spravedlivý a milý. "Tebe můj předmět nebaví, vid' Václave?" říkával mi. "Takhle raději do divadla, do kina, což?" A ve třídě se začali ostatní studenti smát, protože jsem směl pouze v podvečer do tanečních a když bylo letní kino na hradě až po setmění, tak jsem se pouze díval, jak tam míří ty šťastné skupinky a držel jsem v ruce prachovku nebo pravítko. Pergl mne stále vyvolával, protože mi hrozila z matematiky v pololetí trojka, a to by mi zkazilo vysvědčení. Geometrie byla pro mne úplně cizí příbuzná, která se mi stále vnucovala svými špičatými bonbóny, a já se vždy těšil, až už bude pryč a pan profesor Jičínský začne vykládat o básníku Hlaváčkově a zeptá se mne, co si myslím, že je symbolismus.

O vánocích v roce 1967 jsem stále na tu geometrii musil myslet a nedokázal jsem si představit, co tomu řekne otec, až se mi na vysvědčení objeví "dobře".

On však měl i jiné starosti. Stále chodil po bytě s různými časopisy, které si schovával do psacího stolu a říkal, že je to skandál a co tomu asi říká soudruh Hendrych a soudruh Novotný a že ti Slováci se všude cpou. Také matce povídal, že teď vyleze na světlo všechn pól, ale že strana je silná a že s tím pólvem zatočí.

Velmi se na mne v té době soustředil a na všech třídních schůzkách si pečlivě zapisoval, jaké mám chování a prospěch. Dělal si také záznamy o mé činnosti dne, jak říkal. Vždy večer po rozhlasových zprávách zavřel dveře u dětského pokojíku a otevřel svůj zápisník. Říkal: "To, že tě chválí Jičínský, mi dělá ten reakcionář naschvál. Neříká vám ještě něco jiného než vykládanou látku? Teď vyleze na světlo všelijaký pól. Teď budou vykřikovat! Ale strana je silná! Silná, rozumíš?" Potom se na mne zadíval a řekl: "Neznám nic lepšího než socialismus, musíme vybudovat lepší, spravedlivější řád. Jsi pro socialismus?" A já jsem řekl ano, protože už jsem měl různé metody, jak s otcem jednat a jak jej klamat, aby mne nebil a nevěznil. A potom mi otec řekl: "Chtěl bych s tebou hovořit o systému tvého učení. Víš, jak to dělal Lenin? Vždy, když dlouho psal, tak na chvíli vstal, v pracovně měl hrazdu. Udělal pár shybů a potom se dal znovu do práce. Půjdeš na Vysokou politickou školu do Prahy."

V lednu roku 1968 jsme seděli všichni u naší malé televize a po televizních novinách otec řekl: "To je konec. Ale ať si ten Pavel Slepíčka nemyslí, že z toho všeho jen tak vyklouzne." A potom řekl, že Pavel Slepíčka je pěkná svině. Že zná lidi, kteří se Slepíčkou studovali a že si dobře pamatuje, jak tento obroditel národa v padesátých letech působil. V té době se také v Chomutově konaly různé schůze, na nichž otec vystupoval, protože působil jako osvětový pracovník školství.

Pan profesor Jičínský se ke mně začal chovat s velkým odstupem. Vše vyvrcholilo při hodině literatury, kdy jsme besedovali o různých televizních vystoupeních spisovatelů a režisérů. Tam třeba říkal jeden člověk, jak to bylo strašné, když v padesátých letech pracoval na stavbě, kde ho stále sledovali, protože měl příbuzné v zahraničí a stále mu říkali "inkoust". Ale já jsem se přihlásil a řekl jsem, že se mi nejvíce líbil pan režisér, který řekl pouze jednu větu, ale krásnou. Pověděl, že důležité je mít v sobě čisto a něco o tom, jak je to krásné, zase smět doma si vydechnout. Profesor Jičínský se však na mne zadíval a řekl: "A co tomu říkali u vás doma?" Já jsem mlčel, protože jsem se za otce styděl a nechtěl jsem vysvětlovat, proč byl otec na obrodné schůzi. A jednou pan profesor Jičínský, když nás zkoušel z gramatiky, kterou jsem neuměl, řekl: "Baumane, Baumane, ty se zeptej, jak je to správně, doma! Pro tebe je to zde ztracený čas. Tvůj otec je zřejmě vševěd."

Nejvíce se ze všech událostí radoval učitel Jobák, který už nám úplně přestal vykládat předepsanou látku z dějepisu. Chodil stále svou trhavou chůzí po třídě a vykřikoval různá hesla. Třeba "Na Bělehrad!" nebo "Na Stalingrad!" Jednou vešel do třídy s levou nohavicí vyhmutou až pod koleno a ukazoval nám všem tenké chlupaté lýtko. Byl velmi rozčilený. Náhle zdvihl sevřenou pěst a vykřikl: "Ussuri!" Poté vykládal o tom, že naší jedinou nadějí jsou Číňané, kterých je mnohem více než nás a ještě více než všech obyvatel v celém Sovětském svazu. A že je to národ s tisíciletou tradicí, nositel civilizace. Naše spása.

To odpoledne jsem dostal v balíku od babičky z Prahy své první texasky. Otec mi přikázal: "Do školy mi to nenos. Ale můžeš v tom sportovat."

Když mi bylo sedmnáct let, koupila mi matka za 100 Kčs špičaté boty, které byly v Chomutově velkou módou. Ale já jsem měl vždy velmi široké rozťápnuté nohy, a tak mne ty mokasíny moc tlačily. Semišky měly uprostřed lesklý proužek, ve kterém se vždy odráželo slunce. Nejvíce oblečení měl Mrskoš, který chodil v krešlakové bundě, měl i roláky a texasky z NSR a pásek s velkou sponou.

V té době se na našem gymnáziu objevil Venca Štěpák, který se přistěhoval z Liberce. Měl nejlepší známky z latiny a nejkrásnější postavu ze všech kluků, kteří na gymnázium chodili. Hrál závodně tenis, měl světlé vlasy, a ty si pořád odhazoval dozadu. S nikým se nekamarádil, jen s kluky z tenisu a s latinou.

Jednou jsem seděl ve své předposlední lavici, Venca si stoupl přede mne a začal si hrát v rukou s mým pouzdrém na tužky a pera. Začalo mne to hrozně vzrušovat, protože měl krásné ruce, takové velké a něžné, s velkými palci, které se mi vždycky líbily. Když jsem v tanečních vzal nějakou dívku za ruku, tak mi vždy vadilo, že je ta ruka tak malá a bezmocná a já jsem si říkal, že bych ji neochránil. A Venca tam stál, něco mi říkal a různě přejížděl prsty po tom pouzdru tak, až jsem se strašně vzrušil a připadalo mi, že celá třída o té přestávce musí vidět, jak tam sedím se vztyčeným a dívám se na Vencu s takovou touhou. Venca si tak dlouho pohrával s tím penálem a občas se na mě jen tak na chvilinku zkoumavým zrakem podíval a já si říkal, že už to snad ani nejde vydržet, ať už je raději konec přestávky, ale hned nato jsem si říkal ne, ať ta přestávka trvá pořád a říkal jsem si, kdybychom tak byli spolu sami, že bych mu všechno řekl, ať se stane, co se stane, řekl bych mu, jak se mi strašně líbí, když dělá při tělovciku výmyk a že má velmi svěží a živý úd, který dělá z jeho červených trenýrek takovou

krásnou věc. A potom Venca ten penál položil, sedl si do své lavice vlevo ode mne a jak se tak díval dopředu na šedou ošklivou nepopsanou tabuli, začalo kouzlo mizet.

V červenci roku 1968 jsem byl otcem poslán na brigádu do nemocnice, kde mne však nevzali. Svolil proto, že budu pracovat v Praze v zahradnictví a že mohu bydlet u babičky v Praze v Karlíně. Řekl, že je načase, abych poznal, co je to vydělat si peníze a že mne v mém věku úplně zadarmo živit nebude. Stále opakoval, že mu musím jednoho dne splatit všechny prostředky, které do mého života vložil. Že je načase začít zrovna teď, kdy jsem již fyzicky zdatný.

Do Prahy jsem se těšil, i když s babičkou bydlel děda, který nenáviděl celý svět. Miloval jen Spartu, poštu, kde byl ředitelem, a jednu uklízečku z pošty. S tou udržoval stálý poměr a ona za to prý dostávala hodně peněz.

Přišla na to babička, která též pracovala u spojů - v telefonní ústředně. Vždy říkávala: "Dnes mám těžké pracoviště. Sedím na Hradci Králové," nebo "Dnes mám Plzeň." A v té telefonní ústředně měla tu možnost, že se napojila vždy na soukromý telefonní hovor a řekla: "Nesu vám ten Hradec." A takhle se jednou napojila schválně na telefon, co měli doma, a slyšela, jak děda do telefonu říká: "Cukrátko, pusinko, prcinko, kundičko moje!" Babička si napřed myslela, že to říká jí, ale potom si uvědomila, že hovor odposlouchává. Vždy nám také vyprávěla, jak nějaký pan Vomáčka nadával své manželce, že je kurva. A říkala, že si to ráda poslechne. A teď slyšela, jak děda říká někomu kundičko a prcinko, tak položila sluchátka a běžela tím večerem z té odpolední služby Prahou domů a chytla dědu ještě u telefonu. Potom přišel rozvod a děda se musil odstěhovat do Holešovic k té uklízečce, protože babička vzala na byt svého syna, který tolikrát v učením ráno v opici pozvracel soustruh, že musil vstoupit do KSČ, aby se mu zlepšil profil i docházka.

Potom babička sehnala pro svého syna Karla a jeho ženu společně s KSČ byt oá Smíchově, a tak jednoho dne zazvonil u dveří v Karlíně děda znovu. Babička potom stále vzpomínala, jak ošklivý hubertus mu ta coura na cestu dala. A že měl jen smutné oči a hůl. Pozvala ho dál, měli druhou svatbu a trápení začalo znovu.

Když jsem přijel k babičce do Karlína, tak mi rozložila velké křeslo u ní v kuchyni, protože děda spal sám na manželských postelích. Nad sebou měl velký obraz Hradčan a stále se bál, že ho v noci to velké dílo zabije. Mne by v pokoji nesnesl, protože teď už měl rád jen Spartu.

V pondělí ráno mi babička řekla, že zahradnictví a má brigáda je nedaleko a že to budu mít blízko do práce. A tak mne zavedla na Olšanské hřbitovy s tím, že to je vlastně také zahradnictví a že budu alespoň ve volné přírodě a že ona si na hřbitově vždy nejlépe odpočine. Že ji tam vždy chce přepadnout nějaký chlap, ale že ona nikdy neztratí duchapřítomnost.

Představila mne vedoucímu směny na hřbitově, Jiřímu Nejedlému. Přidělil mne do skupiny, která měla čistit cesty mezi hroby a svázet staré papírové a umělé květy a různé nečistoty na hromady.

Byl jsem ve skupině ještě se dvěma studenty, s paní Packovou, Havelkovou a panem Kouřilem, který též pracoval jako hrobník. Paní Packová a paní Havelková se nejvíce těšily na pohřby a nejraději byly, když se utopilo nějaké malé dítě a mělo bílou rakev. Potom si stoupily mezi hroby a o všem hovořily. Říkaly si: "Dneska ani moc nebrečej. Ale, pamatuješ, Růženko, touhle dobou vloni? Jak se utopila ta malá holčička! Pamatuješ? Jo, ta její matka, ta vyváděla! Bylo to i v čemé kronice." "A copak ti dala tvá babička dnes k obědu, Václave?" ptávala se mne Packová a já jsem velmi toužil, abych ji nasral. A tak jsem řekl: "Již ráno jsem snědl šest kapustových karbanátků, a tak nemám hlad!" A ona se otočila k Havelkové, která byla velmi tlustá, a řekla jí: "Slyšíš to, Růžo? Ona dá klukovi sežrat pět karbanátků!" A potom dodala: "Tvou babičku jsem dobře znala, a kdo by ji také po celé Praze neznal. Říkalo se jí Zlatá přilba a byla tak hubená, že by propadla kanálem. Ta měla takových čtyřicet jedna kilo. A ty karbanátky byly s chlebem?" A já jsem odvětil: "Ne, byly s bramborovou kaší!!" A ona

se zase otočila k té tlusté stařeně a řekla: "Slyšíš to? Ona mu ráno dělá kaši!" A pan Kouřil jen seděl opřený o pomník, vedle sebe měl lopatu a říkal: "Jo, sem by se měli přijít podívat. To je obrodnej proces!"

Jednou ráno jsem se probudil a mezi levým okem a nosem jsem měl červenou bouli, velký bolák. Začal jsem si jej mačkat a brzy mi otekl celý nos. Byl jsem z toho nešťastný a styděl se jít takhle zohavený na hřbitov mezi lidi. Tak jsem vzal babičce trochu pudru, který měla ještě ze třicátých let v kredenci, a snažil se tu hroznou věc zamaskovat.

Přišel jsem mezi hroby a oba dva studenti, Packová, Havelková i pan Kouřil už tam čekali. "Helemese," povídá Packová. "Že von má ten nos nějakéj namalovanej!" A jeden ten student se na mne podíval a já jsem měl stejný pocit, jako když si Venca hrál s tím mým penálem, protože se ke mně zase dostal tak důvěmě blízko a tak se na mě zahleděl, že jsem si zase vzpomněl na všechny zelené večery plné touhy.

Ten den nám určili, že budeme zalévat hroby, které mají žlutou značku. Packová s Havelkovou se střídaly v držení hadice a já jsem ji s tím studentem za nimi tahal. Druhý kluk seděl s panem Kouřilem u pomníku s andělem, mlčeli a kouřili.

Packová se vždy schválně postavila blízko hrobu, který neměl žlutou značku a který tedy ani neměli hřbitovní zaměstnanci zalévat a dívala se, jak tam staré ženy tahají v konvích z daleka vodu. Vždy řekla: "Ale co byste se dřela s tou vodou! Já to vezmu příjedom, mladá pani!" - ženy byly velmi rády a vždy jí daly nějaké drobné koruny. "To je ale svině!" řekl ten student a pak se mne zeptal: "Co to máš, prosím tě, na nose?" Ajá jsem začal rychle mávat jednou rukou směrem k nosu, jako mýval, abych nějak zakryl ten pudr, protože jsem si před tím myslel, že to není vůbec vidět. A on mi pověděl: "To víš, to vypadá úplně jinak, když si to napajcuješv koupelně při umělém světle a potom s tím vyjdeš třeba sem na hřbitov. Máš to ale zapotřebí? No tak máš uhra, no bože, stejně to nezakryješ." A potom mi řekl: "Nešel bys potom na pivo?"

Já jsem před tím v Chomutově na pivě ještě s nikým nebyl. Chodili jsme jen někdy na chvílku do vinámy, ale tohle pozvání mi znělo poprvé jako hudba z velkého ráje.

Úplně jsem se zalykal blahem a bylo mi jen líto, že nemůžu vypadat dobře a že mám toho velkého uhra a hrozně jsem chtěl toho uhra v té chvíli spatřit, abych zjistil, jestli je na tom hřbitovním denním světle tak strašný.

Ve dvě hodiny odpoledne se v šatnách dělily peníze, které získala Packová. Pan Kouřil se k ní otočil zády a jen na nás mrkal, posmíval se jí, jak je hamižná. A já se těšil.

Šli jsme do restaurace "U garáží" a seděli jsme tam mlčenliví v hluku, a já vůbec nevěděl, co říkat a stále jsem musil myslet na toho uhra. Ale byl jsem šťastný.

"Já mám ale málo peněz", řekl jsem jen a potom jsme pořád seděli a mlčeli a já jsem ani nevěděl, jak se jmenuje, protože na Olšanech na nás pořád jen křičeli "pocem pocem pocem" a byl jsem tam teprve dva dny. A zase jsem si představoval, jak by to bylo krásné, kdybych měl v Praze úplně malý pokoj, kde bych s tímhle člověkem mohl být.

On se na mě podíval a povídá: "Tak kam půjdeme? Ke mně to nejde, naši jsou dneska večer doma. Co ty? Kde tu v Praze bydlíš?" Řekl jsem, že u babičky v Karlíně. A pak jsem se zeptal, kam bychom měli jít, když jsme teď spolu na pivě, protože mi bylo U garáží tak krásně. On mi řekl: "Ty jsi prostě k sežrání", a podíval se na mne se světýlky v očích, až mne úplně začal popadat třas po celém těle, protože jsem náhle pochopil, že se mne chce dotýkat, líbat mě a hladit, a to všechno měl v těch očích, i to, že mu ten strašný prokletý boubel na mém nose nevadí.

A tak jsme v té restauraci seděli hrozně dlouho, až do setmění, a já poprvé ve svém životě vypil pět piv. A byl jsem šťastný, protože jsem byl překvapený. Tak i takovýhle kluk má rád muže? Vždyť jsem si představoval, že vypadá jako mistr z tanečních Čemý nebo jako ten číšník z jídelního vozu s pisklavým hlasem. A teď tady se mnou sedí Jirka, který jezdí na čundry, hraje volejbal, dokonce fotbal a vypadá jako veselý sportovec.

"Tak jdeme, ne?" řekl najednou a já si všiml, že židle už jsou nohama vzhůru jako mrtvé a jsme v hospodě téměř sami.

Bylo mi strašně špatně od žaludku, protože jsem od rána nic nejedl. Vyšli jsme před "Garáže", Jirka mne chytil velmi důrazně za ruku a táhnul mne ulicí ke kapli svatého Rocha, kde je malý park. Potom jsme přelezli mezi hroby mistry, kde byla nižší hřbitovní zeď a šli cestičkami, kudy jsme chodili i ve dne s Packovou, Havelkovou a tím druhým studentem. Došli jsme až k jednomu skrytému pomníku, kde sedával pan Kouřil a cucal Lesněnky. Náhle se Jirka zastavil a řekl: "Tady?"

Bylo mi to úplně jedno, protože jsem najednou vystřízlivěl a strašně jsem se ho chtěl dotýkat a byl jsem hrozně zvědavý, jaké má přirození a chtěl jsem dělat úplně všechno, co jen mezi těmi hroby dělat půjde.

"Lehneme si?" řekl Jirka a něžně mě táhl dolů mezi kříže. A tenkrát jsem dostal první krásné políbení v životě a nemohl jsem několik minut ani dýchat. A když mi pohladil krk a dal mi ruku pod hlavu, tak mne na jednou napadlo, že mám v životě právě teď úplně všechno a že si víc nebudu přát. „Jak to chceš?" zeptal se mě a jak mi držel oběma rukama hlavu, tak mi jeho vlasy padaly do obličeje a píchaly mě i do toho uhru, který už teď byl takový, jaký měl být, bez masky.

Potom mi stáhl tričko s nápisem Mangalia, které jsem dostal od otce, sundal si svou košili a udělal mezi pomníky lůžko. Vždy, když jsem otevřel oči, tak jsem v tom světle, které sem padalo z vysokých pouličních lamp u kaple viděl, jak se malinko usmívá a říkal jsem si: "Teď jsem se zamiloval, teď jsem se zamiloval. Musím se přestěhovat do Prahy. Musím udělat všechno, aby měl tenhle člověk, tohle hladké teplé tělo, všechno nejlepší, co na světě je." A pořád jsem ho hladil, abych mu udělal největší radost na světě.

"Já už bych byl", řekl mi najednou. "Na mě už to jde. Bože můj, bože můj, ty jseš krásnej, ty jseš krásnej, stříkej už, proboha, dělej, rychle," vyrazil ze sebe a do obličeje mi vrhnul silný proud. Vzápětí přišla obrovská úleva i na mě a náhle jsme tam leželi, on s hlavou na mých chodidlech, a já naopak, a byli jsme úplně slepení.

Potom mne začal utírat svou košilí, lehl si vedle mne a zapálil si cigaretu, která svítila mezi hroby jako veselá bludička. A pak jsme usnuli.

Šel jsem domů dolů Žižkovem, pak Karlínským tunelem a hrozně se mi chtělo pro někoho něco krásného udělat. Byl jsem šťastný, že zase zítra půjdu na hřbitova budu tahat hadice zrovna v místech, kde jsme leželi.

Babička na mne čekala před domem a řekla mi: "Chvíli jsem tu seděla s Jiřinkou Kočvarovou, byla tu se mnou, abych se nebála a nebylo mi smutno. Proboha, kde jsi byl? Děda už chtěl telefonovat otcí!" Ale mně bylo v té chvíli všechno jedno a jen jsem se na babičku slabě usmíval. "S dětmi je pouze trápení," řekla mi babička. "Teď půjdeme nahoru pěšky, nepojedeme výtahem, aby se děda nevzbudil. A kdyby vstal, tak se, Venoušku, nelekni, budu ti nadávat a možná, že ti budu musít dát i pohlavek. Takhle jsem to dělala i s tvou maminkou. Ode mne to tolik bolet nebude." A šli jsme nahoru všechna tři patra, v každém babička trochu odpočívala a říkala Ach jo.

Děda seděl v kuchyni a jedl guláš. "Pojď sem!" řekl mi a v tu chvíli mi babička dala velkou facku a vykřikla na mě: "Takhle se chodí domů? Co by tomu řekl tvůj otec?" a děda pověděl velmi překvapeně: "Proč kluka biješ? To je nějaká výchova? Vždyť už mu je sedmnáct!"

Potom velmi pomalu dojedl guláš, vzal si hůl a odbelhal se pod ten velký obraz s Hradčany, o kterém si myslel, že v noci jednou spadne a že ho zabije.

A já si lehl na rozkládací křeslo v kuchyni, pod hlavu jsem si dal tričko s nápisem Mangalia a poprvé v životě jsem blaženě usnul. Ještě než jsem upadl do toho něžného spánku, tak jsem babičce poděkoval pěkně nahlas za tu velkou facku a řekl jsem jí: "Babičko...dobrou noc."

V šatnách vzadu na Olšanských hřbitovech už seděla Packová i Havelková v šátcích a v modrých pláštích a ten druhý, student, ale pan Kouřil a Jirka tu ještě nebyli. Potom přišel pan Kouřil a rozhodl, že na Jirku čekat nebudeme a šli jsme až dozadu na stará Olšana, kde je také hrob Karla Havlíčka Borovského. Tam jsme začali zametat papíry a staré umělé květy. Stále jsem se ohlížel, kde je ten můj nejdražší člověk na světě a říkal jsem si, jestli tenhle večer bude stejně krásný jako ten s tím tričkem Mangalia.

V té chvíli pro mne celý hřbitov strašně zesmutněl. Student se na mne ještě jednou zblízka výhrůžně podíval, potom si dal ruce do zadních kapes u kalhot a kolébal se zpátky k šatnám, jako by se nic nestalo. Ale mně najednou připadlo, že jediné, co mi na celém světě zbývá, jsou ty pomníky kolem, ještěrka se smetím a ten uher, který mne tak u toho nosu tlačí a zdálo se mi, že se propadám měkkoulinkou hlínou až úplně daleko pod zem, že už Jirku nikdy neuvidím a představoval jsem si, jak jde s tímhle tlustým brýlatým studentem, který vypadal tak chytře, na hlavní nádraží a jak spolu cestují až daleko do Rumunska a mně že zůstane jen tričko s nápisem rumunského města Mangalia. Napadlo mě také, že to tričko musím zničit, že ho musím dostat pryč z očí.

Dalších čtřináct dní bylo pro mne na Olšanských hřbitovech zlým snem. Již jsem pracoval pouze s paní Packovou a Havelkovou a panem Kouřilem, protože odešel i ten druhý student. A paní Packová řekla: "Ti mladí u ničeho nevydrží, práce jim nevoní. A ani bavit se nedovedou." To myslela na to, jak pan Kouřil vždy vozil pro kratochvíli tlustou Růženu Havelkovou po těch nejširších cestách mezi hroby. Ona si vždy lehla na záda na káru a její velká hlava vozík překotila tak, že jí byly vidět umělé podkolenky, které se jí zařezávaly do křečových žil. Chvilí tak vždy ležela, čekala a dívala se na pana Kouřila, který si zrovna zapaloval cigaretu, pil hanáckou jemnou vodku nebo si vybíral mezi Lesněnkami. Vždy to byla taková hra, ale pan Kouřil, který Havelkovou neměl rád, čekal, až jej vyprovokuje na nejvyšší míru, potom vstal, oťel si ruce o kalhoty vepředu a řekl: "Růžo, drž si faldy, jedeme z kopce!" A začal napřed jen tak pomalinku do káry postrkávat, až se hlava Růženy Havelkové pokyvovala nad hřbitovními cestami, jako kdyby usínala ve vlaku. Potom s károu trhnul zpátky a tak různě s tím držátkem od vozíku pohyboval, aby Havelková nevěděla, co se bude dít a kam s ní pojedou - jestli zpátky, nebo dopředu.

Packová a já jsme seděli na obrubníku u hrobu a čekali, až se pan Kouřil rozjede. Potom najednou zrudnul, jak musil vynaložit velkou sílu; zapřel se do té káry, která přeskočila všechny kamínky i kameny, které ležely nad mrtvými, Havelková se rozjela a začala křičet: "Néééééééééééé! Néééééééééééé!" A pan Kouřil vyhekl: "Joóooo, joóoooo!" a potom oba

dva hekali, i když všechny síly musil dát pan Kouřil a Havelková se jen vezla. A potom už ta velká kára táhla pana Kouřila za sebou dolů mezi hroby, hekání tichlo a tichlo, to už byli téměř na hlavní uličce mezi hroby, kde byly největší pomníky, a potom už bylo slyšet jen kosy, jak křehounce ťukají zobáčky do břechtů, který obrůstal kamenné památky, hladil pískovcovým andělem nohy a také se dotýkal všech jmen, která zde byla vepsána. A pak Packová řekla: "Jo jo. Jako děti." Zvedla se, vzala hadici, hodila si ji přes rameno, já vzal celého toho černého hada, který se svíjel za ní a šel jsem smutně k hydrantu, abych pustil vodu.

Když už na hřbitově nepracovali žádní jiní studenti, jen já, Packová, Havelková a pan Kouřil, tak na mne začala být Packová velmi zlá a stále chtěla vydělat při zalévání více peněz. Hadice byla dlouhá a špatně se mezi hroby tahala, protože jsem musil dávat pozor, abych nepolámал květiny na hrobech.

Jednou slyšel pan Kouřil, jak mi Packová nadává a jak tak seděl za pomníkem Svatoňových, který si nejvíce oblíbil, začal na mne mávat, abych k němu rychle přišel. Když jsem byl až u něj, vytáhl pomačkaný sáček s Lesněnkami, podržel mi jej před očima a velmi měkce řekl: "Chlapče můj, to je ale baba zlá. Tady máš... oslad' si život!"

VI. ŽRAVÁ DÁMA

Už jsem velký a bydlím s babičkou a rakovinou. Ta první leží nosem ke zdi a dělá, že spí. Ale já vím, že truceje, prohlíží si zblízka omítku a představuje si, co všechno jsem venku asi dělal, kde jsem byl, jak vypadali lidé, které jsem potkával. "Smrdíš kouřem," huhlá. Potom se otočí, podívá se na mě malýma králičíma očima a řekne: "Kdo ti udělal na svetru ty uzlíky?"

A tak jsem jí pověděl, že za to může jedna holka z drogerie, která na mne dělala zamilované oči. Potkal jsem ji v baru a ona tam se mnou tancovala jako o život. A když jsme netančili, tak mi ta černá prodavačka vytahovala nitky ze zeleného věčka a dělala mi na něm ty vášnivé smotky.

"Žena, to je plémě hadí. Kdo ji hladí, toho zradí," řekne babička. "Ani nevíš, jak jsem ráda, že se držíš toho Ondřeje. To je slušný člověk a brzy bude doktor. Ale aby tě zase neomrzela jako Ducháček. Toho jsem měla také ráda...skoro jako našeho dědu."

Ted' bydlíme v Karlíně sami a babička říká, že mi její muž alespoň uvolnil postel. Vždy, než usnu, se podívám na ten velký obraz Hradčan, tak si na dědu vzpomenu.

Mozková mrtvice jej ranila, když se rozhodlo v roce 1974 o tom, že Sparta sestoupí do II.ligy. Děda jel na ten rozhodující zápas jedenáctkou na Letnou, tam celé utkání v sobě držel velkou zlost a upadl až při zpáteční cestě, když vystupoval z tramvaje. V té době umíral babičce v nemocnici na Františku strýc Karel. A když děda ležel s tou mrtvicí v nemocnici, tak Karel náhle umřel a babička nosila smuteční černé šaty, protože Karla velmi milovala a v jejich rodině se vždy smutek držel. Z bratrova pohřbu šla hned za dědou, který ani nemohl mluvit, jen se tak slaboulince usmíval jedním okem a mrkal na nás, že nás poznává. Ale když se nad ním babička sklonila, tak se jeho oko vyděsilo, protože byla celá v černém a děda si asi myslel, že už je to jeho pohřeb a že všechno okem jakýmsi zázrakem vidí. Stále se tak díval a hledal u mě záchranu, ale babička vytáhla dorty větrníky, které vždy děda miloval ze všech sladkostí nejvíce, vybalila si z malého ubrousku s veverkou stříbrnou lžičku, kterou zhotovil její otec, italský zlatník, a začala dědu krmit. On se stále vzpíral, jak jen mohl, a tím jedním okem jezdil po stropě bílého pokoje, kde leželo mnoho pacientů. Ale babička mu vždy hlavu zaklonila a strčila mu tu stříbrnou lžičku od svého otce mezi růžové dásně.

Potom lžičku utřela do ubrousku s veselou veverkou a začala dědu omývat. Náhle zvedla deku, otočila jej na bok a když viděla krvavé prostěradlo, vykřikla: "Ježíšikriste, už bude brzy po něm! Vždyť je proleženěj!"

A tak ležím nakřivo na manželských postelích a úplně se mi zdá, že mám celá záda také krvavá a schválně ležím nakřivo, abych nebyl ve stejné pozici, jako tu býval o nocích děda.

Babička na mne v noci často ťuká a říká tomu "cinkání". Ona teď musí ležet pořád, protože jsme si ji přivedli ještě s mojí maminkou před měsícem domů ze stejné nemocnice, kde zemřel děda. Krásný silný lékař nám řekl, že má babička rakovinu jako její bratr Karel a že na ni musíme být hodní, protože má u ní nemoc velmi zrádný průběh. A tak když se v noci ozve cinkání, musím jít vedle do kuchyně a držet babičku za ruku.

Vždy, když k ní rozespálý jdu, tak se uhodím o noční stolek, který si kupovala ještě s dědou, a řeknu kurva nebo do prdele. Jednou mi babička řekla, že vůbec nevím, co to každé slovo znamená a abych sáhl dozadu do skříně za povlaky a prostěradla. Tam jsem vylovil černé desky. Bylo na nich napsáno dětským písmem "Naše rodina". Sešit, do kterého si psala své vědomosti moje maminka v dětských letech. Otevřel jsem jej a tam bylo dětskými písmenky zaznamenáno: "Kurvo, kurvo, kurvo, kurvo, svině, svině, svině, svině a potom ještě další nadávky. Na dalším listě potom vždy bylo na začátku řádku slovo KURV A, SVINĚ, PÍČA, HAJZL a u něj čárky. Babička mi řekla, že tento zlepšovák vymyslela ona. Děda totiž vzal babičku vždy do obýváku a tam ji bil a nadával jí. A maminka, které bylo deset, dvanáct let, musila zaznamenávat všechny sprostoty, aby měla babička jednou v ruce svědectví proti dědovi, kdyby se s ní chtěl rozvést a chtěl jí vzít děti.

A potom tam byly další sešity a ve všech byla ošklivá slova a bylo vidět, jak se maminka učila psát, protože tam byly desky ze třetí, čtvrté, páté, šesté, sedmé i osmé třídy a stále se ta písmenka ukázňovala a v osmé třídě tam bylo zaznamenáno velmi krasopisně: "Ty italská svině smradlavá! Měla bys být ráda, že jsem tě vytáhl z Kozího plácku! K obědu jste měli celá rodina jeden vuřt! Tvá matka byla kurva, ty jsi též kurva. Se Svatoněm jsi chrápala, už když jsme bydleli v Modřanech. A když jsme jezdili s vlakovou poštou, tak jsi se zde v baráku vychrápala s každým, kdo přišel." Před tímto projevem bylo napsáno Otec. A potom tam byla celá divadelní hra, protože náhle se tam objevila postava: Maminka: "Bud' rád, že jsem ti celý život dělala služku. Jiná by to pro tebe nedělala. Můžeš být šťastný, že sedíš doma na prdeli." Otec: "Jsi sprostá jako kanál a tvá rodina vždy také byla sprostá. I Karel, Jiří, Franz, Jitka!" ..Maminka: "Vždyť Jitka zemřela ještě jako dítě!" Otec: "Tvůj bratr Karel, který s námi hrával fotbal, mi jednou ukradl míč, vyfoukl jej a nasral mi do něj. To je úroveň! To je něco!" Maminka: "Karel byl zlatý chlapec. A do míče ti nasral, protože si mu jej nechtěl půjčit." A potom tam byly opět seřazené nadávky, nyní již podle důležitosti a závažnosti, to jak je má dospívající maminka třídila podle toho, jak babičku mohou ranit a jak by jí při rozvodu mohly posloužit.

A tak se snažím neříkat před babičkou ani "kurvaštelunk", i když má ten noční stolek velmi ostré hrany a ta rána mne vždy bolí.

Musím babičce předčítat "Policejní hodinu", protože je to jediná kniha, kterou v životě dočetla do konce. Nebo s ní hraji různé hry, třeba "Město, jméno, spisovatel, sport, zvíře". Nalinkuji dva papíry jen tak poslepu a vždy dělám jenom jako že tam vpisuji různé pojmy a chce se mi strašně spát. Ale babičce ne, protože se asi bojí, že brzy umře. Jednou jsem četl, že pes pozná smrtelný dech, který vychází z člověka a když cítím v babiččině pokoji léky, tak se mi vždy udělá velmi zle od žaludku a musím silně zavírat oči nebo se škrabu na rukou, protože jsem z toho nervózní. A babička říká: "Proč se tak škrábeš? Nemáš ekzém?" Také nenávidím

její umělé zuby. Stojí v hrnku na nočním stolku hned pod lampičkou, která má pouze krutou holou žárovku, a ta svítí ostře na zuby, které plavou v tom okousaném hrníčku. Líbají se na něm dvě postavy z rokoka.

V duchu musím říkat abecedu, pak babička vykřikne: "Dost!" a já se téměř probudím. A povím: "Š" a my píšeme všechna žádaná slova od tohoto písmene. Město napíše babička vždy Šumperk, protože tam jezdil děda s vlakovou poštou. Jednou mi vyprávěla, že celou noc tancovala s mužem, který měl nádherné světlé vlasy, protože děda byl zrovna v Šumperku s vlakem. Potom že ráno přišla babička domů a jen za sebou zavřela dveře, zachrastily klíče. Byl to děda. A tak babička skočila v těch krásných kostkovaných šatech do postele, rychle si přetáhla peřinu přes hlavu a děda nic nepoznal. Jméno napíše Šnajdr, protože to byl největší přítel našeho otce na vojně a potom s ním chodil na toulky Českým i Slovenským rájem a oba dva si o tom psali kroniku. Otec jednou přivedl Šnajdra k babičce do Karlína a ona stále vzpomíná, jaké měl ten Šnajdr kopačky a jak byly ošklivé. Není proto divu, že se nikdy Šnajdr neoženil, že nezaložil rodinu, říká babička.

Spisovatele od "š" napíše vždy "Šándler", a to jí musím uznat, protože o Šándlerovi stále hovořila jediná skutečná přítelkyně babičky Růžena Marková, která zemřela před třemi lety na rakovinu. Růža totiž četla detektivky a vždy když si nějakou novou přinesla z Městské knihovny, tak si uvázala čistou zástěru, aby se knížka nějak nepošpinila nebo nepoškodila. Babička na to ráda vzpomíná. A také vypráví stále o tom, jak jednou přišla za Růžou do nemocnice ještě než Růža zemřela a jak tam stál s babičkou ještě manžel Růžiny dcery. A Růža mu řekla: "Podívej, Honzo!" a vytáhla si noční košili nahoru, aby viděl Honza všechny jizvy, které Růža v nemocnici získala. Babička říká, že nemůže pochopit, jak mohla Růža ukázat cizímu muži celý dolejšek.

Sport od "š" napíše vždy ,šípy' a zvíře ,šemík', ale to už se mi chce strašně spát a přestanu brát na babičku ohled. V jedné chvíli ji strašně nenávidím a říkám si, jak ošklivý je tu zápach ze smrti a nejvíce mi vadí ta plovoucí protéza na nočním stolku. Ale ráno se probudím, a když slyším cinkání, tak se zase hrozně stydím a v takové chvíli se třeba zakáži nějakou věc, třeba že večer nepůjdu na mejdan nebo někam pít alkohol, i když se vždy už ráno na tyhle věci strašně těším.

Když jsme vedli babičku z nemocnice, kde s námi hovořil krásný silný lékař, který měl oči černě orámované jako dvě parte, tak na nás někdo v Peckově ulici vyil z okna vařící vodu. Bylo to šestého června, velké vedro, a z vody se kouřilo. Maminka byla zaražená, já také, ale babička zaklonila hlavu nahoru a vykřikla: "Ty hajzle! Aby ses do smrti pořádně nevysral! "

Největší srážky nastávají, když si přivedu domů nějakou návštěvu, protože babička je velmi nedůvěřivá. I když jdeme velmi potichu, tak vždy pozná, že je vedle ní za stěnou v pokoji po dědovi někdo cizí. Říká, že cítí jeho smrad. A že nejlepším byl Ducháček.

To byl kluk, se kterým jsem chodil, když mi bylo dvacet dva a on jezdil s babičkou na chatu. Ona se vrátila vždy celá zružovělá a říkala: "Byla jsem s Ducháčkem na chatě. A byli jsme tam jako matka a syn." A ptala se mne, proč si Ducháčka více nehledím. Ona totiž nevěděla, že s ní jezdí na chatu jen proto, aby si mne udržel. Dělal maskéra v televizi a měl matku, která si sušila vlasy tak, že vždy strčila hlavu s natáčkami do trouby. Když vešel do dveří, tak ty natáčky nemohl spatřit a myslel si, že se jeho matka chce zabít. Ale ani nápad - nikdy se nezabila a když jsem u něj někdy přespával, tak vždy tloukla na dveře jeho pokoje v Makarenkově ulici, kde to bylo cítit jako v papírnictví, a křičela: "Jardóóóóóó! Jardóóóóóó!" Tvrdil, že se to s ní nedá vydržet a že by ji někdy nějraději strčil celou do té trouby nebo že by se k ní v noci přikradl a přidržel jí nad obličejem polštář, jak ji nenávidí.

Ona mu stále opakovala, že je nenormální, protože není ženatý jako ostatní a když vždy na závěr řekla: "Všichni to tak dělají!", tak on vykřikl "Já nejsem jako všichni!" - a potom jsme musili jít do hospody, protože já jsem ty jejich hádky nemohl vydržet.

Moje babička však na Ducháčka držela a nevěděla, že on má doma matku, která je stejně stará jako ona a podobného založení a že Ducháček mi například říká: "Již mne nemiluješ. Již tě tolik fyzicky nepřitahuji. No - jen mi řekni? Kdy jsi měl toho mého naposled v puse?"

Kdyby tohle babička slyšela, tak by se zbláznila, protože mi jednou řekla: "Syn Kramářové od nás z domu je homosexuální. Má rád jenom muže." Já jsem se začal smát tomu slovu homosexuální a přišlo mi to, jako když babička říká "čekuláda", "balgón", "polivka" nebo "rohlik". Ale ona mi řekla: "Moc se nesměj! To je nešťastný člověk!" Ale Ducháčka měla ráda a také se jej ptala, kdy se bude ženit. On potom vždy odbíhal za dveře jejího pokoje a tam se chystal za hlavu a říkal, že tohle přesně má doma.

Od té doby, co jsem se rozešel s Ducháčkem, mám s návštěvami problémy. Nevadí mi ten svíravý pocit jen tehdy, když se opiji. Potom se mi daří na babičku, která sedí na posteli a "cinká", zapomenout, a někdo se se mnou ke mně do pokoje vždy přikrade. Ale stejně vím, že jej babička cítí a vždy, když zacinká, abych šel k ní do pokoje, tak se jí nedívám do očí a raději nasměřuji zrak na zuby, které plavou v hrnku, a myslím na toho člověka, který leží vedle pod Hradčany a čeká.

Nejstrašnější chvíle nastanou, když babička vstane a začne vařit. To mi vždy připadá jako zdivočelá trpaslice, která se dlouho připravovala na koncert, aby mohla zahrát na bonga před svým náčelníkem. Však také pyšně říká: "Oběd mám vždy přesně ve dvanáct a večeři v pět. Na tohle jsem vycvičená jako opička." Celý byteček ovládne a i když vaří jen v předsíni, kde jí děda také vždy nadával a křičel na ni na celý barák, tak dokáže obě dvě místnosti úplně prostoupit a mně připadá, že stojí na malinkém jevišti, které však je velmi vysoko u nebe a odtud plnými hrstmi háže mouku, lije omáčku a pouští daleko do světa velké hadry, do kterých smrká.

V takových chvílkách zapomínám, jak je nemocná, přestane mi být líto, jak se jí stýská po telefonní ústředně a zapomenou i na toho krásného doktora, co měl místo očí dvě parte. A říkám si, že babička má velkou sílu a že se jí nic nemůže stát.

Když si však vyndá zuby a tváře jí vpadnou dovnitř, tak vypadá, jako by z ní uplynulý život vysál všechnu vzduch. A já se začnu stydět a různé věci si zakazuji.

Jednou jsem ji přistihl, jak stojí před mou knihovnou a strká brýle až ke hřbetům knih. Řekla mi: "Co je to ta onkologie?" Pověděl jsem, že každý, kdo je po operaci, musí na onkologii, aby se mu všechny rány vyléčily a že dnes se chodí na ozařování po každé operaci, aby se do rány nedostala infekce. Pak jsem s ní hrál celý večer žravou dámu.

Té noci jsem se dozvěděl, kdo to byl Hedvábný Bob. Tak se říkalo velkému pražskému světákoví, který babičku velmi miloval. Pracoval na ministerstvu a měl hodně peněz. Babička byla v té době Zlatou přilbou a ucházelo se o ni hodně mužů. Z toho potom byly všechny ty potraty. Také měla zdravotní knížku, protože o sebe, když byla mladá, hodně pečovala. Když potkala Hedvábného Boba, tak jí navrhl, že pro ni dá postavit za Prahou chatu, aby se měli kde o víkendech scházet.

A již se vozil nejrůznější materiál do vesnice lásky - cihly i trámy. Potom přijeli řemeslníci a v lesnaté stráni vykáceli hodně stromů, aby se tam vešla chata a do ní postele. Slunce vesele svítilo a řemeslníci si zpívali písničky, aby zapomněli na to, jak je těžké stavět chatu ve stráni.

Když byl srub hotov, tak nastartoval Hedvábný Bob auto, babička si vzala podpatky, aby byla větší, a jeli do hnízda, v jehož okolí se vždy scházeli trampové. Nad potokem stál jejich domeček - Hedvábný Bob tam s babičkou jezdil každou sobotu a neděli. Potom jednou Bobík řekl, že už sem za láskou jezdit nebude, protože si našel ženu, kterou si chce vzít za manželku, ale že babičce chatu přenechá a odkazuje.

Babička si tedy proto také rychle našla dědu, který byl v té době již váženým poštovním zřízencem, a jela s ním do srubu do té stráně plné zeleně na svatební cestu. Byly tam dvě postele nad sebou a když se děda s babičkou ukojili, tak si novomanžel musil vylézt na horní

palandu, aby s babičky nestahoval deku a nekopal ji, protože celou noc vždy velmi prožíval a měl divoké sny.

Brzy ráno šli kolem cestičkou trampové. Jeden z nich strčil vousy do okna, bybička jej spatřila a vykřikla. Děda se lekl, spadl z horní palandy a zlomil si obě dvě nohy v kolenou. To byl začátek manželství babičky a dědy, kterým se za pět měsíců po tom úrazu narodila moje maminka.

Už zase slyším cinkání a musím uprostřed čísla opustit svého miláčka. Úd mám ještě ztopořený, a tak si jej rychle pokládám na břicho a přiskřípnu gumou pyžamových kalhot, aby si babička ničeho nevšimla. Potom sedím proti ní na posteli a bojím se, že bude chtít narovnat polštáře pod hlavou. To by mi potom úd vyklouzl a narovnal by mi dopředu kalhoty a já nevím, co by potom babička udělala. Ale ona na mne jen mžourá a ptá se: "Tak kohopak to tam dneska zase máš?" Já vím, že vedle stejně nepůjde, protože se bez zubů stydí a v noci si je nikdy nenandává. A tak mlčím, ale babička se nedá a řekne žárlivě: "Pamatuješ, jak jsi pracoval na hřbitově? Jak jsi tam byl s Packovou?" A já řeknu, že ano a že jsem tam byl ještě s Havelkovou a s Kouřilem a řeknu jí, jak pan Kouřil vozil tlustou Havelkovou mezi pomníky na káře, a to babičku vždy pobaví a rozesměje se křaplavým smíchem.

Tak vyprávím babičce... Úd mi přitom změknu, až se vysvobodil z gumy a já jsem si musil pomoci rukou, protože jsem měl na břiše přiskřípnutou jen kůžičku. Babička se mi podívala na rozkrok a řekla: "Chtěla jsem ti říci, aby ses moc nestýkal s Karin z druhého patra. Čeká druhé dítě."

Až potom jsem se mohl vrátit k šukání, ale už se mi nepostavil.

Když je u mě někdo do rána, tak se probouzím s hrozným pocitem a mám takové sny, že ležím s babičkou v jednom hrobě, který je cítit dezinfekcí. Vzadu v hlavě mě pak začne tlačit velká nervozita a vrůstá mi dopředu do krku. Slunce se odráží od oken protějšního domu a já slyším z před síně, jak tam bouchají pokličky a vím, že babička dnes vstala a celý den až do úpadu bude vařit. Začnu si lámat hlavu tím, jak dostanu ven člověka, který spí klidně vedle mne a netuší, jak se změnila před síň. Probouzím se s tvrdým, protože jsem musil vyprávět ten příběh ze hřbitova, nemohl jsem si jej potom ani vyhonit a říkám si, jaké by to bylo krásné, kdybych mohl vyjít ven do před síně a zůstat nahý nebo se tam klidně procházet a honit si ho s kýmkoli podle nálady. Ještě než babičku odvezli do nemocnice, tak jsem velmi úporně sháněl byt a jeden starý Bulhar mi slíbil, že když mu přinesu dva tisíce, tak za sedmnáct tisíc si budu moci koupit ateliér od jednoho hudebníka a že budu bydlet. Ale když babička slyšela, kolik by to stálo peněz, tak mi slíbila, že se zeptá soudružky Mazánkové, která je vedoucí bytového odboru na národním výboru a že ona se s ní velmi dobře zná ze schůzí KSČ. Potom prý za ní šla a řekla jí: "Soudružko Mazánková, dostane ten náš kluk byt, jak jsi mi slíbila? Víš, soudružko, já o něj mám někdy strach! On je takový reakcionář! On přijde, soudružko, domů, a hned vykřikne: "Bolševici zasraní! Komouši podělaní!"... Tak, soudružko Mazánková, má ten kluk nějakou nádej?" Soudružku Mazánkovou však záhy zavřeli do vězení, protože si vzala pár tisíc od lidí, kteří byli v naléhavé situaci, a tak jsem byt nedostal...

Jindy jsme zase měli měnit byt s naší sousedkou, která náhle ovdověla a chtěla bydlet nadále v naší ulici, ale tak, aby neplatila zbytečně velký byt. Šli jsme tam s babičkou a ona hned, jak vstoupila do velkého pokoje, řekla: "To je ale ratejna!" A paní se na ni úkosem podívala. Potom obyvatelka v černém svetru a sukni šla velkým krásným bytem a říkala: "Toto linoleum pokládal manžel těsně před smrtí" a babička odpověděla: "To je ale tragédie" a myslela tím, že je tragédie ta smrt, ale vdova myslela, že se babičce nelíbí to lino, a tak si jen tak odfrkla, protože se o naší babičce ví, že vyměnila zdravotní knížku za červenou. A potom vdova pověděla: "Tento parapet natíral můj manžel měsíc před svou smrtí" a babička opět: "To je ale tragédie", protože si myslela, že tu první tragédii vdova neslyšela. A ta paní řekla: "Prohlídka je u konce!"

Už zase cinká... Chce mě. A je mi tak strašně blízko v našem bytečku, že cítím přes zeď její dech.

Babička chodí stále na ozařování do Vinohradské nemocnice a potom vždy máme oslavu s chlebičky, protože k nám do Karlína přijedou příbuzní a pozorují babičku, zda již neumírá. Nejvíce sleduje babičku teta Líba, manželka Karla, který zemřel na rakovinu. Babička vždy na těch setkáních vaří punč a grog a vypravuje, jaké případy jsou v té nemocnici a že tam viděla úplně plešatou ženu a že si myslela, že je to muž a styděla se před ní svléknout. Někdy také říká, že je na zadku celá popálená a že si tam musí dávat vatou. Potom pokaždé jde Líba rychle ke mně do pokoje, sedne si pod plakát s červeným jablkem, začne vzlykat a říká, jak hrozně, jak hrozně je babička Karlovi podobná a že jistě již brzy umře a abych na ni byl hodný. Že to ví, jak tahle nemoc člověka uvnitř užírá, jako když se vyždibuje střídka z teplého chleba a abych babičku nezlobil, že se vánoc již jistě nedožije a jestli znám číslo na záchrannou službu. A já Líbu nikdy moc neposlouchám a představuji si, jak krásné pozice jsem dělal na těch manželských postelích, kde ona pod tím plakátem sedí a jak jsem jednou vystříkl málem až do stropu. Vtom se Líba narovná, protože babička už na mne odvedle ťuká, abychom přišli na chlebičky. "Proboha, co to je, co to je?" ptá se Líba, která vždy všechno opakuje, protože má strach, že jí nikdo v životě nerozumí. A já se začnu smát a říkám: "To je cinkání" a Líba si myslí, že si dělám legraci a znevažuji myšlenky na smrt nebo že jsem se zbláznil.

Potom přijdeme vedle a babička se otočí k Líbě: "Pamatuješ, jak Karel nasral našemu dědovi do toho míče, co mu nechtěl půjčit?" zeptá se a Líba začne nahlas vzlykat. Babička ji chytne za zápěstí a říká: "Holka, co je pryč, je pryč. Vždyť Karel již bude mít deváté výročí úmrtí! V životě se musíš umět narovnat a jít!"

Pak si všichni poouzní rozeberou kabáty a boty a nahlas babičce děkují za punč, všichni ji líbají, hladí a vždy nechají plnou lednici dortů, které babička nikdy nejí, protože si vše upeče doma. "Náš děda, ten by si dal," poví, a začne ty dorty různě v lednici rovnat a rozdělovat, aby věděla, která návštěva je příště dostane, protože já sladkosti vůbec nejím. A když babička vidí, jak se mi můj dlouhý obličej ještě více protahuje, tak říká s pohledem na šlehačku: "Zase jedno žrádlo k hovnu!" Pak dlouhé hodiny myje nádobí a když otírá to kazové broušené sklo, tak vzpomíná na mrtvého Karla, který ty zmetky tak rád vyráběl.

Večer hrajeme žravou dámu a babička stále prohrává.

VII. VESELÁ PROSTĚRADLA

Dnes ráno jsem si musil na babičkou lehnout. Byla na kuřatech a přišla domů úplně zmrzlá. Výtahem ji vyvezla nahoru sousedka, která šla ráno vynést smetí, a ta také zazvonila, jinak babička říkala, že neví, jak by se dostala domů, protože čelem ona zazvonit nemůže, když je tak malá. Paní Herdová babičku vstrčila dovnitř a ona šla dál jako robot, v každé ruce jednu tašku. "Dostala jsem jich patnáct," ucedila mezi zuby. To znamenalo, že získala patnáct kuřat, které při balení různě porouchal a poškodil stroj a která se prodávají velmi zlevněná. Ve frontě se stojí již od čtyř hodin od rána. Z jedné strany pultu důchodci, z druhé smějí přijít invalidé.

Babička se přešourala předsíní a zatočila do svého pokoje pod hodinami, které ukazovaly osm třicet. Potom se obrátila jako voják a zády spadla na postel. Tašky s kuřaty jí vypadly z rukou a ona tam ležela jako by byla úplně zmražená jako jeden zlosyn z detektivního filmu, který chtěl pomstít své mrtvé kamarády a tím se napravit, ale jiný zlý člověk jej zavrhl v

tržnici do lednice, kde byly ryby. Když vypadl z té lednice, tak si na něj lehli dva prodavači v bílých zástěrách, aby ho oživil.

Tak jsem si na babičku také jen tak zlehýnka lehl, aby se rozechřála a abych ji přivedl k životu. Měla přivřené oči a zpod hnědého klobouku, ve kterém vypadá jako hřib, jí vykukoval kus odbarvených vlasů, které jí v mládí získaly takovou slávu. Za chvíli začala hlasitě dýchat, já ji zabalil do larisy a dal na ni ještě peřinu. "To jsou mrazy," vydechla. A když se probírala, tak začala počítat kuřata a každé popleskla po prdelce, hlavně ta, která měla obě nohy. A každému říkala: "Tebe udělám na paprice. Tebe á la bažant, tebe upeču s vepřovým. Tebe dám Jardovi. Tebe Líbě..." "Ne, tebe nedám Líbě, tebe dám Jardovi..." tak velmi se s těmi mrtvolkami těšila.

Od doby, kdy ji operovali, již uplynulo šest let a nechodí už a ni na ozařování. Také příbuzní ztratili zájem a Líba nám píše vždy pouze jednou za rok úhledným písmem: "Srdečné přání k vánocům, hodně pohody a zdraví - Líba."

Babička se vrátila do telefonní ústředny a zase už může odposlouchávat všechny velmi soukromé hovory, které lidé mezi sebou mají.

Vždy na začátku měsíce vypíše do kalendáře, který visí nad telefonem, jaké bude mít služby a já si je opíši, abych věděl, kdy si budu moci domů někoho přivést a kdy budu mít soukromí. Nejlepší je, když má babička 16 - 22. To se vrací domů až kolem půl jedenácté a já mohu být hodiny úplně svobodný a když ona vchází do dveří, tak já již usínám a ještě mohu hladit mokré skvrny na prostěradle.

Když přišla z nemocnice, tak vyšíla krásnou kuchařku a na ni nápis modrou bavlnkou: "Všude doma, dobře nejlépe". Jednou jsem si přivedl domů kluka, o kterém všichni říkali, že má největší a nejkrásnější ocas v Praze a on se již v předsíni začal smát, když tu kuchařku viděl. Potom se se mnou dvakrát vyspal a emigroval do Mnichova.

Nejvíce kuřat za mnou putovalo, když jsem byl na vojně ve skladu lopat. Babička mi posílala své kuřecí polibky i do vojenské nemocnice, abych věděl, že na mne nezapomněla. Nikdy mi nenapsala ani řádku, ale ta kuřata mi o ní všechno vypověděla, podle toho, jak byla velká a upečená a zda měla jednu nebo dvě nohy. Jednou jsem přijel na dva dny domů a babička šla kvůli tomu na kuřata. Potom mi upekla to nejkrásnější a největší a dala je vychladnout na okno, ale zapomněla, že venku jsou velká horka a že do okna praží prudké slunce. Seděl jsem v rozpáleném Karlíně, babička pobíhala a já vzpomínal, jak na mě cinkala. Kuře leželo namaštěné na okně a najednou mi připadlo, že vystrkuje schválně svůj hrudníček vstříc nádherným slunečním paprskům, které prosvěcovaly zelené topoľy, co máme v zahradě, připadalo mi, že se to kuře na mne směje a že se opaluje, aby bylo snědé. A úplně jsem viděl, jak si dá to kuře jednu pacičku, jedno křídélko za hlavu, aby se mu slunce dostalo po celém tělíčku. Tenkrát mi s babičkou bylo volně kvůli tomu kuřeti, které se na tom parapetě tak vesele vyvalovalo.

Nyní již babička na vyšívání nemá čas a stále říká: "Ještě do půl jedné mohu dělat" - a to potom vaří a smaží a rozváží kuřata upravená na různý způsob mezi příbuzné. Vždy si to zařídí tak, aby nakonec přijela jako první ke svému synovi, tomu dá kuře nejkrásnější, protože o něm říká, že je čestný člověk a že jej děda bil řemenem přes obličej a ona že mu musí vše vynahradiť. Od něj to má nejbližší do telefonní ústředny, kde si sedá celá šťastná k odposlouchávání.

Jednou se vrátila domů a já jí přišel ke dveřím říci "Dobryvečer"; měla službu 16 - 22. Dala hlavu na stranu, aby viděla do mého pokoje za mnou a já jí ustoupil z cesty, protože mne velmi zamrzelo, jak nedůvěřivě zkoumá celý ten prostor. Jako by si jej měla rychle zapamatovat a pak vše nakreslit nebo vtělit do nějaké velmi podrobné mapy. A potom řekla: "Máš to marné. Všechno jsem slyšela."

A já si vzpomněl, jak jsem se domlouval s Jirkou Morákem, kdy k nám může přijít. Jirka Morák mne velmi vzrušoval, protože byl malý a chytrý a měl mnoho vlasů, za které jsem jej

mohl krásně chytat. Vypadal jako zdravý student, který se zajímá zejména o dobu přemyslovskou, sbírá mince a chodí do kina. Jirka v té době nedělal nic, jen maloval obrazy s názvy "Ještě přílezeš" (to se s ním rozešel nějaký mladý hrabě z NSR), "Svůj šmírák odhazuji v dál" (to zase bylo o mně, když se se mnou seznámil).

Jen mi vadilo, že mne někdy v restauraci náhle velmi silně kopal do holeně pod stolem, protože byl nevyrovnaný a neklidný a již se těšil, jak do mě bude cpát ten svůj silný ocas a stále říkal: "Já bych bouchal. Panebože, já bych bouchal!" A já jsem řekl: "K nám nemůžeme, babička má dnes 8 - 14." A on opáčil: "K nám domů také nemůžeme, u nás je matka a ta nemá nic, takže je doma furt. FLEK!" A já jsem řekl: "Kurva!" A vtom on mne kopl pod stolem, protože měl v sobě velkou žádost a nemohl si jinak ulevit. V létě mne vždy tahal někam do parku, a potom, když si natahoval vytahané spodky, na které dopadal svit ze vzdálených pouličních lamp, tak povídal: "Říkal jsem si, že už v životě takhle venku s klukem píchat nebudu. No ale..." A pak jsme se uvolnili a smíchem jsme ze sebe smyli to ponížení, že musíme bouchat v parku skrytí v křoví, kde byly staré noviny, hovna a romantika.

A takhle jsme se o těch ocasech bavili, když si vše poslechla babička. Proto se na mne dívala s takovým zájmem, asi jako když člověk patří na nějakého divocha, který neumí mluvit, ale je přitom čistotný. "Pro mě za mě," řekla mi. "Maucta, chramsta, jede se dál. Ale nikdy mi sem nevod' cizí lidi. Těch se bojím. Toho Moráka ne, toho znám." A tak u nás Jirka začal spávat a babička mu vždy přichystala večeři, když měla 16 - 22, protože věděla, že se v té době, když ona není doma, cítí se u nás Jirka nejlépe. On vždy přišel, dal si chodidlo jedné nohy na stehno té druhé, začal si povytahovat svetr a ptal se, kdy už začneme bouchat. Tou dobou mne málo kopal pod stolem v restauracích, protože jsme si raději kupovali pivo domů, abychom ušetřili peníze za jídlo.

"Jen aby jsi toho Moráka neotahal jako Ducháčka," řekla mi jednou babička. "A to je máš rád, jako já jsem měla ráda dědu?" ptala se mne a já jsem nikdy nevěděl, co mám odpovědět. Babička si myslela, že se stydím, a tak mi ukázala dopisy, které jí vášnivě psala tužkou ta uklízečka Helena, ke které odešel kdysi děda bydlet do Holešovic. Stálo tam: "Vážená pani! Vy ani nevíte, jak já miluji Viléma a ani nevíte, co my spolu děláme, co vy jste spolu nikdy nedělali. On mne vždy ráno byje svým velkým ocasem přes ústa"... a pak tam byly ještě velké oplzlosti, a některé už se nedaly ani přečíst, protože babička písmena úplně odřela, tak často si dopisy četla. Když jsem jí list podával zpátky, babička pověděla: "Nikdy jsem nevěřila, že by náš děda dělal něco takového. Na to nikdy nebyl. Šimrat dole, to ano, ale jinak..."

Od té doby jsem si vždy, když u nás Morák spal a babička přišla ze služby, strašně škrábal obě dvě ruce na jejich hřbetech, vždy střídavě, protože jsem byl velmi nervózní a představoval jsem si, co si asi babička představuje, že my s Morákem na těch manželských postelích v dědově pokoji děláme a někdy se mi ani nemohl postavit, jak jsem byl z toho pomyšlení zmýlený a celý rozházený. A tak jsme s Morákem znovu začali chodit do parku, potom mne začal opět kopat pod stolem a nakonec jsem se s ním rozešel, protože jsem poznal Jindřicha.

Toho babička nenáviděla a říkala, jak je divné, že se nikdy nikomu nedívá do očí. Když mu bylo šestnáct let, tak se stal vrahem, protože jel ještě s kamarádem, kterého miloval, taxíkem, líbali se, řidič je viděl v zrcátku a začal se smát, a tak ho začal Jindra mlátit a chtěl ho zabít. Toho kluka nikdy neprozradil, že byl s ním, a tak si všichni mysleli, že to bylo loupežné přepadení, protože ten taxikář byl polámaný. Jindřich jej zmlátil dlouhým černým deštníkem velmi něšťastně. Potom se jej předsedkyně senátu zeptala, když přiznal, že je hombsexuál, zda mu to nepřipadá proti přírodě a on když viděl, jaký má ta předsedkyně podbradek a tlustou kůži na uších, tak se začal nahlas u toho soudu strašně smát a musil na dlouhou dobu do nápravného zařízení. Když odtamtud odešel, přestal se dívat lidem do očí.

Já jsem jej velmi miloval, protože byl krásný, velmi hubený a hlavně citlivý a vždy mne večer, než usnul, prosil: "Dej mi ruku na hlavu. Prosím tě, dej mi ruku na hlavu! Z tebe jde taková velká síla!" A já mu dal ruku na hnědou hlavu a vtom začal u nich v předsíni v šestém patře na Proseku v paneláku výt jejich pes Čenda. Asi vycítil, že se přelévá síla z mých rukou do Jindrový hlavy a žárlil.

Jindra namaloval jeden jediný velký obraz anděla, mým malým obrázkům se obdivoval a říkal: "Ty ani nevíš, jaké máš v těch obrázcích veliké bohatství." Probíral se čtvrtkami a říkal: "Tohle je jako zima" nebo "tohle je moře, kde jsou skrytí žraloci": A hladil opatrně velkými prsty ty akvarelové skvrny, lehounce se jich dotýkal prsty, které už nechtěly ublížit. Pracoval jako sanitář a vždy, když v nemocnici někdo zemřel, tak se nemohl na mrtvolu ani podívat a dal raději vrátnému dvacet korun, aby za něj nebožtíka odvezl do márnice.

Stále se bál, že má rakovinu a ukazoval mi uprostřed hrudníku velkou bouli, já jsem na ni musel stále hmatat a říkat mu, že se nezvětšila.

V proseckém paneláku, v tom šestém patře, kam jezdili maminky a v noci řvaly děti, jsem napsal svou nejdelší básničku, která byla o Jindřichovi a jmenovala se "Tak malá krabička sirek". O tom, že si sám denně strouhá do života jed a zlobu a já že mu chci ty sirky krást. Byl tam i verš, jak neklidně spí. Že je jako Fanfán Tulipán, který statečně šermuje a srdce mu zatím klouže se střechy. Když jsem dal ty verše Jindrovi přečíst, tak plakal.

Já jsem však psal básně i pro sebe. Protože jsem byl v té době jako na visuté hrazdě. Hlavně když jsem se z Proseku nemohl k babičce dovolat a měl jsem strach, jestli například nenechala puštěný plyn nebo zda se jí li náhle něco nestalo. A když jsem vešel do toho bytu, ze kterého jsem znal pouze Jindřichův pokoj a předsíň, kde ležel Čenda; tak už jsem nikam jinam nesměl jít, protože tam bydlela ještě Jindrova maminka, jeho bratr s manželkou a třemi dětmi a ti všichni chtěli, aby Jindra šel od nich pryč a vzal si i Čendu. A když jsem tam ležel na uzoulinkém gauči s hubeným Jindrou, tak jsem byl jeho spojenec; cítil jsem, jak panelovými studenými zdmi prolézají nenávistné myšlenky od Jindrova bratra a jeho ženy a jak si o nás ti dva šeptají a říkají si, co jsem za člověka, že mne tam dovedl, a v té chvíli jako by tam náhle stála u Čendy v předsíni i moje babička, a to jsem musel vstát třeba v jednu hodinu v noci a modlit se, aby dole byl otevřený alespoň jeden vchod, protože jsem musel odjet zpátky do Karlína, tak moc silně jsem cítil ty myšlenky Jindřichova bratra.

Nikdy jsem ho neviděl. Ani nikoho jiného z toho bytu jsem nepotkal a pořád tam kolem mne jezdily zlé čáry, které mne vypuzovaly pryč z toho šestého patra které jsem si všude nosil s sebou.

Jindřich mě opustil, já byl již dlouho sám a babička mne stále chtěla různě těšit. Ještě pilněji chodila na kuřata a když jsem v sobotu odpoledne seděl, díval se z okna a přemýšlel, kam jít někoho hledat, tak strčila hlavu do dveří a říkala: "Kdybys šel raději někam tancovat. Takhle se s nikým neseznámíš." Někdy zase: "Buď rád, že alespoň nepřivedeš ženu do jiného stavu. To by byla tragédie. Kde byste bydleli? Já už bych s mladými být nemohla."

V té době k nám začal chodit Kohoutek, kterému babička dávala věci po dědovi. Byly mu velmi těsné. Kohoutek byl z chatové osady, kde kdysi Hedvábný Bob vystavěl babičce hnízdo. Tam se s babičkou Kohoutek seznámil, když opravoval babičce verandu. Když Kohoutek přišel, tak mu babička hned u dveří řekla: "Jen pojď dál, soudruhu. Ate nezouvej, se, soudruhu!" Potom ukazovala například na svítidlo, které bylo udělané z koše z plastické hmoty a visí v předsíni a říkala: "To mi udělal jeden soudruh." Potom zavedla Kohoutka k sobě do pokoje a hostila jej. Když bylo pohoštění u konce, tak vždy zavržaly panty ve dveřích u skříně, Kohoutek vstal, podíval se na ramínka, na kterých visela saka, zimníky a kalhoty, a začal na to šatstvo sahát okoralými prsty. Po chvíli opět zavržaly dveře u skříně a babička na mne zaťukala. Přišel jsem tam a u okna stál soudruh Kohoutek, který byl nacpaný do saka jako zelená jitnice a knoflíky se mu zarývaly do břicha. Měl široký velký nos, jako černocho, a

rozpačitě se usmíval. Vždy raději mlčel. Babička říkávala, že jsou dva druhy inteligence - ta vrozená a ta získaná. A že Kohoutek má vrozenou a já pouze tu získanou. A že si musím vážit každé lidské práce.

"Tak co tomu říkáš?" zeptala se mne babička a já jsem jen zamumlal: "Hmmmm." "Nikomu jinému než Rudovi bych to nedala", řekla před Kohoutkem babička a on začal ještě více rudnout, jak se styděl a jak byl v tom saku celý svázaný: A tak řekl: "A kdy se budeš, Václave, ženit?" Babička rychle prohodila: "Žena, to je plémě hadí - kdo ji hladí, toho zradí." A Kohoutek se zasmál: "Hahahahaha!" Potom si sedl na rozkládací křeslo v kuchyni, aby si vzal největší kus štrůdlu a knoflíky od. saka mu ulétly jako vrabci.

Jednou jsem si vyšel do "našeho" baru a tam jsem viděl na záchodě kluka, který měl na sobě lesklou černou saténovou košili. Někdo mu asi řekl, že ta košile je velice ošklivá, protože plakal a stále pofrkoval, v opilosti si trhal rukávy a potom je hodil do žlábků, kde plavaly v moči. Z W. C. vyšel bez rukávů. A potom, když jsem odcházel domů, viděl jsem, jak je opět ždímá nad umyvadlem, které bylo pod zrcadlem proti těm žlábkům, kudy tekla moč a plivance.

V neděli odpoledne jsem potom šel ke své kamarádce Yvetě, kde jsem o včerejšku a o rukávech vypravoval a seděl tam také její kamarád, který se jmenoval Jan, byl velmi mladý a krásně vysoký. Zeptal se mě, zda bych nešel do Filmového klubu na Lásky jedné plavovlásky a já rychle odvětil, že půjdu velmi rád, protože jsem ve Filmovém klubu již dlouho nebyl. Potom jsme šli z kina opět k Yvetě. Když viděla, jaké máme pohledy, tak řekla pouze dvě věty. Pověděla, že se vrátí až za dvě hodiny, protože musí jít do restaurace U koček, kde na ni čekají její žáci, které doučovala angličtinu.

Jan byl velmi krásný i nahý a i když byl něžný, tak měl zrovna takový úd, jaký se mi vždy líbil: byl dlouhý a silný a na konci měl velkou palici, která pro mne v životě znamenala mnoho podstatného.

Vždy mne nejvíce přitáhnul nejvíce obličej, a když jsem si zamiloval ty rysy, tak jsem se těšil, jaký ten člověk bude celý a jestli tu palici bude mít. A Jan měl jemný obličej i tu palici.

Velkou radost měla z Jana babička. Když se dozvěděla, že pracuje v pokladně kina, tak mu řekla: "Každý má jinou inteligenci. Buď to vrozenou, nebo získanou. A já si myslím, že vy máte, Jeníku, tu vrozenou i tu získanou. Náš Václav si takového chlapce vždy přál. A jak jste mladý! Kluci moji! Jste krásný pár!"

To už Jan nevydřel, utekl na záchod, pak ke mně do pokoje, kde stál a držel si zakloněnou hlavu: "Ježíšikriste, ona to o tobě ví??? To je..." chtěl ještě něco říci, ale babička zatřukala a já jsem řekl: "Dále!" Ona vešla a pověděla: "Nesu vám čisté povlečení..."

VIII. KANASTA

Babička si vzala do kuchyně soudruha Kohoutka, a tak teď bydlíme do hromady všichni čtyři. Kohoutek pustil do svého bytu na Vinohradech zete a snachu a nás s Janem stále sleduje.

Ráno opatrně zatřuká a někdy zavolá: "Snídaně!" a čeká, co se bude dít. My jsme jednou s Honzou vyšli ven do předsíně, ale žádná snídaně tam nebyla, a tak s. Kohoutkovi již nevěříme. On nechodí do práce jako babička, a tak čte stále AHOJ NA SOBOTU a dívá se na televizi. A když doma s Janem nejsme, tak se nám hrabe ve věcech - proto musíme před ním největší důvěrnosti zamykat na zámek.

První odchází do práce babička, hlavně když má například 6 - 13 nebo 6,30 - 13,30, potom já.

Kohoutek zůstává celé dopoledne doma, než otevrou ve tři U tygra, odkud se vrací již kolem sedmé hodiny a babička mu pak musí večeri ohřívat, protože ji má hotovou již v pět.

Kohoutek již také dostal celý šatník po dědovi a všechna saka jsou mu stále menší a menší, protože jej babička vykrmuje kuřaty. Někdy jde Kohoutek s babičkou na kuřata, a to jsme potom s Janem ráno sami a snídáme doma.

Honza bydlel se svou rodinou v Ďáblicích na sídlišti, ale když přestal v noci chodit domů, tak se jej matka začala vyptávat, kde přespává. A on jí vše mohl vypovědět, protože mne miloval. Řekl jí, že mne má rád a že dělám dobře svou práci a že si mě v knihovně všichni váží. I čtenáři. A jeho maminka se divila, proč u mne musí Jan spát každou noc a vyžadovala naši karlínskou adresu. Vtom si však vzpomněl na babičku a na Kohoutka a když si představil, jak k nám jeho maminka přijde, tak jí řekl, že jí nikdy tu adresu neprozradí, a jestli mu zakáže do Karlína chodit, že bude nešťastný a že jako matka ho musí pochopit. A ona pověděla: "Matka miluje svého syna, i kdyby to byl vrah." Od té doby má Honza doma pokoj a vždy v pátek nebo v sobotu si do Ďáblic jede pouze pro oblečení na další týden.

Babička také chodí s Kohoutkem na schůze KSČ. Potom do hotelu Tichý - a pak už se vrací domů jen na televizi.

S tou máme velký problém, protože přijímač je pouze v pokoji po dědovi, kde bydlím já a Honza. Babička s Kohoutkem si pokaždé před obrazovku sednou již v půl osmé a až do konce programu nikdy neusnou - někdy jen Kohoutek, ale to jej babička vzbudí, protože on začne chrápat. Když je třeba náš film, tak jdeme s Janem do kuchyně a povídáme si, ale nikdy tam spolu nesouložíme - starci tu mají různá rušidla, která nám to nedovolují.

Babička ušila například obrovský polštář, který zabírá půl gauče; dává si jej pod nohy, když si je vypaří ve dřezu, ve kterém myje i nádobí. Když jsem se tomu zlostně podíval, tak odvětila, že se ten dřez tou horkou vodou vyčistí. Polštář mi vždy připomene, jak si babička ořezává z pat a prstů tvrdé kůže.

Jednou, když jsem babičce to její vypařování vytýkal a ona vykřikla: "Nech mou hygienu na pokoji!", tak promluvil Kohoutek, který jinak stále mlčí, protože má pouze tu vrozenou inteligenci. Řekl: "Ty vůbec nevíš, co to je láska. Láska není to, co je v mládí a ani to, co děláš ty s tím tvým. Láska znamená, že ti nevádí ani to, že se musíš k nějaké osobě sehnout a třeba jí ustříhnout žlutý nehet, shýbnout se ke staré noze!" A tak si u babičky vedle v kuchyni s Janem jen povídáme a čekáme, kdy babičku a Kohoutka již televize trochu unaví.

Je velká škoda, že babička nikdy nechodí do kina jako třeba její kamarádka Soňa Krásová, která umřela na rakovinu. Babičce se totiž jednou v kině udělalo velmi zle od žaludku, protože snědla eskymo. A jak tak seděla uprostřed celé dlouhé řady, napadlo ji, že tam stále s tou bolestí bude musit sedět až do konce filmu a že běží teprve týdeník. Pak omdlela. A když ji před celým kinosálem vzkřísili, řekla si, že již do biografu v životě nevkočí. To také dodržela.

Nejlepší však je, když babička s Kohoutkem odjedou na sobotu a neděli na chatu do osady, kde se před čtyřiceti lety seznámili. To jsme potom s Honzíkem celé dlouhé dva dny sami a třeba nejdeme ani ven, i když je úplně modré nebe a všichni utíkají na různá koupaliště. V neděli večer v půl deváté se babička s Kohoutkem vrací. On hned spěšně vkročí do našeho pokoje, aby se podíval, co je v televizi. Nikdy ani nezaklepe a my už to víme, že tam vždy v neděli večer takhle vrazí, a oba zasykneme a já pak řeknu: "Kampak, pane Kohoutku?" - a on jde nazpět do předsíně a tam sedí na štokdleti, ve kterém jsou pokličky, a čeká, až se babička umyje a vejde do pokoje s televizí až za ní.

Po hlavním filmu hrajeme v neděli večer žolíky a kanastu. Kohoutek by chtěl stále vítězit a nikdy přitom nevyloží ani na sto dvacet, protože má pouze tu vrozenou inteligenci. Chce však vyhrávat, nafukuje se před babičkou jako holub. Ale balík nikdy nevezme, protože nedosáhne nikdy těch sto dvaceti bodů, a tak si píše stále mínus.

Jednou jsme jeli do Srbska ke Karlštejnu a do vlaku se hnalo moc lidí. Bylo velké horko a oni se na nás tak cpali, že nás úplně sevřeli k sobě. Když se vlak rozjel, zavřely se všechny dveře a lidé začali smrdět. A mne v té chvíli napadlo, jak mnoho jich všude je, doma že čeká

stále babička s Kohoutkem a ani ve vlaku už nemá člověk trochu prostoru, a tak jsem si v té chvíli řekl, že musíme sehnat nějaký byt nebo jen malinkou místnost, začal jsem velmi toužit po klidu a říkal jsem si, že teď, když má babička Kohoutka a přechodila rakovinu, tak že ji už mohu opustit.

Nejhorší ale je, když nemárn na Honzu náladu, babička je celé odpoledne doma a Kohoutek nejde ani k Tygrovi, protože chce stihnout včas večeři, když je babička tak brzy odpoledne doma. Potom mne napadá, že vlastně nemám kam utéci a říkám si, že bych mohl emigrovat třeba do Francie a tam si někde na pobřeží nebo v Paříži vyhledat malý byt.

Kohoutek se jednou u Tygra opil a když se měl večer dívat na televizi a my jsme se s Honzou chystali, že si půjdeme sednout vedle k rozloženému šicímu stroji, na kterém babička připravova záclony, tak se na nás podíval, zakrvavenýma očima a řekl:

"To by mě zajímalo, jak vy dva to spolu děláte. Vy budete asi stejný buzeranti jako ten úchyla, co chodí k Tygrovi! Když proti němu sedí u stolu nějaký host z neznáma, tak nikdy neví, zda je to žena, nebo muž! Vždy velmi páchne a když se u stolu uprdne, tak řekne jeho krásný čemovlasý vysoký soused, který se s ním přátelí: Jen abys zase neměl bahno v kalhotách! A potom se oba dva začnou smát. Že vy jste jako oni!"

O tomhle Kohoutek vždy rád a hodně vyprávěl, když byl střízlivý nebo pouze po dvou pivech, ale když řekl před babičkou, že já a Honza jsme ubozí a úchylní, tak dupla nohou a vykřikla na Kohoutka: "Pakuj se! Pakuj se mi odtud! Mého kluka nikdo urážet nebude!" Potom zabalila Kohoutkovi jeho věci a on odešel ke svým mladým na Vinohrady, protože to měl jenom kousek a protože má pouze ty vrozenou inteligenci.

Babička osaměla, a tak začala ještě více chodit na náš hrob na Vinohradský hřbitov, kde leží její maminka, Karel, děda a ostatní a všichni jsou zarostlí drobným zeleným mužíčkem. Babička nestrpí žádné velké ozdoby na hrobě, protože má strach, že by je mohl někdo ukrást nebo že by je vzal nějaký člověk, který tam přespává v hrobce, a potom by se jen opíjel a babička se opilých lidí bojí. Proto možná vyhodila i soudruha Kohoutka...

Někdy jdu na hřbitov s ní a Jan se doma zatím učí, protože se chystá na střední ekonomické škole na maturitu. Babička vezme konev, hrábě, ale velmi malé, ještě menší motyčku a jdeme na tramvaj.

"Dobrý den, pane Matoušek," řekne babička vrátnému na hřbitově a pak se zeptá: "Tak co, byly tu?" A on odpoví: "Nikoho jsem neviděl. Ani Holubovou, ani Štolfovou." A potom děláme mezi hroby s babičkou malý slalom a ona je šťastná, že má ve mně oporu a že se na hřbitově nikoho nemusí bát.

Když dojdeme k našemu společnému hrobu, babička pustí konev, chytne se za hlavu a vykřikne jako pták: "Ježíšikriste! Zase tu byly!" Podívá se dolů a tam mezi malým drobným mužíčkem se krčí rostliny, které sem zasadily bývalé dědovy milenky, Holubová a Štolfová. "To mi ty kurvy dělají naschvál," řekne babička a začne vyrýpávat shrbené zakrslé cypřiše a nevykvetlou růžičku. Pak se narovná a zeptá se mne: "Prosím tě, moc bych chtěla slyšet nějaký vtip..." Já něco řeknu, třeba tu anekdotu, jak jde ten chlap pouští, tu má babička nejraději. To jde chap pouští a jde jeden, dva, tři, čtyři, pět dní a už padá únavou a žízni, až dojde na začátek vesnice. Tam zámkepe na první dveře, otevře mu žena a on jí poví: "Prosím vás pěkně, já jsem již pět dní nejedl a nepil. Neměla byste kousek dortu?" A ona mu řekne: "Pět dní jste nejedl? A to by vám nestačil kousek chleba?" On vzdychne a poví: "Ne. Já mám dneska narozeniny."

Babička řekne: "Děkuji ti. Již dlouho jsem se u hrobu našeho dědy tak nezasmála." A jdeme domů, kde sedí Jan, má na obličeji krvavé skvrny, kouše tužku a je nervózní. Babička pro nás rychle začne chystat večeři a říká: "Student je na světě nejvíce dřen, nemívá pokoje celičkový den..." Večer babička Janovi poví: "Že se raději nejdete někam projít, Honzíku, a nevyserete se na to. Vždyť to, co děláte, je nezřízený život!" A pak se díváme ve třech na

televizi a jak babička vedle sebe necítí oporu v Kohoutkovi, který je stejný ročník jako ona, tak usne.

Jan je napjatý z učení a snaží se mne vždy nějak dráždivě pohladit, aby se mi postavil, aby se mi na konci udělala ta průhledná kapička, tu mi rád hladí přes kalhoty a čeká, až babička odejde do kuchyně, kde už má připravené lůžko.

Nikdy nevěřím, že babička úplně spí a pořád musím myslet na to, jak odposlechla můj telefon s Jirkou a jak se ke mně nedůvěřivě staví. A potom mi někdy nemůže ztvrdnout, jak by měl, protože mi stále připadá, že je mezi námi babička, která mne štípe zvnitřku do stehna.

Často spíme u různých buzerantů, které známe, i u Yvetty, která nás má ráda. Potom se ráno vracíme domů, babička už sedí v předsíni na štokrdleti a říká: "To musíte dělat každý den?"

Ze zoufalosti a z toho malého prostoru mi v hlavě vyrůstají podivné představy a někdy se mi zdá, jak třeba stojím za výlohou v Domě módy a jak tam provádím různé nepřístojnosti.

Najednou stojím za výlohou a ta se stane prosvíceným bílým jevištěm, kam se dívají oči chodců, kteří jdou kolem. Třeba dostanu za úkol naaranžovat na figurínu patnáctiletého kluka teplákovou modrou soupravu a obléknu tu postavu jen do tlusté bundy. Lidi se v té chvíli zastaví a čekají, zda model dostane ještě nějaké kalhoty, je jim divné, že dole nic nemá. Já se začnu velmi stydět, že jsem toho svého neživého chlapce dostatečně neoblékl, začnu mu různě zakrývat rozkrok, kde ještě ani není ochlupení, jen holý ptáček a hladká varlata. Vtom se ti chodci začnou smát a ty zvuky ke mně vždy doléhají s různými zkreslenými efekty přes tlusté sklo výkladní skříně.

V tom snu začnu kolem té figuríny pobíhat a začnu pro ni shánět tepláky a ti rozjívenci se mi již smějí jako komikovi v kině, který stále zakopává o to samé. Vtom to nevydržím, vytáhnu si ho také, řeknu si "Žijeme pouze jednou" a začnu za tím sklem rychle onanovat, abych už brzy vystříkl. Potom vytryskne mnoho semena. To zakryje celou výlohu zevnitř, sklo již je celé mléčné a jak sperma stéká dolů, tak mi zahálí i nohy v tlustých dřevavých ponožkách i to holátko, které tam za mnou stále stojí pouze v bundě, bolestně obnažené.

Kterýsi lékař v televizi říkal, že sny jsou pokračováním našeho denního života. Mne napadá, zda za tyto mé noční představy nemůže jedna herečka, se kterou jsem prožil několik večerů.

Na ty večírky chodily samé hvězdy a mne tam pašoval můj kamarád Hassmann, který již od svých sedmnácti let patřil k buzerantské špičce, on říkal špíce, protože byl z Brna.

Dnes žije v Západním Berlíně, ale tenkrát se slavily kulaté narozeniny spisovatele, velkého Miloslava. Přišla tam herečka, baletáči, zpěvačky a také patnáctiletí šukálníčkové od Mistra. Herečka se usmála na pana spisovatele zelenýma průzračnýma očima a z dárku, který držela v ruce pravé, levou odhodila hedvábný šátek. Všichni udělali: „ooooooooooooch!" A spatřili jsme, že jde o dort velmi kulatý, který má na sobě tlustou tvrdou bílou polevu. Herečka pověděla medovým hlasem: "To je pro, tebe, Mílo...Z devítiletky..."

Sperma mne pronásleduje stále, ve dne v noci a někdy, když se mi podaří myšlenky na tu vzácnost zapudit, tak je náhle uvidím, jako třeba na záchodku na Synkově náměstí v Praze. Šel jsem tudy jednou od kamaráda a náhle se mi po pivu, které jsem vypil v restauraci Vladimírka, začalo chtít strašně moc na malou.

A tak jsem šel kolem bufetu, kde se již poránu scházeli důchodci a hladová pára jim šla od úst, a zahrnul do podzemí, odkud byla cítit moč a slyšet zurčení tenkých vodních proužků. Když jsem si ho vyndal, tak jsem náhle pod sebou viděl bílý mohutný chuchvalec, který se vzpíral vodě, jež na něj padala z trubek nad ním. Zachtělo se mi jej pokořit a vymazat jej proudem své moči.

Mířil jsem na ten cumel dlouho a pomalu z něj odcházely malinké žmolky, ale to hlavní zůstalo, dál to leželo pod těmi čůrky a vysmívalo se mému úsilí. Dostal jsem velikou zlost a chtěl bílou hmotu, která zde vytryskla ze zoufalé žádosti někoho neznámého, skopnout do žlábků, ale noha mi po kluzkém vzpurném krtkovi ujela a já si ještě na schodech oškraboval o schody záchodku vtíravou hmotu.

Podivné představy jsem měl velmi často a někdy jsem o nich říkal Honzovi, ale ten zase měl stále starosti s těmi červenými fleky po obličejí a také říkal, že se diví, že se mu nedělají opary, protože na ně trpí. Ty se mu potom hned začaly vyrážet a on mi ani nemohl dát pusu, když přišel domů. Zachrastily klíče u dveří, babička vystrčila hlavu z kuchyně a vyhrkla: "Tak kterej?"

Snaží se být velmi hodná, ale já se chci přesto od ní osvobodit, najít si svou místnůstku, kde bych mohl žít třeba s hladem v žaludku, ale mohl bych se najíst, kdy bych chtěl, a ne, když je vařeno.

Snažím se různě od toho napětí osvobodit. Někdy, když jsou lživé Televizní noviny, tak na všechny zprávy schválně různě cvičím a představuji různé státy. Když je zpráva o zasedání v Kremlu, tak zmateně pobíhám po pokoji a potom vyhazuji vztekle všechny své šaty ze skříně, když je zpráva z Finska, tak se svléknu do naha a třesu se zimou v sauně, kde zapomněli zatopit. Sportovní zprávy se znázorňují jednoduše.

Největší napětí mě sevřelo, když se mi úplně přestal líbit Honza. To již mu ustoupily červené skvrny z obličejí, protože úspěšně udělal maturitu a jeho hodná maminka mu za to věnovala zlatý řetízek na krk.

Jednoho rána jsme se probudili a dohodli se, že půjdeme na snídani do mléčného baru. A když jsme vstali z těch manželských postelí, tak on se náhle posadil na svou polovinu a poprosil mne, zda bych mu ten zlatý řetízek nezapnul vzadu na krku. Že nevidí na uzávěr. Když mi to říkal, tak našpulil ústa, oddaně se předklonil, a mne náhle napadlo, že se chová jako žena a že už s ním nechci být, protože to může mít palici jak Brno, ale stále se chová jako nějaká manželka, a to že já nechci. A tak jsem se odpoledne s Honzou rozešel a on si do Ďáblic odvezl svůj magnetofon.

"Tak jsme zase sami," smutně si povzdechla babička a řekla: "Tebe každý hned omrzí a trvá to jen chvíli. Nechceš tu pomazánku z olejovek? Dala jsem tam dvě žervé..."

EDIČNÍ POZNÁMKA

Původní samizdatové vydání prózy Václava Baumana pochází z roku 1987, (napsána byla už v roce 1984) o rok později ji v čísle 11 přinesla Revolver Revue. Sedmá kapitola byla zařazena jako ukázka do dánského sborníku mladých českých undergroundových spisovatelů Prags born/ Raevens Sorte bibliotek, Kodaň 1989/, spolu s básněmi a prózami Jáchyma Topola, Zuzany Brabcové, Víta Kremličky, J. H. Krchovského, Josefa Teufela, Ludka Markse, Terezy Boučkové a Petra Placáka. Na obálce našeho vydání je použita varianta koláže Ivo Vacíka z kazety vydání samizdatového.

VÁCLAV BAUMAN
PACI, PACI, PACIČKY ...

Edice Traverza, sv. 2
Vydalo Nakladatelství a vydavatelství Scéna
v Praze roku 1990 jako svou 4. publikaci
Odpovědný redaktor Jan Lukeš
Obálka Ivo Vacík
Vytiskly Východočeské tiskárny, s.p.,
závod 4, Havlíčkův Brod
5,46 autorských archů, 5,59 vydavatelských archů
Náklad 30.000 výtisků. První vydání.
Cena 19,- Kčs
09
20-004-90
ISBN 80-85214-02-4

